การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ:กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่

นางสาวธนิสร วรฉัตรธาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ภาควิชาเคหการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย
The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

HOUSING CHANGES OF THE STATE ENTERPRISE EMPLOYEE HOUSEHOLDS : A CASE STUDY OF THE EMPLOYEE OF ELECTRICITY GENERATING AUTHORITY OF THAILAND IN THE HEADQUARTER OFFICE.

Miss Thanisorn Worachattarn

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Housing Development Program in Real Estate Development
Department of Housing
Faculty of Architecture
Chulalongkorn University
Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ:กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่
โดย	นางสาวธนิสร วรฉัตรธาร
สาขาวิชา	การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลฑลทิพย พานิชภักดิ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลฑลทิพย พานิชภักดิ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ไตรรัตน์ จารุทัศน์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต นิตยะ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.บรรณโศภิษฐ์ เมฆวิชัย)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ธนิสร วรฉัตรธาร : การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ:กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่. (HOUSING CHANGES OF THE STATE ENTERPRISE EMPLOYEE HOUSEHOLDS : A CASE STUDY OF THE EMPLOYEE OF ELECTRICITY GENERATING AUTHORITY OF THAILAND IN THE HEADQUARTER OFFICE.) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.กุลฑลทิพย พานิชภักดิ์, 96 หน้า.

ในปัจจุบันธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีการนำแนวคิดทางการตลาดใหม่ๆเข้ามาใช้วิเคราะห์เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน แนวคิดสำคัญประการหนึ่งคือ การวิเคราะห์ลักษณะวัฏจักรชีวิตของครอบครัว (Family Life Cycle) เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย และสามารถพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ตรงกับความต้องการและความสามารถในการจ่ายในแต่ละช่วงชีวิต ของผู้บริโภคได้ การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและที่อยู่อาศัยทั้งในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของผู้อยู่อาศัย ผลการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การเสนอแนะในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับความต้องการของครัวเรือน การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ) สำนักงานใหญ่ จำนวน 218 ตัวอย่าง ใช้การสอบถามแบบมีโครงสร้างและวิเคราะห์ผลโดยแบ่งตามช่วงอายุของครัวเรือน

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ พนักงาน กฟผ. มีลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัยดังนี้ คือ ส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงานและมีบุตรแล้ว (48.6%) มีบุตรเฉลี่ย 2 คน (59.6%) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน (30.6%) มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน 120,001-200,000 บาท (27.3%) ด้านที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่อาศัยบ้านเดี่ยว (76%) ในเขตพื้นที่กทม. (43.7%) ในระดับราคา 3-5 ล้านบาท (30.6%) และมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในช่วง 0-10 ปี (46.5%) และเมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ 4 ช่วงอายุ คือ 21-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป พบข้อแตกต่างที่สำคัญดังนี้ ช่วงอายุ 21-30 ปีและ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ที่เหลือส่วนใหญ่แต่งงานและมีบุตรแล้ว นอกจากนี้ พบว่า แต่ละช่วงมีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดคือ 120,001-200,000 บาท นอกจากนี้ ลักษณะที่อยู่อาศัยจะไม่แตกต่างกันมากนัก คือ พักอาศัยในบ้านเดี่ยว แต่มีระดับราคาที่แตกต่างกันตามระดับรายได้ของแต่ละช่วงอายุ

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย 2 ลักษณะ คือ การย้ายที่อยู่อาศัยและการต่อเติมที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการย้ายที่อยู่อาศัยมากถึง 67.2% โดยส่วนใหญ่ย้าย 1 ครั้ง มากที่สุด 52% รองลงมาคือ 2 ครั้ง 30.9% และมากว่า 2 ครั้ง 17.1% สำหรับเหตุผลสำคัญของการย้าย 1 ครั้งคือ คือ แต่งงาน และย้ายเข้าใกล้ที่ทำงานตามลำดับ สำหรับกลุ่มคนที่ไม่ย้ายที่อยู่อาศัย จะใช้วิธีการต่อเติมแทน คิดเป็น 62% และมักต่อเติมมากที่สุด 1 ครั้ง (66.7%) โดยต่อเติมครัว (33.3%) เนื่องจาก ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น (66.7%) ซึ่งใน 4 ช่วงอายุมีจำนวนการย้ายมากที่สุด 1 ครั้ง รองลงมาคือ 2 ครั้งและมากกว่า 2 ครั้ง ยกเว้นในช่วงอายุ 21-30 ปีที่จำนวนการย้ายมากกว่ากว่า 2 ครั้งที่มีมากกว่า และจากการวิเคราะห์ลักษณะการย้ายที่อยู่อาศัย ในช่วงที่มีการย้ายมากที่สุดคือ 1 ครั้ง นั้น พบว่า ทั้ง 4 ช่วงอายุมีลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคมขณะที่ย้าย ไม่แตกต่างกัน คือ มีสถานะโสด มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่ำกว่า 40,000 บาท พักอาศัยอยู่บ้านเดี่ยว อย่างไรก็ตาม มีเพียงช่วงอายุ 21-30 ปีที่มีความแตกต่างกันคือระดับราคาที่อยู่อาศัย 1-2 ล้านบาทซึ่งมากกว่าช่วงอายุอื่น สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยที่ย้ายตามบิดามารดา แต่ในช่วงอายุอื่นย้ายเพราะแต่งงาน อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือจำนวนการย้ายที่อยู่อาศัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของช่วงอายุนี้ แตกต่างจากช่วงอายุอื่นที่มีจำนวนการย้ายที่มากกว่าและยังมีความต้องการที่จะย้ายที่อยู่อาศัยอีก ซึ่งในช่วงอายุอื่นไม่มีความสนใจที่จะย้ายที่อยู่อาศัยแล้ว

ผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงาน กฟผ. ชี้ให้เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งมีทั้งย้ายและต่อเติมที่อยู่อาศัย และเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับวัฏจักรชีวิตครอบครัว ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว สามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดของผู้ประกอบการที่ต้องการลงทุนด้านที่อยู่อาศัย ให้สอดคล้องกับลักษณะครัวเรือนและความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละช่วงอายุซึ่งมีความแตกต่างกัน รวมถึง หน่วยงาน กฟผ. จะได้นำข้อมูลไปประกอบการจัดทำแนวทางพัฒนาสวัสดิการที่อยู่อาศัยให้พนักงานได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ภาควิชา เคหการ ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2556

5573351125 : MAJOR REAL ESTATE DEVELOPMENT
KEYWORDS: HOUSING CHANGING / EGAT / HOUSEHOLD

THANISORN WORACHATTARN: HOUSING CHANGES OF THE STATE ENTERPRISE EMPLOYEE HOUSEHOLDS : A CASE STUDY OF THE EMPLOYEE OF ELECTRICITY GENERATING AUTHORITY OF THAILAND IN THE HEADQUARTER OFFICE.. ADVISOR: ASST. PROF. DR.KUNDOLDIBYA PANITCHPAKDI, 96 pp.

Currently, the real estate business has employed new marketing strategies to enhance competitiveness, one of which is the Family Life Cycle concept. This concept is used to analyze housing changes so that the developer can meet the customer's needs and affordability. This study aims to investigate the past, the present and the future of the economic, social and housing backgrounds and analyze factors that affect residents. The findings can be used as guidelines for developing housing in line with the household requirements. The subjects in this study were 218 employees of the Electricity Generating Authority of Thailand (EGAT) at the headquarters. The study was conducted by using a structured questionnaire and the results were analyzed according to the employees' age ranges.

The findings revealed that in terms of economic, social and housing aspects, most of the employees were married with children (48.6%), on average most of whom had 2 children. There were 4 members in the family (30.6%) and the household income averaged 120,001-200,000 baht a month (27.3%). Most of them (76%) lived in a detached house in Bangkok (43.7%) and paid 3-5 million baht for their house (30.6%). The duration of their stay was 0-10 years (46.5%). The employees' ages could be grouped into 4 categories: 21-30, 31-40, 41-50 and over 51 years old. While most of the first and second were single, the other two were married and had children. The average income also varied. The fourth category earned the highest from 120,001 to 200,000 baht a month. However, most of the employees live a detached house within a various price range.

According to the analysis of housing changes, there were two types: relocation and extension. 67.2% of the employees relocated to a new house, once being ranked most (52%) followed by twice (30.9%) and more than twice (17.1%). The reasons for one-time relocation were getting married and moving closer to the office respectively. The others (62%) added an extension to their house once the most (66.7%). They expanded the kitchen (33.3%) because they needed a more functional area (66.7%). The number of those who relocated more than twice and were 21-30 years old was higher than that of the other age groups. Among those who relocated once, their economic and social backgrounds were about the same during the relocation, that is, they were single, had 4 family members and earned less than 40,000 baht. They also lived in a detached house. Those aged 21-30 years old paid 1-2 million baht for their house and this age group paid more than the other age groups. They moved because their parents moved while the other age groups moved because they were married. The 21-30 age group would like to relocate more than the others.

The results obtained from this study indicate that the housing changes of the EGAT employees can be either relocation or extension to their current house. The reasons for the changes are related to their family life cycle. These findings can be used as guidelines for real estate developers to launch marketing strategies to meet the needs of the household and of the consumers with different age groups. The EGAT can also use these findings to provide proper housing welfare for its employees.

Department: Housing Student's Signature .....

Field of Study: Real Estate Development Advisor's Signature .....

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณายิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลฑล ทิพย พานิชภักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษรา ศรีพานิชย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มาโดยตลอด ทั้งความเมตตา เอาใจใส่ ความช่วยเหลือ และโอกาสที่ดีที่ท่านมอบให้กับผู้วิจัยเสมอมาต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุปรีชา หิรัญโร ประธานกรรมการสอบ ศาสตราภิชานมานพ พงศทัต, รองศาสตราจารย์ไตรรัตน์ จารุทัศน์, รองศาสตราจารย์ ดร.บรรณโศภิษฐ์ เมฆวิชัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และคำแนะนำต่างๆ ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณอิทธิชัย ดิศวนนท์ คุณศิวิไล วงษ์จันทร์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในหน่วยงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ให้การสนับสนุน ความร่วมมือ รวมไปถึงมุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาเคหการทุกท่านที่อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษาด้านต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา และมารดา ผู้ที่ทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ สนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมไปถึงผู้ที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือในวิทยานิพนธ์นี้ ที่ผู้วิจัยไม่ได้เอ่ยนาม จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

1.3 สมมุติฐานการวิจัย 4

1.4 ขอบเขตการศึกษา 5

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 5

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการครอบครัว (Family Development Theory) 6

2.2 ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) 8

2.3 แนวคิดวงจรชีวิตของครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน หรือแนวคิด Life cycle of a five-person family 9

2.4 แนวคิดวัฏจักรชีวิตในการศึกษาด้านการตลาด (Life cycle concept in marketing research) 10

2.5 ความต้องการพื้นฐานในการใช้พื้นที่ 11

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

2.6.1 งานวิจัยเรื่องวงจรชีวิตครอบครัว ในเอเชียตะวันออก (Family Life Cycle in East Asia) 12

2.6.2 วิทยานิพนธ์เรื่อง อุปสงค์ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 15

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา 18

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

หน้า

3.1 ขั้นตอนการศึกษา....18
3.2 ขอบเขตด้านงานวิจัย....21
3.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา....21
3.2.2 ขอบเขตด้านระยะเวลาในงานวิจัย....21
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง....21
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บข้อมูล....23
3.4.1 การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ....24
3.4.2 การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ....24
3.4.3 แบบสอบถาม....25
3.4.4 แบบสัมภาษณ์....25
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล....25
3.6 ข้อจำกัดในการศึกษา....25
บทที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ....27
4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของครัวเรือน....27
4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย....30
4.3 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย มีข้อค้นพบที่สำคัญ 4 ประเด็นดังนี้....35
4.4 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยโดยการย้ายของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตามช่วงอายุ....48
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ....71
5.1 สรุปผลการวิจัย....71
5.2 อภิปรายผล....74
5.2.1 จากทฤษฎีพัฒนาการครอบครัว (Family Development Theory) โดย Duvall....74
5.2.2 จากทฤษฎีวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) โดย Carter & Mcgoldrick....74
5.2.3 จากแนวคิดวงจรชีวิตครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน (Life Cycle of a Five-Person Family) โดย De Chiara, Joseph จาก Urban Planning and Design Criteria....74
5.2.4 จากงานวิจัยเรื่องวงจรชีวิตครอบครัว ในเอเชียตะวันออก (Family Life Cycle in East Asia) โดย Dr. Paul Chun-Kun Kwong....75
5.2.5 การอภิปรายผลกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง....75

หน้า

5.3 ข้อเสนอแนะ 76
5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำผลวิจัยไปใช้ 76
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป 79
รายการอ้างอิง 80
ภาคผนวก ก. 81
ภาคผนวก ข. 89
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 96

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 อัตราเริ่มต้นเงินเดือนเฉลี่ย 3
ตารางที่ 1.2 จำนวนพนักงานรัฐวิสาหกิจในองค์กรต่างๆ 5 อันดับแรก 4
ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบแนวความคิด 16
ตารางที่ 3.1 จำนวนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ 21
ตารางที่ 3.2 จำนวนพนักงานที่เก็บข้อมูล แบ่งตามสายงาน 22
ตารางที่ 3.3 จำนวนการเก็บแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามสายงานและช่วงอายุ 23
ตารางที่ 3. 4 ตารางสรุปเครื่องมือและขั้นตอนการวิจัย 26
ตารางที่ 4.1 สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 28
ตารางที่ 4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 31
ตารางที่ 4.3 ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 37
ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 37
ตารางที่ 4.5 ภาพรวมการต่อเติมที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 43
ตารางที่ 4.6 ภาพรวมความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 45
ตารางที่ 4.7 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 52
ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 52
ตารางที่ 4. 9 การต่อเติมที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 61
ตารางที่ 4. 10 ความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย 64

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มของอัตราเจริญพันธุ์รวมในประเทศไทย พ.ศ.2503-2558 1
ภาพที่ 1.2 วัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย 2
ภาพที่ 2.1 การแบ่งครอบครัวตามพัฒนาการทั้งหมด 8 ระยะ 7
ภาพที่ 2.2 วัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย 9
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษา 19
ภาพที่ 3.2 กระบวนการวิเคราะห์การศึกษา 20
ภาพที่ 4.1 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 21-30 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง 67
ภาพที่ 4.2 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 21-30 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต มากกว่า 2 ครั้ง 67
ภาพที่ 4.3 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง 68
ภาพที่ 4.4 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง 68
ภาพที่ 4.5 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41-50 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง 69
ภาพที่ 4.6 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41-50 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง 69
ภาพที่ 4.7 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง 70
ภาพที่ 4.8 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง 70
ภาพที่ 5.1 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนของผู้ที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้งในภาพรวม 71

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ตลาดที่อยู่อาศัยนั้นถือว่าเป็นตลาดใหญ่และสำคัญที่สุดในภาคธุรกิจนี้ โดยที่ตลาดการแข่งขันของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นไปอย่างเข้มข้น ภายใต้ภาวะเช่นนี้กลยุทธ์การตลาดที่จะนำมาใช้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งความสำคัญของที่อยู่อาศัยหรือบ้านเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และยังเป็นที่ที่รวบรวมคนในการพักพิงอยู่อาศัยของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดหรือเรียกได้ว่าครอบครัว โดยในแต่ละครอบครัวจะมีจำนวนสมาชิกที่อยู่อาศัยร่วมกันแตกต่างกันไป จึงมีการพัฒนาการรูปแบบการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ของภาวะเศรษฐกิจ กลุ่มลูกค้า หรือปัจจัยอื่นๆ อีกมากมาย

ในบริบทของสังคมเมืองหรือแม้แต่ชนบทในปัจจุบันครอบครัวมีขนาดเล็กลงหรือมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น จากสถิติแนวโน้มการเจริญพันธุ์รวมในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2503-2558 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สังเกตได้จากในอดีตแต่ละครอบครัวจะมีแนวโน้มการมีบุตรเฉลี่ย 6 คนต่อครอบครัว แต่ในปัจจุบันเหลือเพียง 1-2 คนเท่านั้น[1] ดังภาพที่ 1.1

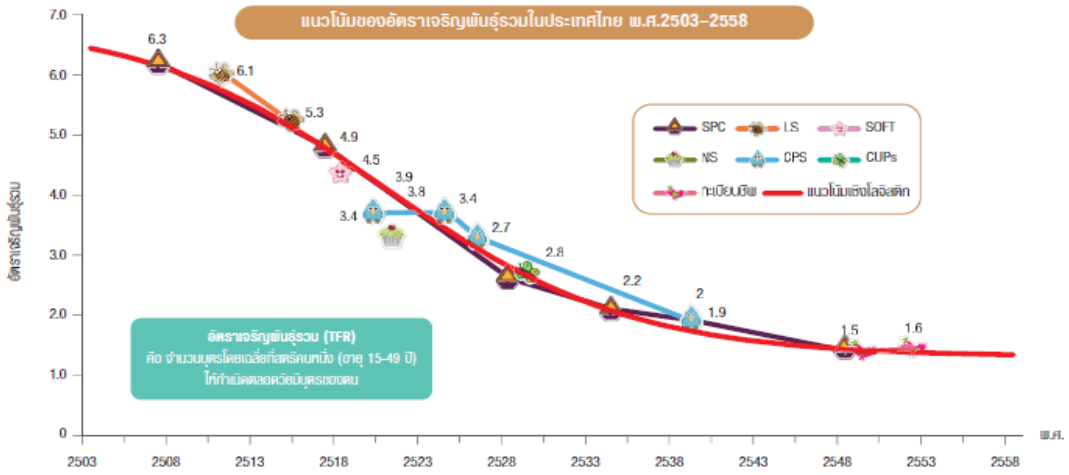

ภาพที่ 1.1 แนวโน้มของอัตราเจริญพันธุ์รวมในประเทศไทย พ.ศ.2503-2558

ที่มา : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

[1] ปราโมทย์ ประสาทกุล, สุขภาพไทย *2555* (กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555).

เมื่อจำนวนสมาชิกในครอบครัวเปลี่ยนไป จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อขนาดของที่อยู่อาศัยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะสัดส่วนพื้นที่ จำนวนห้องต่างๆ ที่จะต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมต่อจำนวนสมาชิกในการอยู่อาศัย ซึ่งในเชิงทฤษฎีได้มีการศึกษาโดยนักคิดชาวตะวันตกไว้หลากหลายแนวคิดเช่น แนวคิดของ De Chiara, Joseph เรื่อง Urban planning and criteria เป็นแนวคิดวัฏจักรชีวิตครอบครัวที่นำมาวิเคราะห์ในมุมมองของการออกแบบที่อยู่อาศัยโดยแบ่งพัฒนาการของวัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างจำนวนสมาชิกที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงกับความเหมาะสมของสัดส่วนที่อยู่อาศัย สามารถแบ่งได้ทั้งหมด 9 ช่วงตามภาพที่ 1.2

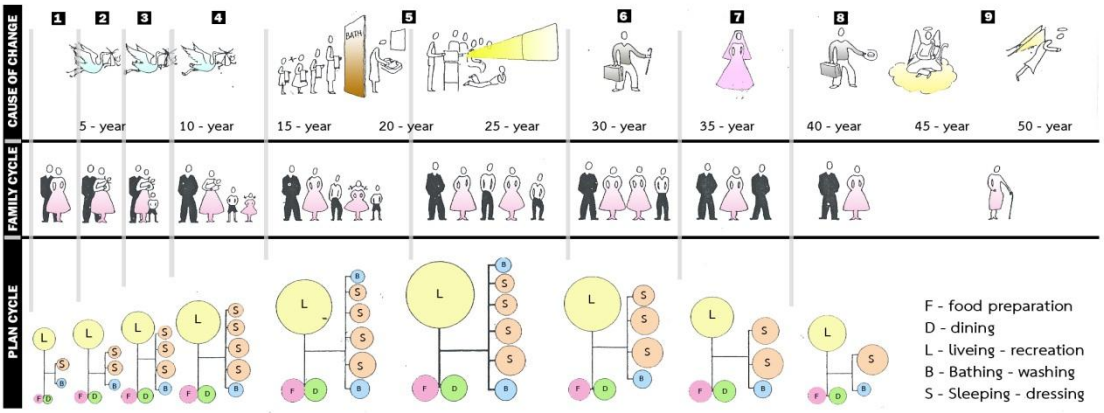

ภาพที่ 1.2 วัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย

ที่มา : Urban planning and design criteria[2]

แนวคิดวงจรชีวิตของครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คนนี้ สามารถแบ่งเป็น 9 ช่วงเรียงตามลำดับได้ดังนี้ การเริ่มต้นด้วยคู่สามีภรรยาแต่งงานกัน ช่วงมีบุตรคนแรก ช่วงมีบุตรคนที่สอง ช่วงมีบุตรคนที่สาม ช่วงครอบครัวขยายตัว ช่วงบุตรคนแรกย้ายไปสร้างครอบครัวใหม่ ช่วงบุตรคนที่สองย้ายไปสร้างครอบครัวใหม่ ช่วงบุตรคนที่สามย้ายไปสร้างครอบครัวใหม่และช่วงสุดท้ายคือช่วงที่สามีหรือภรรยาคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตก่อน ซึ่งในแต่ละช่วงการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดดังกล่าวนี้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของที่อยู่อาศัยโดยการขยายและลดพื้นที่ของแต่ละส่วนในการใช้สอยให้มีความเหมาะสม

ในภูมิภาคเอเชียหรือแม้แต่ในประเทศไทยยังมีการศึกษาเกี่ยวกับวัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับที่อยู่อาศัยนี้ค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นการนำแนวคิด ทฤษฎีของชาวตะวันตกมาใช้ซึ่งบางครั้งบริบทในเชิงกายภาพ วัฒนธรรม สังคม ประเพณีมีความแตกต่างกันมาก จึงเป็นที่น่าสนใจในประเด็นการศึกษาว่าในครัวเรือนของไทยมีวัฏจักรการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยหรือไม่? และ

[2] De Chiara, *Urban Planning and Criteria* (New York: Van Nostrand Reinhold Company, 1929).

ถ้ามีจะมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร? โดยสาเหตุที่ตั้งคำถามและใช้คำว่าครัวเรือน แทนที่จะใช้คำว่าครอบครัวเนื่องจาก คำสองคำนี้สามารถใช้แทนกันได้แต่อันที่จริงแล้วมีความหมายที่แตกต่างกันคือ “ครอบครัว” จะเกิดขึ้นได้อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และมีความสัมพันธ์กันส่วน “ครัวเรือน” อาจมีเพียงคนโสดคนเดียวที่อาศัยอยู่ในบ้าน หรืออาจรวมกันหลายคนโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกัน เช่นหญิงชายที่อาศัยอยู่กินด้วยกัน แต่ไม่แต่งงานกัน ในกรณีเช่นนี้เป็นครัวเรือนแต่ไม่ใช่ครอบครัว ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า “ครอบครัวทั้งหมดเป็นครัวเรือน แต่ครัวเรือนทั้งหมดไม่เป็นครอบครัว”[3] และเนื่องจากสัดส่วนของครัวเรือนที่ไม่ใช่ครอบครัวมีจำนวนมากขึ้น บริบทของครัวเรือนจึงมีความน่าสนใจและครอบคลุมเนื้อหามากกว่าการศึกษาเฉพาะครอบครัว[4]

เนื่องด้วยการศึกษาวัฏจักรชีวิตครอบครัวกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยเป็นเรื่องที่มีบริบทเกี่ยวข้องหลายด้านโดยเฉพาะความสามารถในการจ่ายเพื่อที่อยู่อาศัยเพราะค่าใช้จ่ายย่อมสะท้อนมาจากรายได้ เมื่อพิจารณาค่าตอบแทนต่อพนักงานของหน่วยงาน 3 ประเภทได้แก่ราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนได้มีการสำรวจอัตราค่าตอบแทนหรือเงินเดือนเริ่มต้นเฉลี่ยพบว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีอัตราการเริ่มต้นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งนั่นแสดงถึงความมั่นคงทางการเงินของพนักงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความสามารถในการใช้จ่ายที่มากกว่าและโอกาสในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบชีวิตของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

อัตราเริ่มต้นเงินเดือนเฉลี่ย (บาท) Average Starting Rate						
ระดับการศึกษา/ หน่วยงาน	**ราชการ**		**รัฐวิสาหกิจ**		**เอกชน**	
	1 ม.ค. 55	1 ม.ค. 55	1 ม.ค. 55	1 ม.ค. 56	1 ม.ค. 55	1 ม.ค. 56
	11,680	15,000	15,000	17,000	13,700	14,500

ตารางที่ 1.1 อัตราเริ่มต้นเงินเดือนเฉลี่ย
ที่มา : Pmat 2010-2012

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เงินเดือนของพนักงานรัฐวิสาหกิจมีอัตราค่าตอบแทนต่อเดือนสูงกว่าพนักงานเอกชนและรัฐบาล ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจโดยเลือกกรณีศึกษาพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) สาขาสำนักงานใหญ่ เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากขนาดขององค์กรที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ(สคร.) จากทั้งหมด 65 องค์กร พบว่า กฟผ. เป็นองค์ที่มีขนาดใหญ่เมื่อเทียบตามจำนวนพนักงานในองค์กรและเป็นองค์กรที่มีความมั่นคงสูง

[3] Onkvisit and Shaw, *Consumer Behavior: Strategy and Analysis* (New York: Macmillan College Public Company, 1994).

[4] Hoyer and W.D.&Nacinnis and D.J., *Consumer Behavior* (Boston: Houghton Mifflin, 1997).

ลำดับ	ชื่อรัฐวิสาหกิจ	จำนวนพนักงาน (คน)
1	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	27,329
2	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	25,772
3	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	24,348
4	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	18,501
5	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	17,099

ตารางที่ 1.2 จำนวนพนักงานรัฐวิสาหกิจในองค์กรต่างๆ 5 อันดับแรก
ที่มา : สำนักงานแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงาน เดือนสิงหาคม 2555

เหตุผลอีกประการหนึ่งคือจากการศึกษาข้อมูลเชิงเอกสารถึงจำนวนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ ปรากฏว่ามีจำนวนผู้ที่อยู่ในช่วงอายุวันกลางคนจนถึงวัยใกล้เกษียณอายุเป็นจำนวนมาก ซึ่งลักษณะของกลุ่มอายุดังกล่าวจะทำให้การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามวัฏจักรชีวิตครอบครัว สามารถเห็นภาพมากที่สุด ดังนั้น จึงต้องอาศัยข้อมูลและประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมาจากบุคคลวัยเหล่านี้ประกอบกับคนรุ่นปัจจุบันร่วมด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในแต่ละช่วงอายุ
2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน รวมทั้งความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยกับลักษณะครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในแต่ละช่วงอายุของครัวเรือน
4. เพื่อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่สอดคล้องกับความต้องการของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในแต่ละช่วงอายุของครัวเรือน

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1. พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามช่วงอายุ
2. ความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของครัวเรือนจะมีความแตกต่างกันตามวัฏจักรครอบครัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบด้านกลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่ปฏิบัติงานประจำ สาขาสำนักงานใหญ่ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่จบการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรีเท่านั้น ทั้งนี้ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามวัฏจักรชีวิตครอบครัว ได้พิจารณาการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และความต้องการในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

วัยทำงาน หมายถึง วัยทำงาน หมายถึง วัยผู้ใหญ่ อายุตั้งแต่19 - 60 ปี เป็นวัยที่ต้องหารายได้ เพื่อเลี้ยงตัวเอง และครอบครัว

วัฏจักรชีวิตครอบครัว คือการศึกษาลักษณะการเริ่มต้น ตลอดจนพัฒนาการถึงจุดสุดท้ายของครอบครัวนั้น โดยมีการแบ่งระยะในแต่ละช่วงของวัฏจักรชีวิตครอบครัวจากการเปลี่ยนแปลง โดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยเฉพาะบุตร

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย[5] มีความหมายว่าทำให้มีลักษณะต่างไปจากเดิม ในงานวิจัยฉบับนี้ไม่ได้ให้ความหมายของคำว่า เปลี่ยนแปลง ในแง่ของการโยกย้ายจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งเพียงอย่างเดียว ยังมีการต่อเติมที่อยู่อาศัย หรือขยับขยายสัดส่วนของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการใช้สอยอีกด้วย เพียงมีการทำให้ต่างไปจากเดิมหรือที่เป็นอยู่นั้น ก็สามารถเรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงได้ในงานวิจัยฉบับนี้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการพัฒนารูปแบบที่อยู่อาศัยให้เหมาะกับกลุ่มลูกค้า
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายด้านที่อยู่อาศัยในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานบริหารบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
4. เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านงานวิชาการสำหรับผู้ที่มีความสนใจด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

[5] ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2542).

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้มีการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของข้าพเจ้าในหัวข้อ การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยมีกรณีศึกษาคือพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ โดยมีประเด็นดังนี้

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการครอบครัว (Family Development Theory)
2.2 ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle)
2.3 แนวคิดวงจรชีวิตของครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน (Life cycle of a five-person family)
2.4 แนวคิดวัฏจักรชีวิตในการศึกษาด้านการตลาด (Life cycle concept in marketing research)
2.5 ความต้องการพื้นฐานในการใช้พื้นที่
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีพัฒนาการครอบครัว (Family Development Theory)

ครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงมักเกิดจากการขยายหรือการลดขนาดครอบครัว โดยการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวมักเกิดเมื่อตั้งครอบครัวใหม่และเมื่อสมาชิกจากไป ดูวอลล์ (Duvall,1977)[6] ได้ทำการศึกษาและพัฒนาทฤษฎีครอบครัวโดยมีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครอบครัว ซึ่งตั้งแต่ชายหญิงเริ่มต้นอยู่ด้วยกันในฐานะสามีภรรยาได้มีการเปลี่ยนแปลงเช่น การตั้งครรภ์ การมีบุตรจนกระทั่งการจากไปของบุตรเพื่อสร้างครอบครัวใหม่ หรือการเสียชีวิตซึ่งถือว่าเป็นจุดสุดท้ายของครอบครัว การแบ่งระยะของครอบครัวโดยใช้แนวคิดการเพิ่มและลดขนาดของครอบครัวเป็นเกณฑ์ประกอบกับการพิจารณาสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว อายุ ระดับการศึกษาของบุตร หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวมาพิจารณา ดูวอลล์ (Duvall,1977) ได้แบ่งระยะของครอบครัวตามพัฒนาการเป็น 8 ระยะ

[6] Duvall and Evelyn Ruth Mills, *Marriage and Family Development* (New york: R. R. Donnelly & Sons Company, 1906).

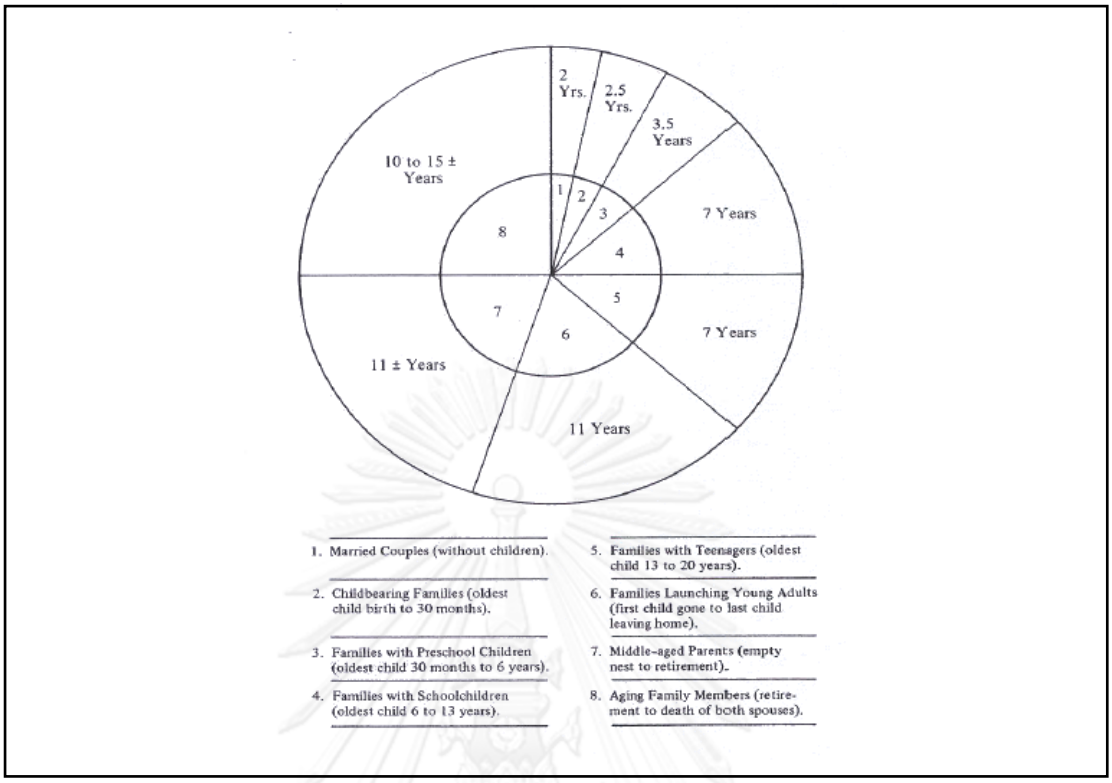

ภาพที่ 2.1 การแบ่งครอบครัวตามพัฒนาการทั้งหมด 8 ระยะ

ที่มา : Marriage and family development

ระยะที่ 1 ระยะครอบครัวเริ่มต้น เป็นระยะที่เริ่มตั้งแต่สมรสจนกระทั่งภรรยาตั้งครรภ์บุตรคนแรก ระยะนี้คู่สมรสต้องเรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกันและกัน และเป็นช่วงที่เริ่มสร้างฐานะและการวางแผนครอบครัว

ระยะที่ 2 ระยะเริ่มเลี้ยงดูบุตร นับจากบุตรคนแรกอายุ 2.5 ปี ระยะนี้พันธกิจของครอบครัวคือการดูแลบุตรที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

ระยะที่ 3 ระยะมีบุตรวัยก่อนเรียน ระยะนี้เป็นช่วงที่บุตรคนแรกมีอายุ 2.5-5 ปี เป็นช่วงที่ครอบครัวให้การอบรมเลี้ยงดู ฝึกระเบียบวินัยแก่สมาชิกใหม่ เพื่อเตรียมตัวบุตีสำหรับการเข้าโรงเรียน รวมทั้งระยะที่อาจมีบุตรคนถัดไป

ระยะที่ 4 ระยะมีบุตรวัยเรียน ระยะนี้บุตรคนแรกมีอายุ 6-13 ปี สามารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่ครอบครัวมีหน้าที่จัดหาสถานที่เรียน ช่วยเหลือเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนของบุตร และการเลี้ยงดูบุตรคนถัดไป

ระยะที่ 5 ระยะมีบุตรวัยรุ่น เมื่อมีบุตรคนแรกอายุ 13-20 ปี ครอบครัวลดภาระในการดูแลบุตร เพราะบุตรเติบโตช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น แต่เด็กวัยรุ่นต้องการการชี้แนะเกี่ยวกับค่านิยมจากผู้ใหญ่เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ดี

ระยะที่ 6 ระยะเริ่มครอบครัวใหม่ คือครอบครัวที่มีบุตรอยู่ในระยะบุตรคนแรกแยกตัวออกมามีอาชีพของตน แต่งงานมีครอบครัวของตนเอง ส่วนใหญ่อายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งบิดามารดาสามารถชี้แนะและสนับสนุนครอบครัวใหม่ให้ยืนได้ด้วยตนเอง

ระยะที่ 7 ระยะครอบครัววัยกลางคน เมื่อบุตรส่วนใหญ่หรือทั้งหมดแยกครอบครัวใหม่ออกไปทำให้บิดามารดารู้สึกเงียบเหงา และเป็นระยะเตรียมตัวเกษียณจากตำแหน่งการงานที่ดำรงอยู่

ระยะที่ 8 ระยะครอบครัววัยชรา พบบ่อยในสังคมยุโรปที่เมื่อคู่สามีภรรยาเข้าสู่วัยชราเกษียณจากการงานแล้ว เริ่มสูญเสียคู่ชีวิตของตน อีกฝ่ายที่มีชีวิตอยู่จะอยู่ในภาวะว้าเหว่ สูญเสียจนกระทั่งฝ่ายที่เหลือเสียชีวิตตามไป

ในทฤษฎีของ Duvall นี้เป็นทฤษฎีที่ได้รับความยอมรับมากในลำดับต้นๆ ทางการแพทย์ไทยได้มีการนำทฤษฎีนี้มาอ้างอิงในการรักษาผู้ป่วยโดยแพทย์หญิงสายพิณ หัตถีรัตน์[7] โดยนำมาหาความสัมพันธ์ของครอบครัวกับชีวิตสุขภาพ เพราะแพทย์ไม่เคยศึกษาความรู้ในเชิงสังคมศาสตร์และแพทย์เฉพาะทางก็ไม่ได้ศึกษาความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในระยะต่างๆ ของครอบครัวที่มีผลต่อสุขภาพ เพราะแพทย์จะได้เข้าใจการเจ็บป่วยเฉพาะตัวของขนไข้ที่มาจากครอบครัวระยะต่างๆ ความเชื่อถือและการปฏิบัติตัวแตกต่างกัน เมื่อแพทย์ทราบจะได้เลือกรักษาที่เฉพาะตัวสำหรับผู้ป่วยแต่ละรายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ไม่ใช่เพียงรักษาไปวันๆ และถ้าแพทย์ทราบถึงสาเหตุอย่างแท้จริงแล้วนั้น การพยากรณ์ความเจ็บป่วยหรือแผนการดูแลการรักษาสุขภาพในอนาคตจะสามารถทำได้ดีมากขึ้น

2.2 ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle)

การสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์นั้น จุดกำเนิดหนึ่งมาจากการแต่งกันอยู่กินกันระหว่างคู่สามีภรรยา เป็นการเริ่มต้นวัฏจักรชีวิตครอบครัวตามทฤษฎีของ Carter & Mcgoldrick ซึ่งแบ่งออกเป็นช่วงของวัฏจักรไว้ 6 ช่วง ดังนี้[8]

ช่วงที่ 1 ช่วงวัยรุ่น เป็นช่วงที่เด็กโตเต็มวัยมีความพร้อมที่จะออกจากบ้านเพื่อไปใช้ชีวิตเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและด้านการเงิน สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นแบบลึกซึ้งและทำงานสร้างฐานะ

ช่วงที่ 2 ช่วงเริ่มต้นชีวิตคู่โดยการแต่งงาน จะต้องมีความรับผิดชอบในชีวิตมากขึ้น สร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้กับคู่ชีวิตและคนรอบข้าง

ช่วงที่ 3 ช่วงครอบครัวมีลูก เป็นช่วงที่มีสมาชิกใหม่เพิ่มในครอบครัว จะต้องมีการปรับตัวในครอบครัวระหว่างสามีและภรรยาเนื่องจากต้องเพิ่มบทบาทความเป็นพ่อแม่ด้วย

ช่วงที่ 4 ช่วงลูกโตเป็นวัยรุ่น เป็นช่วงที่ต้องดูแลและมีขอบเขตให้เด็กแต่ต้องส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง ให้อิสระ ลูกดูแลตัวเองได้พ่อแม่มีเวลาในการทำงานเพิ่มขึ้น และกำลังเข้าสู่วัยชรา

---

[7] สายพิณ หัตถีรัตน์, คู่มือหมอ: เครื่องมือในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างง่าย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2545).

[8] Carter & Mcgoldrick, *The Changing Family Life Cycle* (New York: Gardner Press Distribution, 1980).

ช่วงที่ 5 ช่วงลูกแยกตัวออกไป เป็นช่วงที่ลูกจะแยกตัวไปเพื่อเริ่มต้นครอบครัวใหม่กับคนรัก พ่อแม่จะต้องเปิดรับคู่ชีวิตของลูก ปรับความสัมพันธ์กับลูกให้เป็นแบบผู้ใหญ่ ยอมรับสภาพความเสื่อมถอยของร่างกายที่เกิดขึ้น

ช่วงที่ 6 ช่วงบั้นปลายชีวิต เป็นช่วงที่ต้องยอมรับความชราที่เกิดขึ้น ปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่เหมาะกับวัยเช่นหากิจกรรมทำเพิ่มความกระตือรือร้นในชีวิต เตรียมตัวรับความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการเสียชีวิตของคู่ชีวิต

ทุกช่วงที่เกิดขึ้นมานี้มักมีการเครียดและปัญหาเกิดขึ้นมาเสมอ และปัญหาที่พบที่สุดคือครอบครัวไม่สามารถปรับเปลี่ยนกฎและความสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งจะนำมาซึ่งปัญหาและอาจเพิ่มความรุนแรงขึ้นได้ บางครั้งอาจนำมาซึ่งความล่มสลายของครอบครัว

2.3 แนวคิดวงจรชีวิตของครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน หรือแนวคิด Life cycle of a five-person family

แนวคิด Life cycle of a five-person family เป็นแนวคิดของชาวอเมริกัน De Ciara, Joseph ในหนังสือ Urban planning and design criteria[9] เกี่ยวกับแนวคิดวงจรชีวิตหรือวัฏจักรชีวิตของชาวอมเมริกันที่มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 5 คน โดยแบ่งออกเป็น 9 ช่วงและแต่ละช่วงจะมีการเปลี่ยนแปลงของที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม โดยมีการเพิ่มหรือลดพื้นที่ในสัดส่วนของห้องต่างๆ ที่ใช้สอย แต่มิได้มีการกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงโดยการย้ายจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง

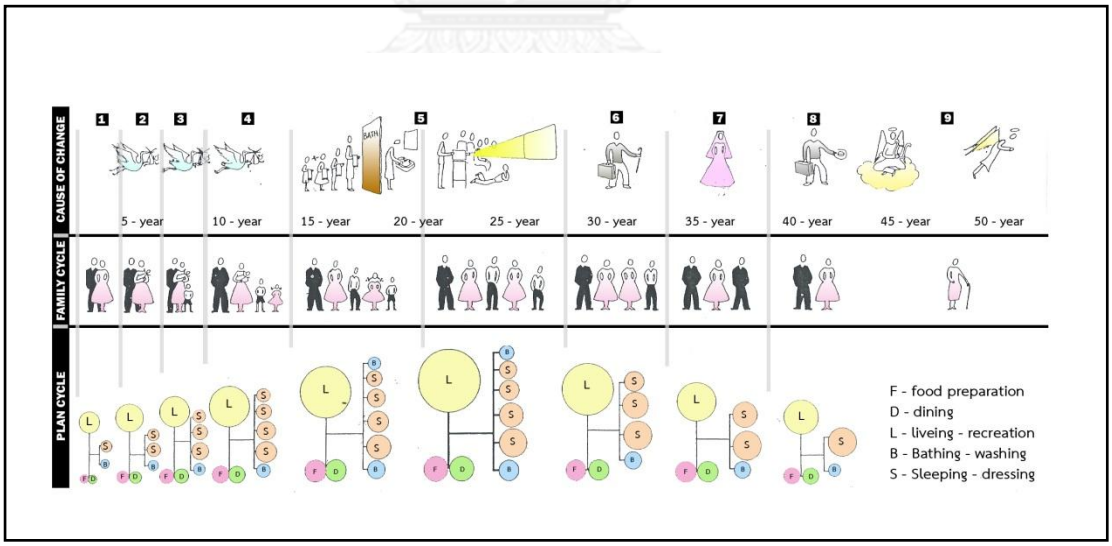

ภาพที่ 2.2 วัฏจักรชีวิตครอบครัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย

ที่มา : Urban planning and design criteria

[9] De Chiara, *Urban Planning and Criteria*

ช่วงที่ 1 คู่วัยรุ่นแต่งงานกันเพื่อเริ่มต้นชีวิตครอบครัว ความต้องการพื้นฐานของพวกเขาในการใช้สอยพื้นที่มีทั้งหมด 5 บริเวณ คือ พื้นที่สำหรับนั่งเล่นพักผ่อน พื้นที่ทำอาหาร พื้นที่ประกอบอาหาร พื้นที่ห้องน้ำ/ซักล้าง และพื้นที่ห้องนอน/ห้องแต่งตัว ซึ่งในทั้ง 5 บริเวณนี้ควรอยู่ภายในห้องเดียวกัน

ช่วงที่ 2 ช่วงมีบุตรคนแรก มีความจำเป็นในการขยายพื้นที่ บริเวณพื้นที่เก็บของที่ต้องเพิ่มขึ้นและจำนวนห้องนอนที่จำเป็นที่สุด

ช่วงที่ 3 ช่วงมีบุตรคนที่สอง มีความจำเป็นในการเพิ่มพื้นที่ทุกบริเวณทั้ง 5 บริเวณโดยเฉพาะบริเวณที่เก็บของ

ช่วงที่ 4 ช่วงมีบุตรคนที่สาม ความต้องการเพิ่มห้องนอนมีมากขึ้น นอกจากนั้นการเพิ่มเติมในสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ก็ต้องมากขึ้นตาม รวมทั้งพื้นที่ในการอาบน้ำและซักล้างควรแยกออกจากกัน

ช่วงที่ 5 ช่วงนี้เป็นช่วงที่ครอบครัวมีการขยายตัวมากที่สุดและควรมีความมั่นคงมากที่สุด เนื่องด้วยสมาชิกมีการเติบโตและยังอาศัยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา พื้นที่ต่างๆ ก็จำเป็นต้องมีการขยายตัวโดยเฉพาะบริเวณห้องนั่งเล่นพักผ่อน

ช่วงที่ 6 ช่วงที่บุตรคนแรกแยกไปสร้างครอบครัวใหม่ ความจำเป็นในพื้นที่ใช้สอยลดลงโดยเฉพาะห้องนอน เนื่องจากสมาชิกในบ้านลดลงเหลือเพียง 4 คน

ช่วงที่ 7 ช่วงที่บุตรคนที่สองแยกไปสร้างครอบครัวใหม่ ความจำเป็นในการใช้สอบพื้นที่ลดลงอีก โดยเฉพาะห้องนอน เนื่องจากสมาชิกในบ้านลดลงเหลือเพียง 3 คน

ช่วงที่ 8 ช่วงที่บุตรคนที่สามแยกไปสร้างครอบครัวใหม่ ทำให้สภาวะในบ้านเหลือสมาชิกเพียง 2 คนดังเช่นจุดเริ่มต้นในการสร้างครอบครัว ความจำเป็นในพื้นที่ใช้สอยจึงลดลงตามจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ แต่พื้นที่บริเวณที่เก็บของยังคงเหมือนเดิม เนื่องจากระยะเวลาที่ผ่านมามีสิ่งของเก็บสะสมมาตลอด

ช่วงที่ 9 ช่วงที่สามีหรือภรรยาใครคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตลงก่อน สมาชิกภายในบ้านจะเหลือเพียงคนเดียว ถือเป็นช่วงสุดท้ายของครอบครัว ความต้องการใช้พื้นที่จะน้อยกว่าช่วงเริ่มต้นอีก

2.4 แนวคิดวัฏจักรชีวิตในการศึกษาด้านการตลาด (Life cycle concept in marketing research)

แนวคิดเรื่องวัฏจักรชีวิตครอบครัวนี้เป็นงานวิจัยของ William D. Wells and George Gubar[10] ได้มีการศึกษาตั้งแต่ปี 1996 และนิยมนำมาเป็นแหล่งอ้างอิงในตำราด้านการตลาดบ่อยครั้ง ซึ่งแนวคิดได้แบ่งช่วงการศึกษาเช่นกัน ทั้งหมด 8 ช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1 ช่วงโสด (Bachelor) คือวัยรุ่นที่แยกตัวออกจากครอบครัวเดิม ไม่พึ่งพิงพ่อแม่มาใช้ชีวิตโสดคนเดียว ในช่วงชีวิตนี้จะประสบปัญหาด้านภาระทางการเงิน มีทัศนคติในการเป็นผู้นำ

[10] William D. and George Gubar, "Life Cycle Concept in Marketing Reserch " *Jornal of marketing research* 3(1966).

ทางด้านแฟชั่น มีจุดมุ่งหมายในการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านการจับจ่ายใช้สอยจะมีการซื้ออุปกรณ์ทำครัวพื้นฐาน รถยนต์ เฟอร์นิเจอร์พื้นฐาน อุปกรณ์ในการร่วมรัก และการลาพักร้อน

ช่วงที่ 2 ช่วงเริ่มแต่งงาน (Newly Married Couple) คือช่วงที่มีการแต่งงานอยู่กินกันเป็นสามี-ภรรยา แต่ยังไม่มีบุตร ในช่วงนี้การเงินจะมีขึ้นกว่าช่วงที่เป็นโสด มีการคิดถึงอนาคตมากขึ้น มีการใช้จ่ายมากขึ้นและการซื้อของในราคาที่สูงขึ้นเมื่อเป็นของที่ต้องใช้กันไปอีกนาน ด้านการจับจ่ายใช้สอย จะมีการซื้อรถยนต์เพิ่ม ตู้เย็น เตาอบ เฟอร์นิเจอร์ที่มีประโยชน์และมีอายุการใช้งานนาน และการพักผ่อน

ช่วงที่ 3 ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 1 (Full Nest 1) คือช่วงที่ครอบครัวมีลูกคนแรก แต่อายุยังไม่ถึง 6 ขวบ เป็นช่วงที่มีการใช้จ่ายมากที่สุดเมื่อเทียบกับทุกช่วง สภาพคล่องทางการเงินต่ำ เกิดความกังวลกับจำนวนเงินออม มีความสนใจในผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ชอบสินค้าที่มีการโฆษณา การจับจ่ายใช้สอย จะมีการซื้อเครื่องซักผ้า เครื่องอบผ้าแห้ง โทรทัศน์ อาหารเด็กอ่อน ครีมทาหน้าอกเด็กและยาแก้ไอ วิตามิน ตุ๊กตา รถเข็นเด็ก รถลาก รองเท้าสเก็ต

ช่วงที่ 4 ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 2 (Full Nest 2) คือครอบครัวที่มีลูกอายุ 6 ขวบหรือ 6 ขวบขึ้นไป เด็กจะอยู่ในวัยที่พึ่งตัวเองได้ ไม่ต้องพึ่งพ่อแม่ เข้าโรงเรียนแล้ว การเงินของครอบครัวเริ่มดีขึ้น ภรรยาบางครอบครัวเริ่มทำงาน แรงจูงใจน้อยลงเมื่อมีการโฆษณาสินค้า มีการซื้อที่เก็บสัมภาระที่ใหญ่ขึ้น ซื้อของที่มากขึ้น การจับจ่ายใช้สอย มีการซื้ออาหารเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด จักรยาน เรียนดนตรี ซื้อเปียโน

ช่วงที่ 5 ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 3 (Full Nest 3) คือครอบครัวที่ลูกเป็นวัยรุ่น เป็นช่วงที่พ่อแม่อายุมาก ลูกจะอยู่อยู่แบบมีอิสระมากขึ้น กิจกรรมกับครอบครัวลดลง ฐานะทางการเงินยังคงดีขึ้น ภรรยาส่วนมากทำงานและลูกบางคนหางานทำด้วย การชักจูงทางโฆษณาเป็นไปได้ยาก การซื้อของใช้ที่จำเป็นมากขึ้น การจับจ่ายใช้สอย จะมีการซื้อของใหม่เพิ่มขึ้น ซื้อเฟอร์นิเจอร์ที่มีรสนิยมมากขึ้น มีการขับรถท่องเที่ยว ซื้อเครื่องใช้ที่ได้ใช่สิ่งจำเป็นเพิ่มขึ้น ซื้อเรือ การหมดฟัน และนิตยาสาร

ช่วงที่ 6 ช่วงรังไร้นก 1 (Empty Nest 1) คือช่วงที่คู่สามีภรรยาอยู่ด้วยกันเพียงลำพัง ลูกย้ายออกไปเพื่อใช้ชีวิตของตนเอง ทำงานเลี้ยงชีพ เป็นช่วงที่มีการมีบ้านโดยเป็นเจ้าของเองมากที่สุด พึงพอใจกับด้านเงินออมที่ยังคงมีเหลือ สนใจในการท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ และเรียนรู้อะไรด้วยตนเอง ทำของขวัญเพื่อบริจาคหรือแจกจ่าย ไม่มีความสนใจผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การจับจ่ายใช้สอย จะใช้ไปกับการพักผ่อน ความหรูหราสะดวกสบายและ การปรับปรุงบ้าน

ช่วงที่ 7 ช่วงนกไร้รัง 2 (Empty Nest 2) คือช่วงที่อยู่ในวัยเกษียณอายุ ไม่มีรายได้ ส่วนมากอยู่แต่ที่บ้านไม่ได้ออกไปไหนเนื่องด้วยอายุที่มากและสุขภาพที่ไม่พร้อม การจับจ่ายใช้สอยจะจ่ายจำพวกอุปกรณ์ทางการแพทย์ เวชภัณฑ์บำรุงร่างกาย สินค้าที่ช่วยด้านสุขภาพ การนอนหลับและย่อยอาหาร

ช่วงที่ 8 ช่วงโดดเดี่ยว (Solitary Survivor) คือช่วงสุดท้ายของชีวิตที่เหลือตนเองอยู่ลำพัง เพราะคู่ชีวิตได้จากไป เป็นช่วงที่น่าเศร้าที่สุด อาจมีการขายบ้านที่อยู่เพื่อไปอยู่บ้านพักคนชรา

2.5 ความต้องการพื้นฐานในการใช้พื้นที่

ความต้องการพื้นฐานในการใช้พื้นที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่

ความต้องการด้านกายภาพ (Physiological Needs)

- ด้านมนุษย์ คือหน่วยที่พักอาศัยต้องเหมาะสมกับองค์ประกอบของมนุษย์คือ ไม่ร้อนเกินไป ไม่หนาวเกินไป หรืออึกทึกเกินไป
- ด้านกายภาพ คือหน่วยที่พักอาศัยต้องเหมาะสมกับขนาดของมนุษย์เช่น ความสูง ความเตี้ย ความอ้วนหรือผอม และพื้นที่ในอิริยาบถต่างๆ
- กิจกรรมประวันวันในหน่วยพักอาศัย คือหน่วยที่พักอาศัยต้องสอดคล้องกับกิจกรรมนั้นๆ และกิจกรรมนั้นๆ ต้องการพื้นที่ องค์ประกอบ หรืออุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น
- จำนวนสมาชิกที่ประกอบกิจกรรม จะเป็นตัวกำหนดขนาดพื้นที่ใช้สอย (กว้าง ยาว สูง) ลักษณะของพื้นที่ (โปร่ง โล่ง ทึบ) และอุปกรณ์ที่จำเป็น (เฟอร์นิเจอร์ ไฟฟ้า ประปา)

ความต้องการทางด้านจิตวิทยา (Psychological Needs)

เมื่อพิจารณามนุษย์ให้เป็นระบบ จะพบว่านอกเหนือจากระบบกายภาพมนุษย์แล้วระบบจิตใจเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่กำหนดความต้องการที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่เป็นความต้องการที่ใช้วัดผลสภาพแวดล้อมทางกายภาพว่าเหมาสมอย่างไร[11] หน่วยพักอาศัยต้องตอบสนองความต้องการทางด้านความปลอดภัยทั้งทางกายและทางจิตใจ ความต้องการความมิดชิด พื้นที่ส่วนตัว แบ่งเป็นสัดส่วน ตลอดจนความเป็นระเบียบ

ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs)

อาคารที่รวมหน่วยพักอาศัยหลายหน่วยเข้าด้วยกัน มีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างและตอบสนองความต้องการทางด้านสังคมในระดับการติดต่อพื้นฐาน[12] หน่วยพักอาศัยทั้งภายนอกและภายในควรเอื้ออำนวยให้มีพื้นที่เหมาะสมที่จะก่อให้เกิดการติดต่อกันได้ทั้งในระดับบุคคลต่อบุคคลและในระดับกลุ่ม ในขณะที่หน่วยพักอาศัยภายนอกควรเอื้ออำนวยให้มีพื้นที่เหมาะสมกับกิจกรรมในระดับกลุ่มเป็นอย่างน้อย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยเรื่องวงจรชีวิตครอบครัว ในเอเชียตะวันออก (Family Life Cycle in East Asia)

งานวิจัยฉบับนี้จัดทำโดยชาวฮ่องกงชื่อ Dr.Paul Chun-Kuen Kwong[13] ซึ่งศึกษาเรื่องวัฏจักรชีวิตครอบครัวและโครงสร้างครอบครัวของชาวเอเชียตะวันออก เป้าหมายที่ศึกษาคือชาวญี่ปุ่น

---

[11] Wolf Gang F.E. Preiser, *Facility Programming* (Pennsyvania: Dowden Hutchinson & Ross, 1978).

[12] Leonard Broom & Philip Selzick, *Sociology: A Text with Adapted Readings*(1977).

[13] Paul Chun-Kuen Kwong, "Family Life Cycle and Family Structure in East Asia 1950-1980 " (Chinese University of Hong Kong, 1984).

เกาหลีใต้ ฮ่องกงและสิงคโปร์ โดยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงวัฏจักรครอบครัวระหว่างปี 1950-1970 และ 1970-1980

ในกระบวนการศึกษา Dr. Paul Chun-Kuen Kwong ได้ทำการดัดแปลง Model ในการศึกษาวัฏจักรชีวิตครอบครัวมาจาก Paul C. Glick,1947 โดยงานวิจัยของเขาเป็นการจำแนกศึกษาครอบครัวรูปแบบสามรูปแบบได้แก่ ครอบครัวเดี่ยว(Nuclear Family) ที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ที่อาศัยอยู่ด้วยกัน พักอาศัยในครัวเรือนเดียวกัน หาเลี้ยงครอบครัวด้วยตนเอง ครอบครัวขาย (Extended Family)[14] ที่ประกอบด้วยเครือญาติตั้งแต่ 3 ชั่วคนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กันโดยการเกิดหรือการแต่งงานมาอยู่ร่วมกัน ลักษณะของครอบครัวจะเป็นกลุ่มญาติพี่น้องอาศัยร่วมกันอย่างใกล้ชิดและสุดท้าย ครัวเรือนคนเดียว(Single-person Household) คือครอบครัวที่มีสมาชิกในครัวเรือนเพียงคนเดียวคือตนเอง ที่ซึ่งงานวิจัยของเขาครั้งนี้ได้ทำการแบ่งวัฏจักรชีวิตครอบครัวออกเป็น 6 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 การสร้างครอบครัว (family formation) เริ่มจากตั้งแต่การแต่งงานจนถึงการเกิดของบุตรคนแรก

ช่วงที่ 2 การขยายครอบครัว (family extension) เริ่มจากการเกิดของบุตรคนแรกจนถึงการเกิดของบุตรคนสุดท้าย

ช่วงที่ 3 การขยายตัวอย่างสมบูรณ์ (completed extension) เริ่มจากการเกิดของบุตรคนสุดท้ายจนถึงการย้ายออกของบุตรคนแรก

ช่วงที่ 4 การหดตัว (contraction) เริ่มจากการย้ายออกของบุตรจนแรกจนถึงการย้ายออกของบุตรคนสุดท้าย

ช่วงที่ 5 การหดตัวอย่างสมบูรณ์ (completed contraction) เริ่มจากการย้ายออกของบุตรคนล่าสุดจนถึงการเสียชีวิตของสามี ซึ่งในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่เรียกว่า Empty Nest หรือรังที่ไร้นก ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบครอบครัวที่คู่สามีภรรยามีบุตร แต่บุตรย้ายออกไปสร้างครอบครัวใหม่

ช่วงที่ 6 การสิ้นสุด/ภาวะการเป็นหม้าย (dissolution/widowhood) เริ่มจากการเสียชีวิตของสามีจนถึงการเสียชีวิตของตนเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

<u>บทสรุปของงานวิจัยของ Dr. Paul Chun-Kuen Kwong</u>

งานวิจัยชิ้นนี้ได้นำ Model ของวัฏจักรชีวิตครอบครัวมาใช้ในการวิเคราะห์และมีการใช้เทคนิคสถิติการสลายตัว โดยมีการจำแนกผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสถิติจำนวนประชากรในวัฏจักรครอบครัวในเชิงปริมาณอย่างชัดเจนเป็นอัตราการเกิด, อัตราการเสียชีวิตและอัตราการสมรส ที่มีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของอัตราร้อยละและช่วงของวัฏจักรชีวิตครอบครัว

อัตราการเสียชีวิตที่ลดลงในเชิงสถิตินั้นหลายๆ ครั้งเป็นสิ่งที่จูงใจและมีส่วนสำคัญในการศึกษาในด้านผลกระทบมากกว่าอัตราการเกิดและอัตราการสมรส ปัจจัยของผลลัพธ์ที่มีส่วนสำคัญในการเพิ่มขึ้นอย่างมากในระยะของภาวะรังไร้นก (empty nest) ของช่วงการหดตัวอย่างสมบูรณ์ (completed contraction)

---

[14] พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, จิตวิทยาครอบครัว (กรุงเทพมหานคร: บริษัทเท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด, 2545).

ที่มีการค้นพบอีกประเด็นหนึ่งคือเรื่องช่วงอายุที่เป็นช่วงต่อเนื่องกันตามแบบของวัฏจักรชีวิตครอบครัวด้วยเหตุที่ในเรื่องของอัตราการเสียชีวิต ช่วงอายุของการสมรสและช่วงอายุของการมีบุตรคนแรก อีกประการหนึ่งคือการเปลี่ยนไปของสถิติด้านประชากรในช่วงที่ 3 ของวัฏจักร อัตราการเกิดส่งผลต่อภาวะ Empty Nest มากกว่าอัตราการตาย ซึ่งในช่วงต่อต่อไป อัตราการตายจะมีต่อวัฏจักรมากกว่า

สิ่งที่น่าสนใจคือแม้ว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีการคาดการณ์ว่าเป็นชนชาติที่มีอายุยืนมากชาติหนึ่งเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ แต่สภาวะการเป็นหม้ายของภรรยาที่สามีเสียชีวิตไปก่อนตนนั้นกลับเป็นช่วงเวลาที่สั้นเหลือเกิน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมันถูกทำให้ลดลงโดยมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของรูปแบบวงจรชีวิตระหว่างต้นแบบที่มาจากทางตะวันตก กับทางด้านเอเชียตะวันออกที่ส่วนมากปรากฏในรูปแบบของครอบครัวแบบขยายตัวและความแตกต่างที่สะท้อนระหว่างญี่ปุ่นกับชาติอื่นๆ ในด้านอัตราการเกิดที่ญี่ปุ่นมักมีอัตราการเกิดที่ต่ำกว่าประเทศอื่น แต่ในปี 1970 ประเทศอื่นๆ ได้มีอัตราการเกิดที่ต่ำลงจนทำให้รูปแบบของช่วงอายุของการคลอดบุตรเปลี่ยนไปซึ่งส่งผลให้รูปแบบวัฏจักรชีวิตครอบครัวเปลี่ยนไปจนคล้ายกับรูปแบบของประเทศญี่ปุ่นในปัจจุบัน.

ส่วนสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้วิจัยต้องการมุ่งไปที่สี่ประเทศที่กล่าวมาข้างต้นที่มีการเปลี่ยนไปของสถิติประชากร หรือการเปลี่ยนแปลงที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จากการสังเกตในบริเวณที่ทำการศึกษานี้มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการเกิดก่อน และมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วกว่าประเทศที่มีวัฒนธรรมอื่นๆ และจริงๆ แล้วประเทศที่ไม่ได้มีวัฒนธรรมที่ได้อิทธิพลมาจากประเทศจีนเหมือนสี่ประเทศที่ศึกษาข้างต้น แต่อยู่ในบริเวณเดียวกัน ภูมิภาคเดียวกันเช่นฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียและไทย ปัจจัยที่เกิดขึ้นและเห็นได้อย่างชัดเจนนี้และดูเหมือนว่าอิทธิพลของวัฒนธรรมจะเป็นตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถิติทางประชากรของบริเวณที่ศึกษานี้และก่อให้เกิดข้อเสนอแนะของ Taeuber เพิ่มเติมในการวิเคราะห์ความหลากหลายของวัฒนธรรมที่คลี่คลายลงและการไม่มีวัฒนธรรมซึ่งจริงๆ แล้วสิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ดังที่ Taeuber ได้กล่าวไว้ว่า “จุดหมายที่ห่างไกลคือการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุโรปบริเวณที่มีวัฒนธรรมแบบจีน”[15] นอกจากนี้ผลของการศึกษาครั้งนี้ มีนัยสำคัญถึงการวางแผนประชากรและรูปแบบครอบครัวในเอเชียตะวันออก ถ้ามีคนยอมรับข้อสมมุติฐานของ Taeuber ที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้เกิดขึ้นทำนองเดียวกันบริเวณรอบๆประเทศจีน แต่ยังไม่มีผลการศึกษา ซึ่งประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อนในประเทศญี่ปุ่นและถ้าสังเกตการเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรชีวิตครอบครัวและโครงสร้างครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างที่ประเทศญี่ปุ่นพบการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อยตั้งแต่ปี 1950 ซึ่งทิศทางในการเปลี่ยนแปลงวัฏจักรวงจรชีวิตและโครงสร้างครอบครัวในประเทศอื่นๆ ที่มีวัฒนธรรมจีนได้รับจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในความเป็นจริงอัตราการเกิดในพื้นที่ที่ศึกษา ซึ่งเริ่มการเปลี่ยนแปลงภายในสามสิบปีซึ่งค้นพบโดยการศึกษาครั้งนี้ และในปี 1980 มีแนวโน้มไปสู่ระดับลดลง. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงครอบครัวของชาวญี่ปุ่นที่เกิดขึ้นดังนั้นการเกิดขึ้นที่เหมาะสมถูกที่ถูกเวลานั้นจะทำให้สามารถทำนายรูปแบบการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบครอบครัวในพื้นที่ที่ศึกษาในอนาคตได้

---

[15] Taeuber, *Chinese Population in Transition: The City-States* vol. 38(Population Index:, 1972).

จากงานวิจัยฉบับนี้ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานั้นมีความสอดคล้องในด้านการนำวัฏจักรชีวิตครอบครัวมาเพื่อหาความเปลี่ยนแปลงทางด้านสถิติประชากร โดยงานวิจัยฉบับนี้มีความใกล้เคียงงานวิจัยของข้าพเจ้าในเรื่องกลุ่มประชากร เนื่องจากทฤษฎีต่างๆส่วนมากมาจากการศึกษาวัฏจักรชีวิตของชาวตะวันตก ซึ่งมีความแตกต่างกับชาวเอเชียมาก แต่ทฤษฎีที่ศึกษาโดยมีพื้นฐานวัฒนธรรมค่านิยมแบบเอเชียยังไม่มีปรากฏ

2.6.2 วิทยานิพนธ์เรื่อง อุปสงค์ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย[16]

งานวิจัยฉบับนี้จัดทำโดยนายปณัย แสนคำเครือ(2551) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความต้องการที่อยู่อาศัยของพนักงาการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และศึกษาปัญหาด้านที่อยู่อาศัย โดยมีกลุ่มประชากรคือพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ ที่มีอายุงานไม่เกิน 15 ปี และพนักงานอายุตัวไม่เกิน 35 ปี โดยผลการศึกษาที่ได้คือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีเงินเดือนเฉลี่ย 20,000-25,000 บาท ปัจจุบันส่วนมากอยู่บ้านเดี่ยวอยู่อาศัยมาไม่ต่ำกว่า 15 ปี โดยมีบิดามารดาเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ความต้องการในอนาคตบ้านเดี่ยวยังคงเป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยที่มีความต้องการมากที่สุด และคาดว่าจะมีความสามารถในการซื้อในอีก 3 ปีข้างหน้า

ด้านปัญหาที่อยู่อาศัยยังพบได้น้อย ส่วนมากจะเป็นด้านการอยู่อาศัยและการเดินทาง ซึ่งผลคือพนักงานจะมีการตอบสนองความต้องการด้านที่อยู่อาศัยได้ โดยพนักงานจะมีรายได้เพียงพอต่อความต้องการในอนาคตระยะ 3 ปีขึ้นไป แนวโน้มจะกู้ด้วยระบบสินเชื่อจากสถาบันการเงินและสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการเลือกที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยวขนาดปานกลาง ที่ตั้งอยู่ชานเมืองของกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรีเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากใกล้สถานที่ทำงานคือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี และปัจจุบัน (2551) พนักงานยังไม่พบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยที่จะมีผลต่อความต้องการด้านที่อยู่อาศัยในอนาคต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[16] ปณัย แสนคำเครือ, "อุปสงค์ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย " (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551).

นักคิด/ระยะ	Life cycle of a five-person family by urban planning (1929) 9 stages	Family Development Theory by Duvall (1906) 8 stages	Life Cycle Concept in Marketing research by William D. Wells & George Gubar (1966) 8 stages	วงจรชีวิตครอบครัว โดย พ.ญ. สายพิณ หัตถีรัตน์ (2002) 8 ช่วง	Family Life Cycle in East Asia by Paul Chun-Kuen Kwong (1984) 7 stages	Family life cycle by Carter & Mcgoldrick (1980) 6 stages
ระยะ 1	คู่วัยรุ่นแต่งงานกัน	ระยะครอบครัวเริ่มต้น	โสด	เริ่มสร้างครอบครัว	เริ่มแต่งงาน	การแยกตัวออกจากบ้านของคนหนุ่มสาว
ระยะ 2	มีบุตรคนแรก	ระยะเริ่มเลี้ยงดูบุตร	ช่วงเริ่มแต่งงาน	ครอบครัวเริ่มมีบุตร	มีลูกคนแรก	การแต่งงานสร้างครอบครัวใหม่
ระยะ 3	มีบุตรคนที่สอง	ระยะมีบุตรวัยก่อนเรียน	ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 1	ครอบครัวที่มีบุตรเล็ก	มีลูกคนสุดท้อง	ครอบครัวมีลูกเล็ก
ระยะ 4	มีบุตรคนที่สาม	ระยะมีบุตรวัยเรียน	ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 2	ครอบครัวที่มีบุตรวัยเรียน	ลูกคนแรกย้ายออกไป	ครอบครัวมีลูกวัยรุ่น
ระยะ 5	ครอบครัวมีการขยายตัวมากที่สุด	ระยะมีบุตรวัยรุ่น	ช่วงครอบครัวสมบูรณ์ 3	ครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น	ลูกคนสุดท้องย้ายออกไป	ลูกเป็นผู้ใหญ่และแยกครอบครัว
ระยะ 6	บุตรคนแรกแยกไปสร้างครอบครัว	ระยะเริ่มครอบครัวใหม่	ช่วงรังไร้นก 1	ครอบครัวที่บุตรแยกออกจากบ้าน	สามีเสียชีวิต	ครอบครัวในบั้นปลายชีวิต
ระยะ 7	บุตรคนที่สองแยกไปสร้างครอบครัว	ระยะครอบครัววัยกลางคน	ช่วงนกไร้รัง 2	ครอบครัวที่อยู่ในวัยเกษียณ	ตนเองเสียชีวิต	-
ระยะ 8	บุตรคนที่สามแยกไปสร้างครอบครัว	ระยะครอบครัววัยชรา	ช่วงโดดเดี่ยว	ครอบครัวที่อยู่ในวัยชรา	-	-
ระยะ 9	คู่ชีวิตคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตลงก่อน	-	-	-	-	-

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบแนวความคิด

ที่มา : ผู้วิจัย

ข้อสรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังที่ได้กล่าวมา มีแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยต่างๆ มากมายที่เกี่ยวข้อง โดยที่งานวิจัยชิ้นนี้ไม่สามารถนำเพียงแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์วิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่ได้ศึกษามาทั้งหมดมาสร้างกรอบงานวิจัยที่เหมาะสมกับการวิจัย

งานวิจัยที่ค้นคว้าที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัฏจักรชีวิตครอบครัวนั้น จะสามารถสังเกตได้ว่าในเกือบทุกการช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง จะมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มของสมาชิกในครอบครัวโดยการแต่งงาน การมีบุตร หรือการลดลงของสมาชิกในครอบครัวโดยการย้ายออกของบุตร หรือการตายของคู่ชีวิต เป็นต้น ซึ่งในประเทศไทยนั้นยังไม่ปรากฏแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการประยุกต์แนวคิดของตะวันตกให้มีความเหมาะสมกับงานวิจัยและบริบทการดำรงชีวิตของคนไทยซึ่งทราบกันดีว่าโดยทั่วไปการย้ายที่อยู่อาศัยของคนไทยจะไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก ต้องมีเหตุหรือปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดการย้าย ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้กำหนดกรอบการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามวัฏจักรชีวิตครอบครัวเป็น 4 ช่วง เบื้องต้นดังนี้

ช่วงที่ 1 การสร้างครอบครัว เป็นช่วงที่มีการเริ่มต้นของชีวิตคู่สมาชิกในครอบครัวมีเพียง 2 คน เนื่องจากปัจจุบันครอบครัวไทยมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ในด้านที่อยู่อาศัยส่วนมากจะเป็นช่วงที่เพิ่งย้ายออกมาจากครอบครัวเดิมของตนเองเพื่อมาอยู่อาศัยกับคู่ชีวิต

ช่วงที่ 2 การขยายครอบครัว เป็นช่วงที่ครอบครัวมีบุตร ทำให้จำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ในด้านที่อยู่อาศัยยังอาศัยที่อยู่อาศัยเดิม เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสมาชิกที่ไม่มากเพียง 1-2 คนเท่านั้น หรือถ้ามีการปรับเปลี่ยนอาจเป็นเพียงการต่อเติมที่อยู่อาศัยหรือจัดสัดส่วนใหม่

ช่วงที่ 3 การหดตัว เป็นช่วงที่บุตรเริ่มเข้าสู่วัยที่จะต้องไปสร้างครอบครัวใหม่ของตนเอง ทำให้จำนวนสมาชิกในครอบครัวลดลง ในระยะนี้บิดามารดาอาจยังอาศัยที่อยู่เดิมหรืออาจย้ายเพื่อเข้าสู่วัยที่ต้องการเกษียณอายุ

ช่วงที่ 4 การสิ้นสุด เป็นช่วงที่คู่ชีวิตจากไปจะต้องอยู่อย่างเดียวดาย ในด้านที่อยู่อาศัยเนื่องจากเหลือตนเองคนเดียวจึงอาจมีการย้ายที่อยู่อาศัยไปอยู่กับบุตรหลานเพื่อไม่โดดเดี่ยวในบั้นปลายชีวิตและมีคนดูแลอย่างใกล้ชิด

Chulalongkorn University

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการทำการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจและใช้การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีกรณีศึกษาคือพนักงานการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ โดยมีการดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 ขั้นตอนการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้องค์ความรู้สังคมศาสตร์ในการเก็บข้อมูลเบื้องต้น และความรู้ในด้านเคหการในการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย ซึ่งข้อมูลทั้งสองเมื่อนำมาประกอบกัน จะทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของผู้บริโภค โดยมีระเบียบขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยทั้งการขยายและการหดตัวของครอบครัว ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยให้มีความเหมาะสมกับขนาดและการใช้สอยของครอบครัว โดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารวิชาการ งานวิจัยต่างๆ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและการจากการสำรวจด้วยตนเอง

2) รวบรวมทฤษฎีเพื่อนำไปกำหนดตัวแปรในการออกแบบสอบ

3) จัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มประชากรตัวอย่าง และทดสอบการเก็บข้อมูลจำนวน 10 ตัวอย่าง

4) ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามจากการทดสอบการเก็บข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจจุดประสงค์ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และเรียงลำดับข้อมูลของแบบสอบถามให้มีความเข้าใจมากขึ้น

5) ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามแบ่งตามช่วงอายุและสายงานตามสัดส่วนพนักงานอย่างเหมาะสม

6) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS Version 21.0 แสดงข้อมูลที่จะนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและ Chart ที่เหมาะสม

7) นำสรุปผลข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และอภิปรายผล

8) นำผลที่ได้มาเสนอแนะโดยแบ่งเป็น 3 ข้อคือข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ข้อมูลเสนอแนะเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

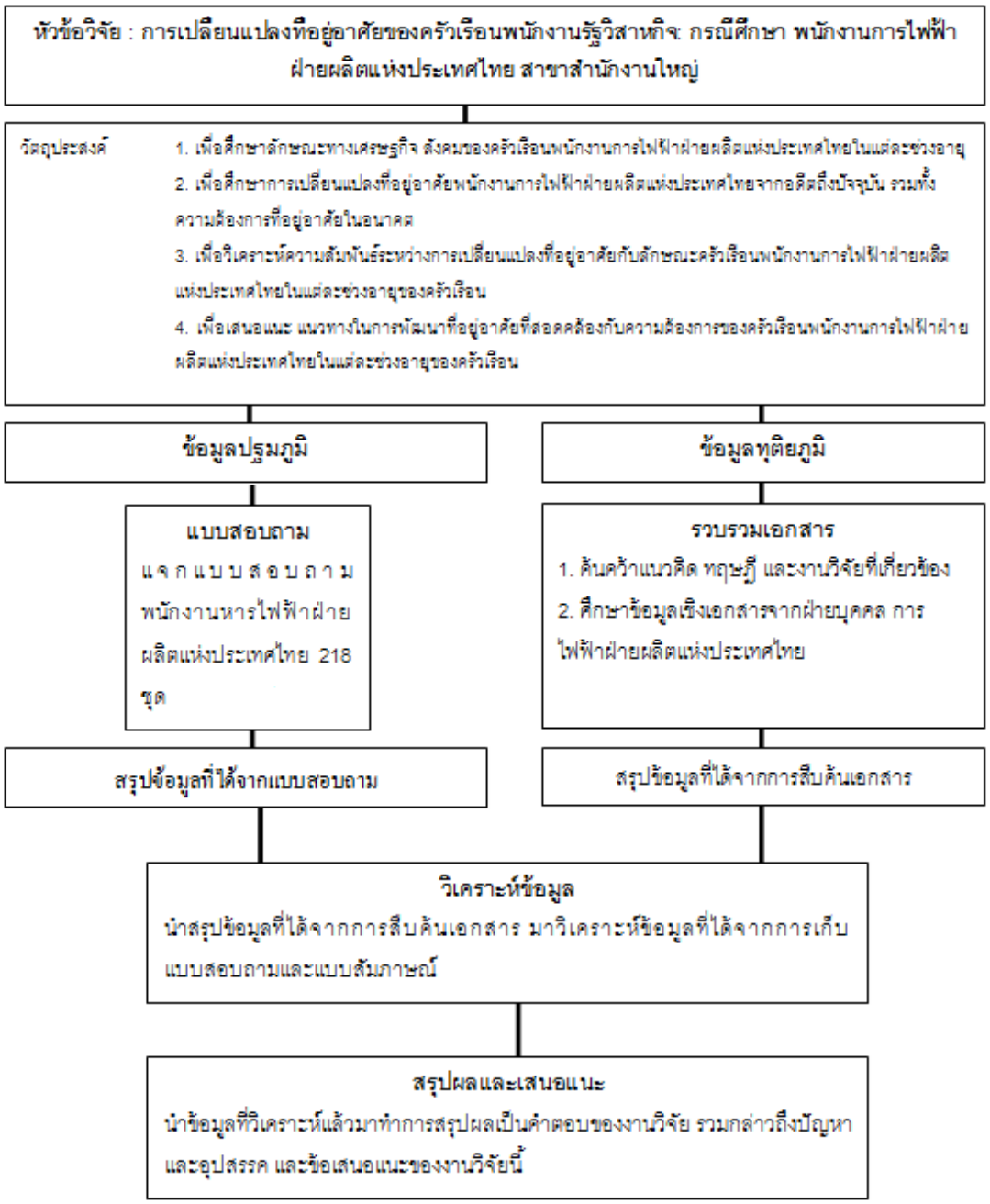

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษา

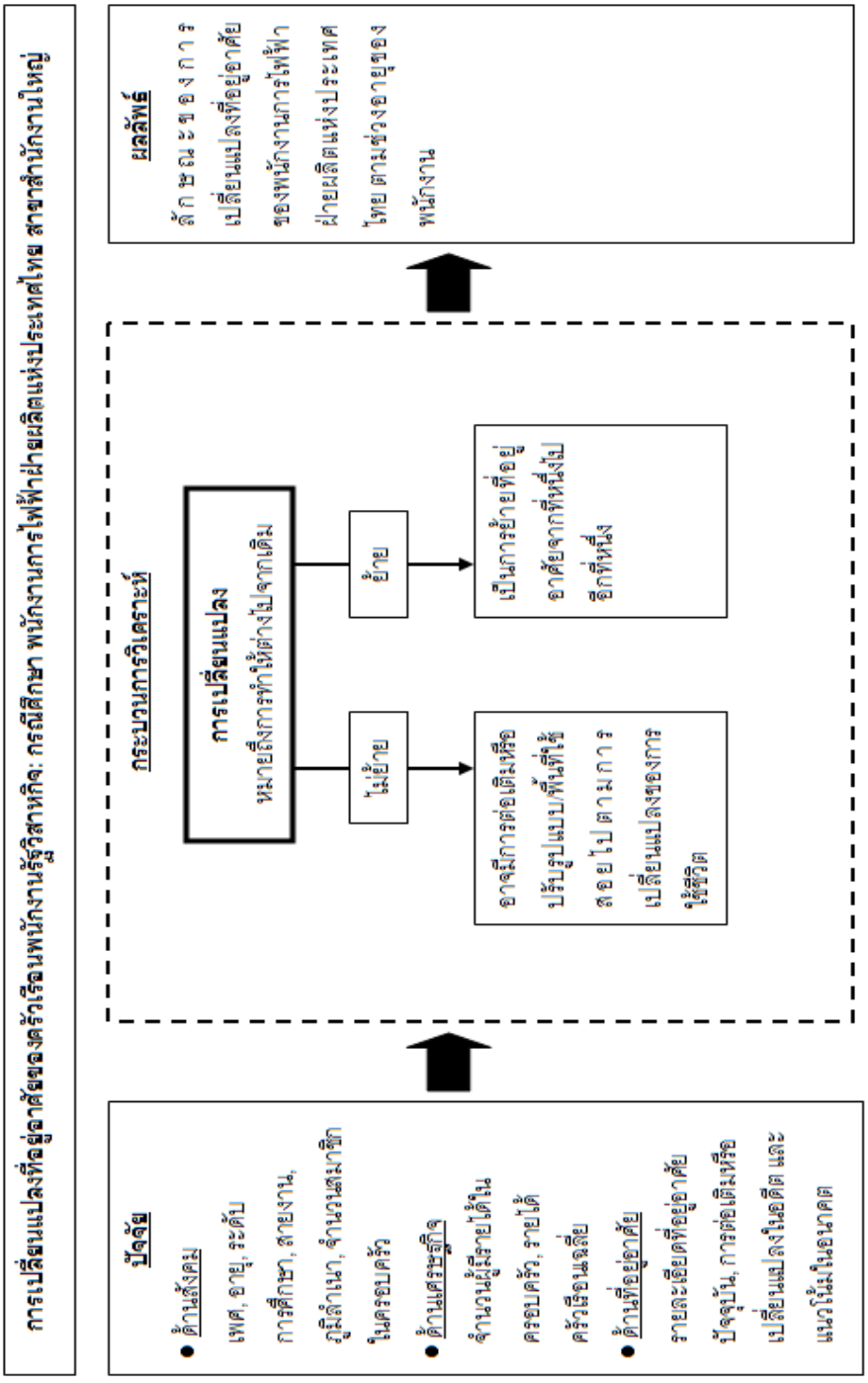

ภาพที่ 3.2 กระบวนการวิเคราะห์การศึกษา

3.2 ขอบเขตด้านงานวิจัย

3.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้มีการกำหนดขอบเขตการศึกษาในการศึกษาเฉพาะผู้ที่จบการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรีเท่านั้น เนื่องจากเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำในการบรรจุเข้าทำงานประจำกับหน่วยงาน ซึ่งแสดงถึงความมั่นคงในหน้าที่การงาน

3.2.2 ขอบเขตด้านระยะเวลาในงานวิจัย

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลด้านงานเอกสารทั้งหมดอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2556 ส่วนการใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงเดือน กรกฎาคม-ตุลาคม 2556

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 11,085 คน แบ่งเป็น 11 สายงาน ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโดยคำนวณตามสัดส่วนของพนักงานในแต่ละสายงานและกระจายให้ครบทุกสายงานเพื่อเป็นเกิดความหลากหลายในชุดคำตอบ ซึ่งกลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาจริงมีจำนวนดังตารางที่ 3.1

ตารางแสดงจำนวนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ แบ่งตามสายงาน (คน)

สายงาน/ช่วงอายุ	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ขึ้นไป	รวม
ผู้ว่าการ	19	15	43	66	143
รองผู้ว่าการนโยบายและแผน	72	59	94	141	366
รองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน	145	104	358	546	1,153
รองผู้ว่าการบริหาร	215	122	389	1,292	2,018
รองผู้ว่าการกิจการสังคม	49	115	129	177	470
รองผู้ว่าการพัฒนาโรงไฟฟ้า	204	228	562	946	1,940
รองผู้ว่าการพัฒนาระบบส่ง	243	135	371	507	1,256
รองผู้ว่าการผลิตไฟฟ้า	134	125	170	155	584
รองผู้ว่าการพัฒนาธุรกิจ	301	300	603	785	1,989
รองผู้ว่าการเชื้อเพลิง	17	21	67	140	245
รองผู้ว่าการระบบส่ง	174	126	301	320	921
รวม	**1,573**	**1,350**	**3,087**	**5,075**	**11,085**

ตารางที่ 3.1 จำนวน**พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่**

ที่มา : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (15 กรกฎาคม 2556)

ดังนั้น การคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อทำการแจกแบบสอบถาม ได้มาจากการคำนวณตามสูตรการคำนวณกลุ่มประชากรของ Taro Yamane โดยผู้วิจัยกำหนดค่าความน่าเชื่อถือในระดับ 90% ค่าความคลาดเคลื่อน ±10 ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย N คือ จำนวนประชากร
n คือ ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้
e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

เมื่อทำการแทนค่าแล้ว $99.10 = \frac{11,085}{1+(11,085)0.1^2}$

ตารางแสดงจำนวนการเก็บข้อมูลแบ่งตามสายงาน (ชุด)					
สายงาน/ช่วงอายุ	**21-30 ปี**	**31-40 ปี**	**41-50 ปี**	**51 ขึ้นไป**	**รวม**
ผู้ว่าการ	0	0	0	2	2
รองผู้ว่าการนโยบายและแผน	1	1	0	2	4
รองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน	1	1	3	5	10
รองผู้ว่าการบริหาร	2	0	4	12	18
รองผู้ว่าการกิจการสังคม	0	1	1	2	4
รองผู้ว่าการพัฒนาโรงไฟฟ้า	2	2	5	8	17
รองผู้ว่าการพัฒนาระบบส่ง	2	1	3	5	11
รองผู้ว่าการผลิตไฟฟ้า	1	1	2	1	5
รองผู้ว่าการพัฒนาธุรกิจ	3	3	5	7	18
รองผู้ว่าการเชื้อเพลิง	0	0	0	2	2
รองผู้ว่าการระบบส่ง	1	1	3	3	8
รวม	13	11	26	49	99

ตารางที่ 3.2 จำนวน**พนักงานที่เก็บข้อมูล แบ่งตามสายงาน**

ที่มา : ผู้วิจัย

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการแจกแบบสอบถามกำหนดไว้อย่างน้อย 99 ตัวอย่าง ซึ่งใน 99 ชุดนี้ผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามจากสัดส่วนพนักงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโดยแบ่งตามสายงานและช่วงอายุอย่างเหมาะสมดังตารางที่ 3.2 ซึ่งในการประมวลผลจริง มีการประมวลผลจากแบบสอบถามทั้งหมด 218 ตัวอย่าง และได้รับกลับมาจริง 207 ตัวอย่าง แต่นำมาวิเคราะห์ผลได้จริง 183 ตัวอย่าง ซึ่งจำนวนที่ได้กลับมานี้มีสัดส่วนครอบคลุมจำนวนขั้นต่ำที่ทางผู้วิจัยได้กำหนดไว้

การศึกษานี้ได้มาจากแบบสอบถามพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ โดยมีการพิจารณาการใช้แบบสอบถามเพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รวมไปถึงสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยในอดีต ปัจจุบัน รวมไปถึงความต้องการในอนาคต ซึ่งได้มีการเก็บข้อมูลทั้งหมด 218 ตัวอย่าง กระจายตามหน่วยงานต่างๆ ตามสัดส่วนพนักงานอย่างทั่วถึง ได้รับแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 207 ตัวอย่าง นำมาคัดแยกชุดที่ไม่สมบูรณ์ออกแล้วนำมาประมวลผลรวมทั้งสิ้น 183 ตัวอย่าง ซึ่งมากกว่าตัวอย่างขั้นต่ำ 99 ตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

การเก็บข้อมูลแบบสอบถามได้เก็บข้อมูลโดยจำแนกตามช่วงอายุและสายงาน โดยกระจายตามสัดส่วนของพนักงานในแต่ละสายงาน ดังแสดงตารางที่ 3.3

ตารางแสดงจำนวนการเก็บข้อมูลแบ่งตามสายงาน (ชุด)						
สายงาน/ช่วงอายุ	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป	รวม	ร้อยละ
ผู้ว่าการ	0	0	3	3	6	3.3
รองผู้ว่าการนโยบายและแผน	3	1	1	3	8	4.4
รองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน	1	2	8	8	19	10.4
รองผู้ว่าการบริหาร	5	1	4	15	25	13.7
รองผู้ว่าการกิจการสังคม	1	5	2	3	11	6
รองผู้ว่าการพัฒนาโรงไฟฟ้า	8	5	10	9	32	17.5
รองผู้ว่าการพัฒนาระบบส่ง	5	4	6	5	20	10.9
รองผู้ว่าการผลิตไฟฟ้า	2	2	5	4	13	7.1
รองผู้ว่าการพัฒนาธุรกิจ	5	5	12	7	29	15.8
รองผู้ว่าการเชื้อเพลิง	2	1	1	4	8	4.4
รองผู้ว่าการระบบส่ง	3	1	3	5	12	6.6
รวม	35	27	55	66	183	100

ตารางที่ 3.3 **จำนวนการเก็บแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกตามสายงานและช่วงอายุ**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บข้อมูล

โดยผู้วิจัยมีการวางแผนในการเก็บข้อมูลและจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อลดปัญหาความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล และยังทำให้การเก็บข้อมูลในครั้งนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งออกเป็นสามส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

-รวมรวมข้อมูลที่ศึกษามาได้มาบันทึกเพื่อการทบทวนวรรณกรรม

-เตรียมข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นใช้ในการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลมาเพื่อศึกษา

-จัดเตรียมความพร้อมของข้อมูลที่ศึกษามาได้วิเคราะห์กับชุดคำตอบที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

-เป็นข้อมูลดิบที่ทางผู้วิจัยต้องคัดกรองเพื่อหยิบชุดคำตอบที่ไม่สมบูรณ์ออก แต่ต้องมีจำนวนครอบคลุมกับจำนวนกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

-ข้อมูลเชิงลึกจากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาลักษณะทางด้านสังคมของบุคคลากรในหน่วยงานในภาพรวม และความสนใจทางด้านที่อยู่อาศัย ความร่วมมือของหน่วยงานที่มีต่องานวิจัยครั้งนี้

การเก็บข้อมูลงานวิจัยมีการแบ่งไว้ดังนี้

3.4.1 การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ

- ศึกษาและค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาข้อมูลเอกสาร จากฝ่ายทรัพยากรบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลพนักงานด้านสังคม เศรษฐกิจในภาพรวม รวมถึงข้อมูลสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

3.4.2 การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ

มีการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- แบบสัมภาษณ์แบบมีไม่โครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อเก็บข้อมูลภาพรวมเบื้องต้นของลักษณะกลุ่มประชากรด้านจำนวนและที่อยู่อาศัย
- แบบสอบถาม เป็นการแจกแบบสอบถาม โดยมีการคำนวณกลุ่มประชากรโดยแบ่งสัดส่วนให้กระจายตามสายงานอย่างเหมาะสม ซึ่งกลุ่มประชากรคือพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะออกแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะสาเหตุในการปรับเปลี่ยนหรือโดยย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละครั้ง เพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ต่อไป โดยมีการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

3.4.3 แบบสอบถาม มีการแบ่งการสอบถามทั้งหมด 3 ส่วนได้แก่

<u>แบบสอบถามส่วนที่ 1</u> ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยของครัวเรือนปัจจุบัน ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

<u>แบบสอบถามส่วนที่ 2</u> ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

<u>แบบสอบถามส่วนที่ 3</u> ข้อมูลด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

3.4.4 แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการเก็บข้อมูลหน่วยงานเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่แผนกบุคคลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการประมวลผลโดยการเก็บข้อมูลเชิงสถิติ และใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และทำการ Crosstab ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานในงานวิจัยชิ้นนี้ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรมมาอ่านค่าและทำการวิเคราะห์และสรุปผลร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลของการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มน้ำหนักของข้อมูลในการสรุปผล สุดท้ายทำการเสนอแนะงานวิจัยชิ้นนี้ต่อไป

3.6 ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดจึงทำให้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องเลือกศึกษาเพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งในความเป็นจริงยังมีองค์กรอีก 2 ประเภทคือ ข้าราชการและภาคเอกชน โดยจะทำให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้มากขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

วัตถุประสงค์	เครื่องมือที่ใช้	ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	วิธีวิจัย	วิธีวิเคราะห์
1.ศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนในแต่ละช่วงอายุ - ภาพรวม - รายบุคคล	-เอกสารที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายบุคคล -แบบสัมภาษณ์ -แบบสอบถาม	-พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ แผนกบุคคล -พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ จำนวน 11,085 คน	-เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง -สัมภาษณ์พนักงานแผนกบุคคลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ -แจกแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลรายบุคคลกับพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	-ใช้แบบสัมภาษณ์ในการขอข้อมูลทางสังคมเศรษฐกิจ และช่วงอายุของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสาขาสำนักงานใหญ่ในภาครวม -นำผลของแบบสอบถามมาเก็บเป็นข้อมูลทางด้านลักษณะสังคมเศรษฐกิจและช่วงอายุของครัวเรือนรายบุคคล
2.ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งความต้องการในอนาคต	-แบบสอบถาม	-พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่	-แจกแบบสอบถามให้แก่พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสำนักงานใหญ่	-ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลทั้งหมด
3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยกับลักษณะครัวเรือนในแต่ล่วงอายุของครัวเรือน	-โปรแกรม SPSS	-พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่	-Cross Tab ข้อมูลที่มีปัจจัยที่ทำให้เกิดความน่าสนใจของข้อมูล	-นำข้อมูลที่เกิดจากการใช้แบบสอบถามเก็บห่อนหน้ามาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำมาสรุปผลที่เกิดทั้งในแง่ความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละช่วงอายุ
4.เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่สอดคล้องกับความต้องการของครัวเรือนในแต่ละช่วงอายุของครัวเรือน	-แนวคิดทฤษฎีต่างๆ	-เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนที่อยู่อาศัย โดยมีปัจจัยต่างๆ	-ใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิจัย	-นำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปผลวิเคราะห์ และอภิปรายผลร่วมกับทฤษฎีที่ได้ศึกษามา และทำการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมของการพัฒนาที่อยู่อาศัยต่อไป

ตารางที่ 3. 4 **ตารางสรุปเครื่องมือและขั้นตอนการวิจัย**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 4
การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ในการวิเคราะห์วิเคราะห์ลักษณะสังคม เศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามอายุ 4 ช่วงคือ 21-30 ปี, 31-40 ปี , 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งช่วงอายุที่กำหนดได้ถูกแบ่งตามฝ่ายบริหารงานบุคคลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ดังนี้

4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของครัวเรือน

ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ในปัจจุบันของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีลักษณะที่สำคัญ 5 ประเด็นดังนี้ (รายละเอียดในตารางที่ 4.1)

1. พนักงานทุกช่วงอายุ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งมีมากถึงร้อยละ 50 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ยกเว้นกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 41-50ปี ที่ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอื่น(ต่างจังหวัด)
2. ลักษณะครัวเรือนของกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปี และ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด อย่างไรก็ตามในกลุ่ม 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีกลุ่มที่มีสถานะโสดที่มากถึงร้อยละ 20 และ 18.2 ตามลำดับ สำหรับกลุ่ม 31-40 ปี 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีสถานภาพแต่งงานและมีบุตรแล้วถึงร้อยละ 33.3 ร้อยละ 60 และร้อยละ 69.7 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่าในคนกลุ่มนี้ยังมีสถานะแต่งงานแต่ไม่มีบุตรอยู่ไม่น้อยคือร้อยละ 26, ร้อยละ 12.7 และร้อยละ 7.6 ตามลำดับ
3. สำหรับกลุ่มคนที่แต่งงานและมีบุตรแล้ว ส่วนใหญ่ ในทุกช่วงอายุ พบว่ามีจำนวนบุตร 1-2 คนต่อครอบครัว ในทุกช่วงอายุ พบว่า แต่ละครอบครัวมีผู้ที่มีรายได้ 1-2 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยกว่าจำนวนสมาชิกโดยรวมในครอบครัว อย่างไรก็ตาม ในช่วงอายุ 21-30 ปี จะมีผู้มีรายได้เพียง 1 คน
4. ระดับรายได้เฉลี่ยของครอบครัวในแต่ละช่วงอายุจะมีความแตกต่างกันออกไป ในช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นช่วงที่มีระดับรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 120,001-200,000 บาท รองลงมาคือช่วงอายุ 21-30 ปี และ 41-50 ปี คือ 80,001-120,000 บาทและ ช่วงอายุ 31-40 ปีมีระดับรายได้ 40,001-80,000 บาท

ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
หญิง	20	57.1	20	74.1	39	70.9	42	63.6
ชาย	15	42.9	7	25.9	16	29.1	24	36.4
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
ระดับการศึกษา								
ปริญญาตรี	19	54.3	18	66.7	40	72.7	55	83.8
ปริญญาโท	16	45.7	9	33.3	15	27.3	11	16.2
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
ภูมิลำเนาเดิม								
กทม.	14	40	12	44.4	18	32.7	35	43.2
นนทบุรี	9	25.7	6	22.2	7	12.7	9	16.9
อื่นๆ	12	34.3	9	33.4	30	54.6	22	39.9
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
สถานภาพ								
โสด	33	94.2	11	40.7	11	20	12	18.2
หย่าร้าง	0	0	0	0	2	3.6	3	4.5
แต่งงานไม่มีบุตร	0	0	7	26	7	12.7	5	7.6
แต่งงานมีบุตร	1	2.9	9	33.3	33	60	46	69.7
ไม่ระบุ	1	2.9	0	0	2	3.7	0	0
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนบุตรในครอบครัว								
1 คน	1	100	4	44.4	12	36.4	16	34.8
2 คน	0	0	5	55.6	21	63.6	27	58.6
3 คน	0	0	0	0	0	0	1	2.2
4 คน	0	0	0	0	0	0	1	2.2
ไม่ระบุ	0	0	0	0	0	0	1	2.2
รวม(89)	10	100	9	100	33	100	46	100

ตารางที่ 4.1 **สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย**

ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัว								
1 คน	2	5.7	2	7.4	1	1.8	3	4.5
2 คน	5	14.2	5	18.5	7	12.7	6	9
3 คน	8	22.8	5	18.5	6	10.9	17	25.7
4 คน	9	25.7	6	22.2	22	40.2	19	29.3
5 คน	7	20	4	14.8	8	14.5	9	13.5
มากกว่า 5 คน	4	11.6	4	14.8	9	16.3	9	13.5
ไม่ระบุ	0	0	1	3.8	2	3.6	3	4.5
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนผู้มีรายได้ในครอบครัว								
1 คน	4	11.4	4	14.8	11	20	12	18.1
2 คน	11	31.4	11	40.7	27	49.1	35	53
3 คน	12	34.4	3	11.2	8	14.5	10	15.3
4 คน	2	5.7	8	29.6	5	9.1	7	10.6
มากกว่า 4 คน	6	17.1	1	3.7	4	7.3	2	3
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว								
ต่ำกว่า 40,00	7	20	4	14.8	2	3.6	0	0
40,001-80,000	7	20	9	33.3	13	23.6	8	12.1
80,001-120,000	10	28.6	6	22.2	14	25.4	17	25.7
120,001-200,000	7	20	3	11.1	16	29	24	36.3
200,001 ขึ้นไป	4	11.4	4	14.8	9	16.6	14	21.2
ไม่ระบุ	0	0	1	3.8	1	1.8	3	4.7
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100

ตารางที่ 4.1 สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยในปัจจุบันของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ลักษณะที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พบลักษณะสำคัญ 4 ประเด็นดังนี้ (รายละเอียดในตารางที่ 4.2)

1. ในด้านที่ตั้งของที่อยู่อาศัย พบว่า ทุกช่วงอายุจะอยู่กรุงเทพมหานครและนนทบุรีในสัดส่วนที่ใกล้เคียง เนื่องจากสำนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตั้งอยู่ที่จังหวัดนนทบุรีที่ติดกับกรุงเทพมหานคร
2. ในด้านการครอบครองที่อยู่อาศัยและลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า ในทุกช่วงอายุ มีมากกว่าร้อยละ 70 ที่ซื้อที่อยู่อาศัยในโครงการบ้านจัดสรรโดยการผ่อนชำระ ซึ่งเป็นสัดส่วนใกล้เคียงกับการมีที่อยู่อาศัยโดยการสร้างบ้าน
   ยกเว้นช่วงอายุ 21-30 ปีที่มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก นอกจากนี้ ยังพบว่า ในทุกช่วงอายุจะอยู่อาศัยในบ้านเดี่ยวมากกว่าร้อยละ 65 รองลงมาคือ ทาวเฮ้าส์ โดยที่ลักษณะของบ้านประกอบด้วย 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ 1 ห้องครัว 1 ห้องรับแขก 1 ห้องเก็บของและที่จอดรถ 1 คัน

3. ในด้านสภาพการอยู่อาศัย พบว่า มากกว่าร้อยละ 60 ในทุกช่วงอายุที่มีสภาพเก่าซึ่งมากกว่าสัดส่วนคนที่อยู่ในสภาพใหม่เกือบครึ่งหนึ่ง ระยะเวลาในการอยู่อาศัยนาน 0-10 ปีที่เป็นช่วงที่ทุกกลุ่มอยู่อาศัยกัน รองลงมาในแต่ละช่วงจะแตกต่างกันออกไป ในช่วง 21-30 ปี และ 51 ปีขึ้นไปจะอยู่อาศัย 21-30 ปี ช่วง 41-50 ปี จะอยู่อาศัยนาน 11-20 ปี สุดท้ายช่วง 31-40 ปี จะอยู่อาศัยนาน 31 ปีขึ้นไป
4. ในด้านระดับราคาที่อยู่อาศัย พบว่าในแต่ละช่วงอายุมีสัดส่วนใกล้เคียงกันหลายระดับราคา สังเกตได้ว่าระดับราคา 1-2 ล้าน, 2-3 ล้าน, 3-5 ล้านและ 5-10 ล้าน มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ไม่มีระดับราคาไหนที่โดเด่นเพียงระดับราคาเดียว แต่ระดับราคา 3-5 ล้านบาทเป็นระดับราคาส่วนใหญ่ของพนักงานทุกช่วงอายุ ยกเว้นช่วงอายุ 21-30 ปี จะมีระดับราคาที่อยู่อาศัยเพียง 1-2 ล้านบาทเท่านั้น

ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัด								
กทม.	15	42.8	12	44.4	20	36.3	33	50
นนทบุรี	15	42.8	11	40	25	45.4	27	40.9
อื่นๆ	5	14.4	4	15.6	10	18.3	6	9.1
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
ลักษณะการอยู่อาศัยปัจจุบัน								
ซื้อ	26	74.3	21	77.7	40	72.7	53	80.3
อาศัยอยู่กับผู้อื่น	6	17.1	4	14.8	5	9	3	4.5
เช่า	3	8.6	0	0	4	7.2	2	3
ไม่ระบุ	0	0	2	7.5	6	11.1	8	12.2
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
วิธีการซื้อ								
ผ่อนชำระ	21	80.7	15	71.4	28	70	33	62.2
เงินสด	4	15.3	5	23.8	9	22.5	14	26.4
ไม่ระบุ	1	4	1	4.8	3	7.5	6	11.4
รวม(140)	26	100	21	100	40	100	53	100
ที่มาของที่อยู่อาศัย								
โดยผู้ประกอบการ	25	71.4	11	40.7	32	58.1	32	48.5
บ้านสร้างเอง	10	28.6	16	59.3	18	32.7	31	47
โดยหน่วยงานรัฐ	0	0	0	0	2	3.6	3	4.5
ไม่ระบุ	0	0	0	0	3	5.6	0	0
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100

ตารางที่ 4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่อยู่อาศัย								
บ้านเดี่ยว	25	71.4	20	74.1	37	67.5	57	86.5
ทาวเฮ้าส์	5	14.3	3	11.1	10	18.1	3	4.5
บ้านแฝด	1	2.9	1	3.7	3	5.4	3	4.5
คอนโดมิเนียม	3	8.6	2	7.4	0	0	1	1.5
ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	0	0	1	3.7	2	3.6	1	1.5
อพาร์ทเม้นท์	1	2.8	0	0	1	1.8	1	1.5
บ้านเช่า	0	0	0	0	1	1.8	0	0
ไม่ระบุ	0	0	0	0	1	1.8	0	0
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนห้องนอน								
1 ห้อง	2	5.7	2	7.5	2	3.6	2	3
2 ห้อง	2	5.7	8	29.6	5	9.1	11	16.8
3 ห้อง	19	54.3	9	33.3	30	54.5	32	48.5
มากกว่า 3 ห้อง	9	25.7	8	29.6	17	31	20	30.2
ไม่ระบุ	3	8.6	0	0	1	1.8	1	1.5
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนห้องน้ำ								
1 ห้อง	5	14.3	5	18.5	3	5.6	1	1.5
2 ห้อง	17	48.6	12	44.5	22	40	34	51.5
3 ห้อง	6	17.1	6	22.2	19	34.5	20	30.4
มากกว่า 3 ห้อง	3	8.6	4	14.8	10	18.1	9	13.6
ไม่ระบุ	4	11.4	0	0	1	1.8	2	3
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100

ตารางที่ 4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนห้องครัว								
1 ห้อง	25	71.4	24	88.9	48	87.3	60	90.9
2 ห้อง	1	2.9	2	7.4	3	5.4	0	0
ไม่ระบุ	9	25.7	1	3.7	4	7.3	6	9.1
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนห้องรับแขก								
1 ห้อง	23	65.7	21	77.8	46	83.6	54	81.8
2 ห้อง	2	5.7	0	0	4	7.3	3	4.5
มากกว่า 2 ห้อง	0	0	0	0	0	0	1	1.5
ไม่ระบุ	10	28.6	6	22.2	5	9.1	8	12.2
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนห้องเก็บของ								
1 ห้อง	17	48.6	15	55.6	32	58.2	40	60.6
2 ห้อง	4	11.4	3	11.1	6	10.9	4	6.1
มากกว่า 2 ห้อง	1	2.9	0	0	0	0	2	3.0
ไม่ระบุ	13	37.1	9	33.3	17	30.9	20	30.3
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนที่จอดรถ								
1 คัน	5	14.2	7	25.9	19	34.5	12	18.2
2 คัน	14	40	8	29.6	22	40	27	40.9
มากกว่า 2 คัน	6	17.2	7	25.9	9	16.4	23	34.8
ไม่ระบุ	10	28.6	5	18.6	5	9.1	4	6.1
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100

ตารางที่ 4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับราคาที่อยู่อาศัย								
5 แสน - 1 ล้าน	1	2.8	5	18.6	0	0	6	9.1
1 -2 ล้าน	9	25.7	2	7.4	7	12.9	2	3
2 - 3 ล้าน	8	22.8	4	14.8	13	23.6	13	19.6
3 -5 ล้าน	8	22.8	6	22.2	18	32.7	24	36.3
5 - 10 ล้าน	3	9.1	4	14.8	13	23.6	15	23
10 ล้าน ขึ้นไป	4	11.2	3	11.1	0	0	4	6
ไม่ระบุ	2	5.6	3	11.1	4	7.2	2	3
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
สภาพที่อยู่อาศัย								
เก่า	21	60	17	63	33	60	46	69.7
ใหม่	13	37.1	10	37	19	34.5	18	27.2
ไม่ระบุ	1	2.9	0	0	3	5.5	2	3.1
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ณ ที่อยู่ปัจจุบัน								
0-10 ปี	15	42.8	16	59.3	31	56.4	23	34.8
11-20 ปี	5	14.2	1	3.7	10	18.2	13	19.7
21-30 ปี	10	28.8	2	7.4	4	7.2	18	27.3
31 ปีขึ้นไป	0	0	4	14.8	5	9.1	7	10.6
ไม่ระบุ	5	14.2	4	14.8	5	9.1	5	7.6
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100

ตารางที่ 4.2 ลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

4.3 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย มีข้อค้นพบที่สำคัญ 4 ประเด็นดังนี้

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยโดยการย้ายที่อยู่อาศัย (ตารางที่ 4.3) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีครัวเรือนร้อยละ 67.2 ที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย ในขณะที่ร้อยละ 31.7 ไม่เคยย้ายที่อยู่อาศัย สำหรับกลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย มีร้อยละ 52 เคยย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้ง รองลงมาคือ 2 ครั้งและ 3 ครั้ง ตามลำดับ

การย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1, 2 และ 3 (ตารางที่ 4.4)

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้ง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนมากที่สุด ส่วนใหญ่ย้ายที่อยู่ขณะที่เขาเหล่านั้นมีอายุ 21-30 ปีร้อยละ 30.9 โดยมีสถานะโสดร้อยละ 58.5 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนร้อยละ29.3 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 40,000 บาท มักอยู่บ้านเดี่ยวร้อยละ 46.3 ระดับราคาที่อยู่ 5แสน-1ล้านบาทร้อยละ 38.2 และสาเหตุในการย้ายคืออื่นๆ (แต่งงาน) ร้อยละ 36.6

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 2 ครั้ง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนรองลงมา ส่วนใหญ่ย้ายที่อยู่ขณะที่เขาเหล่านั้นมีอายุ 21-30 ปีร้อยละ 39 โดยมีสถานะโสดร้อยละ 49.2 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน ร้อยละ 18.6 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 40,000 บาท มักอยู่บ้านเดี่ยวร้อยละ 44.1 ระดับราคาที่อยู่อาศัย 5แสน-1ล้านบาทร้อยละ 22 และสาเหตุในการย้ายคือใกล้ที่ทำงานร้อยละ 22

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 3 ครั้ง เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ย้ายที่อยู่ขณะที่เขาเหล่านั้นมีอายุ 21-30 ปีร้อยละ 47.7 โดยมีสถานะโสดร้อยละ 52.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,001-80,000 บาทร้อยละ 47.6 มักอยู่บ้านเดี่ยวร้อยละ 52.4 ระดับราคาที่อยู่อาศัย 2-3 ล้านบาทร้อยละ 23.9 และสาเหตุในการย้ายคือใกล้ที่ทำงานร้อยละ 38.1

การต่อเติมที่อยู่อาศัย เป็นอีกวิธีหนึ่งสำหรับผู้ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย โดยร้อยละ 62 ของผู้ที่ไม่เคยย้ายใช้วิธีต่อเติม ในขณะที่ร้อยละ 27.6 ไม่เคยต่อเติมเลย ส่วนการต่อเติมที่อยู่อาศัยมากที่สุด 1 ครั้งร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ 2 ครั้งและ 3 ครั้งตามลำดับ โดยรายละเอียดการต่อเติมแต่ละครั้งมีดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

กลุ่มที่เคยต่อเติม 1 ครั้ง ส่วนใหญ่มักต่อเติมครัวร้อยละ 33.3 โดยสาเหตุในการต่อเติมคือต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมร้อยละ 66.7

กลุ่มที่เคยต่อเติม 2 ครั้ง ส่วนใหญ่มักต่อเติมโรงรถ/ที่จอดรถรถร้อยละ 50 โดยสาเหตุในการต่อเติมคือต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมร้อยละ **50**

กลุ่มที่เคยต่อเติม 3 ครั้ง ส่วนใหญ่มักต่อเติมห้องนอนร้อยละ 50 โดยสาเหตุในการต่อเติมคือต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม

กลุ่มที่ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ให้เหตุผลว่าเหมาะสมดีอยู่แล้วร้อยละ 49.3

ต้องการย้ายที่อยู่อาศัย ไม่มีการระบุช่วงอายุที่ต้องการย้ายที่แน่ชัดร้อยละ 52 โดยขณะย้ายจะมีสมาชิกในครอบครัว 2 คน มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,001-80,000 บาทร้อยละ 38 คาดการณ์ว่าจะย้ายไปอยู่บ้านเดี่ยวร้อยละ 72 ในที่อยู่อาศัยในระดับราคา 3-5 ล้านบาทร้อยละ 24 ซึ่งสาเหตุการย้ายคืออื่นๆ (เกษียณอายุ) ร้อยละ 44

ต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัย มักต้องการต่อเติมอาศัยในขณะที่เขาเหล่านั้นมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 25 โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต ร้อยละ 37.7 ไม่มีความต้องการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในอนาคต รองลงมาคือต้องการย้ายที่อยู่อาศัยร้อยละ 27.3 และสุดท้ายต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัยร้อยละ 21.9 (ตารางที่ 4.6)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย	เคย	123	67.2
	ไม่เคย	58	31.7
	ไม่ระบุ	2	1.1
รวม		183	100
จำนวนการย้ายที่อยู่อาศัย	1 ครั้ง	64	52
	2 ครั้ง	38	30.9
	มากกว่า 2 ครั้ง	21	17.1
รวม		123	100

ตารางที่ 4.3 ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	0-10 ปี	15	12.2
	11-20 ปี	24	19.6
	21-30 ปี	38	30.9
	31-40 ปี	21	17
	41-50 ปี	11	8.9
	51 ปีขึ้นไป	2	1.6
	ไม่ระบุ	12	9.8
รวม		123	100
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	โสด	72	58.5
	แต่งงานไม่มีบุตร	23	18.7
	แต่งงานมีบุตร	22	17.9
	หย่าร้าง	2	1.6
	ไม่ระบุ	4	3.3
รวม		123	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครอบครัว ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	1 คน	10	8.1
	2 คน	21	17.1
	3 คน	15	12.2
	4 คน	36	29.3
	5 คน	11	8.9
	มากกว่า 5 คน	23	18.7
	ไม่ระบุ	7	5.7
รวม		123	100
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	ต่ำกว่า 40,00	46	37.4
	40,001-80,000	34	27.6
	80,001-120,000	16	13
	120,001-200,000	9	7.3
	200,001 ขึ้นไป	7	5.7
	ไม่ระบุ	11	9.0
รวม		123	100
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	บ้านเดี่ยว	57	46.3
	ทาวเฮ้าส์	21	17.1
	ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	21	17.1
	บ้านแฝด	4	3.3
	คอนโดมิเนียม	7	5.6
	อพาร์ทเมนต์	4	3.3
	บ้านเช่า	4	3.3
	ไม่ระบุ	5	4.0
รวม		123	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	5 แสน - 1 ล้าน	47	38.2
	1 -2 ล้าน	33	26.9
	2 - 3 ล้าน	11	8.9
	3 -5 ล้าน	7	5.7
	5 - 10 ล้าน	7	5.7
	10 ล้าน ขึ้นไป	3	2.4
	ไม่ระบุ	15	12.2
รวม		123	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	ใกล้ที่ทำงาน	30	24.4
	ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	14	11.4
	สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	14	11.4
	รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	8	6.5
	บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	5	4
	สมาชิกในครอบครัวลดลง	2	1.7
	อื่นๆ (แต่งงาน)	45	36.6
	ไม่ระบุ	5	4
รวม		123	100
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	0-10 ปี	2	3.4
	11-20 ปี	7	11.9
	21-30 ปี	23	39
	31-40 ปี	12	20.4
	41-50 ปี	7	11.9
	51 ปีขึ้นไป	3	5
	ไม่ระบุ	5	8.4
รวม		59	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	โสด	29	49.2
	แต่งงานมีบุตร	21	35.6
	แต่งงานไม่มีบุตร	8	13.6
	หย่าร้าง	1	1.6
รวม		59	100
จำนวนสมาชิกในครอบครัว ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	1 คน	8	13.5
	2 คน	9	15.3
	3 คน	9	15.3
	4 คน	11	18.6
	5 คน	10	16.9
	มากกว่า 5 คน	9	15.3
	ไม่ระบุ	3	5.1
รวม		59	100
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	ต่ำกว่า 40,000	21	35.6
	40,001-80,000	15	25.4
	80,001-120,000	7	11.8
	120,001-200,000	5	8.5
	200,001 ขึ้นไป	8	13.6
	ไม่ระบุ	3	5.1
รวม		59	100
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	บ้านเดี่ยว	26	44.1
	ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	11	18.6
	ทาวเฮ้าส์	8	13.6
	อพาร์ทเมนต์	7	11.8
	คอนโดมิเนียม	3	5.1
	บ้านแฝด	2	3.4
	บ้านเช่า	1	1.7
	ไม่ระบุ	1	1.7
รวม		59	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	5 แสน - 1 ล้าน	13	22
	1 -2 ล้าน	12	20.3
	2 - 3 ล้าน	12	20.3
	3 -5 ล้าน	6	10.2
	5 - 10 ล้าน	6	10.2
	10 ล้าน ขึ้นไป	1	1.7
	ไม่ระบุ	9	15.3
รวม		59	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	ใกล้ที่ทำงาน	27	45.9
	ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	7	11.9
	สมาชิกในครอบครัวลดลง	7	11.9
	สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	5	8.4
	บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	5	8.4
	รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	2	3.4
	อื่นๆ	5	8.4
	ไม่ระบุ	1	1.7
รวม		59	100
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	0-10 ปี	0	0
	11-20 ปี	1	4.7
	21-30 ปี	10	47.7
	31-40 ปี	3	14.3
	41-50 ปี	3	14.3
	51 ปีขึ้นไป	2	9.5
	ไม่ระบุ	2	9.5
รวม		21	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	โสด	11	52.4
	แต่งงานมีบุตร	5	23.8
	แต่งงานไม่มีบุตร	5	23.8
	หย่าร้าง	0	0
รวม		21	100
จำนวนสมาชิกในครอบครัว ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	1 คน	3	14.3
	2 คน	6	28.6
	3 คน	3	14.3
	4 คน	2	9.5
	5 คน	3	14.3
	มากกว่า 5 คน	4	19
รวม		21	100
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	ต่ำกว่า 40,000	4	19
	40,001-80,000	10	47.6
	80,001-120,000	1	4.8
	120,001-200,000	3	14.3
	200,001 ขึ้นไป	3	14.3
รวม		21	100
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	บ้านเดี่ยว	11	52.4
	อพาร์ทเมนต์	3	14.3
	ทาวเฮ้าส์	2	9.5
	ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	2	9.5
	บ้านแฝด	2	9.5
	คอนโดมิเนียม	0	0
	บ้านเช่า	0	0
	ไม่ระบุ	1	4.8
รวม		21	100

ตารางที่ 4.4 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	5 แสน - 1 ล้าน	4	19
	1 -2 ล้าน	3	14.3
	2 - 3 ล้าน	5	23.9
	3 -5 ล้าน	2	9.5
	5 - 10 ล้าน	3	14.3
	10 ล้าน ขึ้นไป	4	19
รวม		21	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	ใกล้ที่ทำงาน	8	38.1
	สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	2	9.5
	บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	2	9.5
	ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	1	4.8
	รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	0	0
	สมาชิกในครอบครัวลดลง	0	0
	อื่นๆ (แต่งงาน)	7	33.3
	ไม่ระบุ	1	4.8
รวม		21	100

ตารางที่ 4.4 ตารางที่ 5.2 ภาพรวมการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
ต่อเติมที่อยู่อาศัย	ไม่เคย	16	27.6
	เคย	36	62
	ไม่ระบุ	6	10.4
รวม		58	100
จำนวนการต่อเติมที่อยู่อาศัย	1 ครั้ง	24	66.7
	2 ครั้ง	8	22.2
	มากกว่า 2 ครั้ง	4	11.1
รวม		36	100

ตารางที่ 4.5 **ภาพรวมการต่อเติมที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย**

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย		จำนวน	ร้อยละ
รายละเอียดการต่อเติมครั้งที่ 1	ครัว	12	33.3
	ห้องนอน	10	27.8
	ห้องนั่งเล่น	3	8.4
	อื่นๆ	11	30.5
รวม		36	100
สาเหตุในการต่อเติมครั้งที่ 1	ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม	24	66.7
	โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	7	19.4
	จำนวนสมาชิกเพิ่ม	3	8.3
	ด้านสุขภาพ	1	2.8
	อื่นๆ	1	2.8
รวม		36	100
รายละเอียดการต่อเติมครั้งที่ 2	โรงรถ/ที่จอดรถ	4	50
	บ้าน	3	37.5
	อื่นๆ	1	12.5
รวม		8	100
สาเหตุในการต่อเติมครั้งที่ 2	ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม	4	50
	โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	2	25
	จำนวนสมาชิกเพิ่ม	1	12.5
	อื่นๆ	1	12.5
รวม		8	100
รายละเอียดการต่อเติมครั้งที่ 3	ห้องนอน	2	50
	อื่นๆ	2	50
รวม		4	100
สาเหตุในการต่อเติมครั้งที่ 3	ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม	2	50
	จำนวนสมาชิกเพิ่ม	1	25
	โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	1	25
รวม		4	100

ตารางที่ 4.5 ภาพรวมการต่อเติมที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต		จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	69	37.7
	ย้ายที่อยู่อาศัย	50	27.3
	ต่อเติมที่อยู่อาศัย	40	21.9
	ไม่ระบุ	24	13.1
รวม		183	100
สาเหตุที่ไม่เปลี่ยนที่อยู่อาศัย	เหมาะสมดีแล้ว	34	49.3
	เกษียณอายุ	3	4.3
	อื่นๆ	10	14.5
	ไม่ระบุ	22	31.9
รวม		69	100
ช่วงอายุขณะที่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต	20-30 ปี	5	10
	31-40 ปี	8	16
	41-50 ปี	1	2
	51 ปีขึ้นไป	10	20
	ไม่ระบุ	26	52
รวม		50	100
จำนวนสมาชิกในครอบครัวขณะที่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต	1 คน	7	14
	2 คน	13	26
	3 คน	7	14
	4 คน	12	24
	5 คน	1	2
	มากกว่า 5 คน	1	2
	ไม่ระบุ	9	18
รวม		50	100

ตารางที่ 4.6 ภาพรวมความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต		จำนวน	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยครอบครัวขณะที่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต	ต่ำกว่า 40,000	6	12
	40,001-80,000	19	38
	80,001-120,000	10	20
	120,001-200,000	5	10
	200,001 ขึ้นไป	5	10
	ไม่ระบุ	5	10
รวม		50	100
ประเภทที่อยู่ที่ต้องการย้ายในอนาคต	บ้านเดี่ยว	36	72
	คอนโดมิเนียม	6	12
	ทาวเฮ้าส์	4	8
	อพาร์ทเมนต์	1	2
	บ้านแฝด	0	0
	ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	0	0
	บ้านเช่า	0	0
	ไม่ระบุ	3	6
รวม		50	100
ระดับราคาที่อยู่ที่ต้องการย้ายในอนาคต	5 แสน - 1 ล้าน	8	16
	1 -2 ล้าน	6	12
	2 - 3 ล้าน	10	20
	3 -5 ล้าน	12	24
	5 - 10 ล้าน	6	12
	10 ล้าน ขึ้นไป	2	4
	ไม่ระบุ	6	12
รวม		50	100

ตารางที่ 4.6 ภาพรวมความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต		จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต	ใกล้ที่ทำงาน	12	24
	สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	5	10
	ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	4	8
	บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวลดลง	4	8
	รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	2	4
	สมาชิกในครอบครัว	0	0
	อื่นๆ	22	44
	ไม่ระบุ	1	2
รวม		50	100
รายละเอียดในการต่อเติมในอนาคต	ขยายที่อยู่อาศัย	12	30
	สร้างบ้านหลังใหม่	11	27.5
	ปรับปรุงที่อยู่อาศัย	9	22.5
	อื่นๆ	4	10
	ไม่ระบุ	4	10
รวม		40	100
ช่วงอายุขณะที่ต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต	20-30 ปี	4	10
	31-40 ปี	8	20
	41-50 ปี	9	22.5
	51 ปีขึ้นไป	10	25
	ไม่ระบุ	9	22.5
รวม		40	100
จำนวนสมาชิกในครอบครัวขณะที่ต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต	1 คน	1	2.5
	2 คน	5	12.5
	3 คน	6	15
	4 คน	10	25
	5 คน	8	20
	มากกว่า 5 คน	5	12.5
	ไม่ระบุ	5	12.5
รวม		40	100

ตารางที่ 4.6 ภาพรวมความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

4.4 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยโดยการย้ายของครัวเรือนพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตามช่วงอายุ มีข้อค้นพบที่มีความสำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้

<u>การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยโดยการย้ายที่อยู่อาศัย</u>

ในทุกช่วงอายุเป็นผู้ที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย โดยมีมากกว่าร้อยละ 55 ในทุกช่วงอายุมีจำนวนการย้ายที่อยู่อาศัยเพียง 1 ครั้ง จะมีมากที่สุด รองลงมาคือ 2 ครั้ง ซึ่งมีมากกว่าร้อยละ 30 ยกเว้นในช่วง 21-30 ปี จะเป็นช่วงที่มีการย้ายมากกว่า 2 ครั้งอยู่ในลำดับรองลงมาในสัดส่วนร้อยละ 28.6 (ดูรายละเอียดตารางที่ 4.7)

<u>การย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1, 2 และ 3</u> (ตารางที่ 4.8)

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้ง มีรายละเอียด<u>ขณะที่ย้าย</u>ในแต่ละช่วงอายุที่น่าสนใจดังนี้

- พนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี, 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานะโสดมากกว่าร้อยละ 80 ในช่วงอายุ 41-50 ปี, 51 ปีขึ้นไป จะมีสัดส่วนที่กระจายกันออกไป ทั้งสองช่วงนี้สถานะรองลงมาของช่วง 41-50 ปีคือแต่งงานไม่มีบุตรร้อยละ 26 ส่วนช่วง 51 ปีขึ้นไปคือแต่งงานมีบุตรร้อยละ 29
- การย้ายของพนักงานที่มีอายุช่วง 21-30 ปี, 31-40 ปี และ 51 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่จะย้ายเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 42.9, 38.9, 31.6 ตามลำดับ ซึ่งขณะนั้นเขาเหล่านั้นมีสมาชิกครอบครัว 4 คน ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างอายุช่วง 41-50 ปี จะย้ายเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 34.8 ซึ่งขณะที่ย้ายเขาเหล่านั้นก็มีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 5 คน ร้อยละ 23.9
- รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของทุกช่วงอายุส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 40 ต่ำกว่า 40,000 บาท รองลงมาคือ 40,001-80,000 บาท โดยสอดคล้องกับระดับราคาที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ที่ไม่เกิน 2 ล้านบาทซึ่งช่วงอายุ 21-30 ปี ระดับราคาที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ 1-2 ล้านร้อยละ 38.9 รองลงมาคือ 5แสน-1ล้าน บาท ในช่วงอายุที่เหลือจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามคือส่วนใหญ่ระดับราคาที่อยู่อาศัย 5แสน-1ล้านบาท รองลงมาคือ 1-2 ล้านบาท และทุกช่วงอายุส่วนใหญ่อยู่บ้านเดี่ยว
- สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยนั้นทุกช่วงอายุจะให้เหตุผลอื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในตัวเลือก โดยช่วงอายุ 21-30 ปี ให้เหตุผลว่าย้ายตามบิดามารดา ส่วนช่วงอายุที่เหลือกให้เหตุผลว่าย้ายเนื่องจากแต่งงาน และจำนวนไม่น้อยที่รองลงมาของทุกช่วงอายุคือย้ายตามสถานที่ให้สะดวกกับการเดินทางเช่นย้ายให้ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย และย้ายให้ใกล้ที่ทำงาน อีกประการหนึ่งที่คือย้ายเนื่องจากสมาชิกในครอบครัวมีจำนวนเพิ่มขึ้น

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 2 ครั้ง มีรายละเอียด<u>ขณะที่ย้าย</u>ในแต่ละช่วงอายุที่น่าสนใจดังนี้

- สถานะของพนักงานช่วง 21-30 ปีร้อยละ 100 โสด พนักงานช่วงอายุ 31-40ปีร้อยละ 55.6 แต่งงานแต่ไม่มีบุตรแต่พนักงานที่ยังโสดร้อยละ 44.4 ถือได้ว่ามีอยู่ไม่น้อยเช่นเดียวกัน ส่วนกลุ่มพนักงานช่วงอายุ 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไปนั้นมากกว่าร้อยละ 50 แต่งงานและมีบุตรแล้ว แต่ก็อีกกว่าร้อยละ 30 ก็ยังมีกลุ่มคนโสดอยู่เช่นกัน
- การย้ายของพนักงานในแต่ละช่วงอายุมีความกระจัดกระจายแต่ยังอยู่ในกลุ่มอายุที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งส่วนใหญ่มักไม่ย้ายเมื่อพ้นอายุ 40 ไปแล้ว สังเกตได้จากพนักงานในช่วงอายุ 21-30 , 31-40

ปีร้อยละ 70, 66.7 ย้ายเมื่อเขาอายุอยู่ในช่วงอายุ 21-30 ปีรองลงมาก็เป็นช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มพนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีการย้ายเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 31-40 ปี ในสัดส่วยร้อยละ 31.6, 23.8 รอลงมาคือช่วงอายุ 21-30 ปี ทั้งคู่

- ประเภทที่อยู่อาศัยที่สัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของทุกช่วงอายุ โดยช่วงอายุ 21-30 ปีที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 คนร้อยละ 50 ก็จะอยู่อพาร์ทเม้นท์มากถึงร้อยละ 40 กลุ่มของช่วงอายุที่เหลือก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 2 คนขึ้นไป ก็จะมีอยู่บ้านเดี่ยวกันเป็นส่วนใหญ่
- รายได้ของพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี ต่ำกว่า 40,000 บาทร้อยละ 70 พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ย 40,001-80,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 33.3 ส่วนช่วงอายุ 41-50 ปี มีรายได้เฉลี่ยมากที่สุดคือ 80,001-120,000 บาทร้อยละ 31.6 ส่วนระดับราคาที่อยู่อาศัยก็มีความแตกต่างกันออกไปอีก พนักงานอายุช่วง 21-30 ปี มีระดับราคาที่อยู่อาศัย 1-2 ล้านบาทร้อยละ 40 พนักงานอายุช่วง 51 ปีขึ้นไป มีระดับราคาที่อยู่อาศัย 5แสน-1ล้านบาท ร้อยละ 38 ส่วนพนักงานช่วงอายุ 31-40 ปีและ 41-50 ปี มีระดับราคาที่อยู่อาศัย 2-3 ล้านบาทร้อยละ 33.3, 26.3
- สาเหตุในการย้ายที่อยู่ในครั้งนี้ในแต่ละช่วงอายุแตกต่างกันไป ช่วงอายุ 21-30 ปีร้อยละ 40 ในสัดส่วนเท่าๆกันด้วยเหตุผลคือใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัยและใกล้ที่ทำงาน ในกลุ่มของช่วงอายุ 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป เกือบร้อยละ 50 ให้เหตุผลต่างกันออกไปคือแต่งงาน, เพื่อความสะดวกสบาย และต้องการที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองตามลำดับ ให้เหตุผลรองลงมาจะเป็นความใกล้สถานที่ทำงาน

กลุ่มที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 3 ครั้ง

- สถานะของพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปีร้อยละ 100 โสด พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 100 แต่งงานแต่ไม่มีบุตร ในกลุ่ม 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 50 แต่งงานและมีบุตรแล้ว อีกส่วนที่เหลือจะมีสถานะโสดซึ่งสอดคล้องกับจำนวนสมาชิกที่ในครอบครัวที่ว่าพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปีมีจำนวนสมาชิก 1-2 คนร้อยละ 33 เท่าๆกัน พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวนสมาชิก 2 คนร้อยละ 100 และอีกสองช่วงสุดท้ายจะมีสมาชิก 3 คน และ 5 คน ตามลำดับ
- การย้ายที่อยู่อาศัยของพนักงานทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีการย้ายเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 21-30 ปี ยกเว้นพนักงานในช่วงอายุ 31-40 ปี มีการย้ายที่อยู่อาศัยเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 31-40 ปี
- รายได้ของพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี ต่ำกว่า 40,000 บาทร้อยละ 50 ในส่วนของช่วงอายุที่เหลือนั้นส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 มีรายได้เฉลี่ย 40,001-80,000 บาท
- บ้านเดี่ยวยังเป็นที่อยู่อาศัยที่ทุกช่วงอายุเลือกมากกว่าร้อยละ 50 ยกเว้นพนักงานช่วงอายุ 41-50 ปี มีที่พักอาศัยคือทาวเฮ้าส์ร้อยละ 50 โดยระดับราคาที่อยู่อาศัยของช่วงอายุ 21-30 ปี, 31-40 ปี ไม่มีการระบุไว้ชัดเจนร้อยละ 50 ส่วนช่วงอายุ 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีระดับราคาที่อยู่อาศัยที่ 2-3 ล้านและ 5แสน-1ล้านบาท ตามลำดับในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50
- ในส่วนสาเหตุของการย้ายที่อยู่ก็จะแตกต่างกันไปในกลุ่มของพนักงานช่วงอายุ 21-30 และ 41-59 ปี ยังคงย้ายเนื่องจากใกล้สถานที่ทำงานเป็นหลักมากถึงร้อยละ 60 ขึ้นไป อีกสองกลุ่มที่

เหลือคือช่วงอายุ 31-40 ปี ให้เหตุผลว่าย้ายเนื่องจากบุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวและช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปให้เหตุผลคือ แต่งงาน ร้อยละ 75

<u>การต่อเติมที่อยู่อาศัย</u> เป็นอีกวิธีหนึ่งสำหรับผู้ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยซึ่งมีจำนวนไม่น้อยเลยในแต่ละช่วงอายุ และในทุกช่วงอายุมักมีการต่อเติมมากกว่าร้อยละ 60 ยกเว้นช่วงอายุ 41-50 ปี ที่มีเพียงร้อยละ 37.5 แต่ก็ยังถือว่ามากกว่าทางเลือกอื่นๆ ซึ่งอันที่จริงมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากเลยทีเดียว โดยจำนวนการต่อเติม 1 ครั้งมีมากที่สุดในทุกช่วงอายุมากกว่าร้อยละ 60 จำนวน 2, 3 ครั้งมากน้อยตามลำดับ ยกเว้นช่วงอายุ 31-40 ปีที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม (ตารางที่ 4.9)

กลุ่มที่เคยต่อเติม 1 ครั้ง

- พนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี และ 31-40 ปี มักต่อเติมในวัยที่ค่อนข้างเด็ก ในช่วง 0-30 ปี มากกว่าร้อยละ 60 ในอีกสองช่วงวัยที่เหลือจะต่อเติมในช่วงวัยกลางคนจนถึงวัยมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 33.33
- พนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี และ 41-50 ปี ส่วนใหญ่ต่อเติมห้องนอน แต่ช่วงอายุ 31-40 ปี จะต่อเติมครัวถึงร้อยละ 40 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปจะเลือกต่อเติมครัวและห้องนั่งเล่นในสัดส่วนที่เท่าๆกันร้อยละ 35.3 โดยทุกช่วงอายุที่กล่าวมานี้ให้เหตุผลในการต่อเติมเพราะต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมมากกว่าร้อยละ 60 เหตุผลรองลงมาคือเนื่องจากโครงสร้างเดิมทรุดโทรม

กลุ่มที่เคยต่อเติม 2 ครั้ง จะไม่มีการกล่าวถึงพนักงานช่วงอายุ 41-50 ปีเนื่องจากไม่มีการปรากฏผลในชุดคำถามนี้

- พนักงานช่วงอายุ 21-30 ปี มีการต่อเติมในขณะที่เขาอายุ 21-30 ปี พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี มีการต่อเติมในขณะที่เขาอายุ 41-50 ปี และพนักงานช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปต่อเติมในในขณะที่เขาอายุ 41 ปีขึ้นไป
- โรงรถ/ที่จอดรถ เป็นการต่อเติมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในทุกช่วงอายุ พนักงานอายุ 21-30 ปี รองลงมาคือต่อเติมบ้านร้อยละ 50 โดยให้เหตุผลในการต่อเติมมากที่สุดคือต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมร้อยละ 50 และครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มกับปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยอยู่ในสัดส่วนเท่าๆ กันร้อยละ 25 พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปีให้เหตุผลในการต่อเติมคือโครงสร้างเดิมทรุดโทรมร้อยละ 100 ส่วนพนักงานอายุ 51 ปีขึ้นไปนอกจากที่จอดรถก็จะต่อเติมบ้านและระเบียงร้อยละ 33.3 เท่าๆ กันโดยให้เหตุผลว่าต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมร้อยละ 66.7

กลุ่มที่เคยต่อเติม 3 ครั้ง จะไม่กล่าวถึงช่วงอายุ 21-30 ปี และ 41-50 ปี เนื่องจากปรากฏผลในชุดคำถามนี้

- พนักงานช่วงอายุ 31-40 ปี มักมีการต่อเติมห้องนอนเมื่อเขาอายุ 21-30 ปี โดยให้เหตุผลว่าต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมและครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้นในสัดส่วนร้อยละ 50 เท่าๆ กัน ส่วนพนักงานช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ไม่มีการระบ้าวนที่ต่อเติม แต่มีการต่อเติมเมื่อเขามีอายุตั้ง 40 ปีขึ้นไป โดยให้เหตุผลในกาต่อเติมคือต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมและโครงสร้างเดิมทรุดโทรมในสัดส่วนเท่าๆ กันร้อยละ 50

<u>ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต</u> พนักงานช่วงอายุ 21-30 เป็นกลุ่มที่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยมากที่สุดร้อยละ 51.4 ที่เหลือคือไม่ต้องการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยมากที่สุดมากกว่าร้อยละ 35 ขึ้นไป (ตารางที่ 4.10)

<u>กลุ่มที่ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในอนาคต</u> ในทุกช่วงอายุให้เหตุผลที่ไม่ต้องการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยมากกว่าร้อยละ 50 คือที่อยู่เดิมมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว

ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยใน**อนาคต**

- ความต้องการย้ายของพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปีไม่ระบุไว้ชัดเจนร้อยละ55.6 แต่ในลำดับถัดไปคือคาดว่าจะย้ายในขณะที่เขาอยู่ 21-30 ปีร้อยละ 27.8 ซึ่งแสดงถึงการย้ายภายในช่วงอายุเดียวกันนี้โดยให้เหตุผลว่าใกล้ที่ทำงานเช่นเดียวกันพนักงานอายุ 31-40 ปีนี้แต่เหตุผลต่างกันไปโดยอันหลังให้เหตุผลว่าต้องการขยายที่อยู่อาศัย พนักงานในอีก 2 ช่วงอายุที่เหลือนั้นมีความต้องการในย้ายในขณะที่เขามีอายุ 51 ปีขึ้นไปเฉลี่ยราวร้อยละ 30 โดยให้เหตุผลว่าต้องการย้ายเนื่องจากเกษียณอายุหรือถ้ามีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดก็จะกลับภูมิลำเนาเดิม
- ช่วงอายุ 21-30 ปี และ 51 ปีขึ้นไปคาดว่าจะมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนร้อยละ 33.3 ส่วนช่วงอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี คาดว่าจะมีสมาชิกในครอบครัว 2 คน ร้อยละ 37.5 และ 33.4 ในลำดับรองลงมาของทุกช่วงอายุจะมีความใกล้เคียงกันแต่แนวโน้มจะมีสมาชิกจำนวนไม่มาก ซึ่งรายได้เฉลี่ยครอบครัวต่อเดือนของ 3 ช่วงอายุแรกอยู่ที่ 40,001-80,000 บาท ร้อยละ 33.3, 75, 25 ตามลำดับ สุดท้ายช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 40,001-80,000 บาทและ 80,001-120,000 บาทร้อยละ 33.3 เท่าๆ กัน
- บ้านเดี่ยวยังคงเป็นที่อยู่อาศัยที่ทุกช่วงอายุต้องการสูงมากกว่าร้อยละ 60 รองลงมาคือทาวเฮ้าส์และคอนโดมิเนียม โดยระดับราคาที่อยู่อาศัยที่ต้องการซื้อของพนักงานช่วงอายุ 21-30 ปีอยู่ที่ 2-3 ล้านบาทร้อยละ 27.8 ส่วนอีกสามช่วงอายุที่เหลือจะมีระดับราคาอยู่ที่ 3-5 ล้านบาทร้อยละ 37.5, 25, 33.3 ตามลำดับ

<u>ต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต</u>

- พนักงานในช่วงอายุ 21-30 ปี และ 31-10 ปี มีแนวโน้มที่จะต่อเติมที่อยู่อาศัยของตนเองในขณะที่เขาเหล่านั้นอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปีหรือในอีก 10 ปีถัดไปนั่นเองเฉลี่ยร้อยละ 50 ส่วนพนักงานอายุ 41-50 ปีและ 51 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มในการต่อเติมเมื่อเขาเหล่านั้นอายุ 41-50 ปี และ 51 ปี ขึ้นไปร้อยละ 46.7 และ ร้อยละ 63.6 ซึ่งอาจมีการต่อเติมที่อยู่อาศัยของคนกลุ่มหลังในเร็วๆ นี้
- มีการคาดการณ์จำนวนสมาชิกในครอบครัวและรายได้ที่มีแนวโน้มสูงโดยจำนวนสมาชิกในครอบครัวของทุกช่วงอายุนั้นมีตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปราวร้อยละ 35 ขึ้นไป แต่ในช่วงอายุ 31-40 ปีไม่มีการระบุชัดเจนเช่นเดียวกับรายได้ ในส่วนสามช่วงอายุที่เหลือรายได้ที่มีการคาดการณ์ของพนักงานอายุ 21-30 ปี คือ 80,001-120,000 บาท พนักงานอายุ 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไปมีการคาดการณ์รายได้ตนเองประมาณ 120,001-200,000 บาทหรือมากกว่านั้นราวร้อยละ 33.3 และ 45.5

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการเปลี่ยนที่อยู่อาศัย								
เคยย้าย	21	60	18	66.7	46	83.6	38	57.6
ไม่เคยย้าย	14	40	8	29.6	8	14.5	28	42.4
ไม่ระบุ	0	0	1	3.7	1	1.9	0	0
รวม(183)	35	100	27	100	55	100	66	100
จำนวนการย้ายที่อยู่อาศัย								
1 ครั้ง	11	52.4	9	50	27	58.7	17	44.7
2 ครั้ง	4	19	7	38.9	14	30.4	13	34.2
มากกว่า 2 ครั้ง	6	28.6	2	11.1	5	10.9	8	21.1
รวม(123)	21	100	18	100	46	100	38	100

ตารางที่ 4.7 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
0-10 ปี	7	33.3	2	11.1	3	6.5	2	5.3
11-20 ปี	5	23.8	6	33.3	7	15.2	6	15.8
21-30 ปี	9	42.9	7	38.9	10	21.8	12	31.5
31-40 ปี	0	0	2	11.1	16	34.8	4	10.5
41-50 ปี	0	0	0	0	3	6.5	8	21.1
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	2	5.3
ไม่ระบุ	0	0	1	5.6	7	15.2	4	10.5
รวม(123)	21	100	18	100	46	100	38	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
โสด	21	100	15	83.3	21	45	15	39.5
หย่าร้าง	0	0	0	0	1	2.2	1	2.6
แต่งงานไม่มีบุตร	0	0	2	11.1	12	26.4	9	23.7
แต่งงานมีบุตร	0	0	1	5.6	10	22	11	29
ไม่ระบุ	0	0	0	0	2	4.4	2	5.2
รวม(123)	21	100	18	100	46	100	38	100
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัวขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
1 คน	5	23.7	0	0	4	8.7	1	2.6
2 คน	1	4.8	3	16.8	9	19.6	8	21.1
3 คน	1	4.8	1	5.6	6	13	7	18.4
4 คน	9	42.9	7	38.9	8	17.4	12	31.6
5 คน	1	4.8	3	16.7	5	10.9	2	5.3
มากกว่า 5 คน	4	19	4	22.2	11	23.9	4	10.5
ไม่ระบุ	0	0	0	0	3	6.5	4	10.5
รวม (123)	21	100	18	100	46	100	38	100
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
ต่ำกว่า 40,00	10	47.6	8	44.6	17	37	15	39.5
40,001-80,000	5	23.8	4	22.2	14	30.4	7	18.4
80,001-120,000	3	14.3	2	11.1	5	10.8	6	15.8
120,001-200,000	0	0	2	11.1	4	8.7	3	7.9
200,001 ขึ้นไป	1	4.7	1	5.5	1	2.3	4	10.5
ไม่ระบุ	2	9.6	1	5.5	5	10.8	3	7.9
รวม (123)	21	100	18	100	46	100	38	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
บ้านเดี่ยว	10	47.6	13	72.1	17	36.9	17	44.7
ทาวเฮ้าส์	3	14.2	1	5.6	10	21.6	7	18.9
บ้านแฝด	1	4.8	0	0	0	0	3	7.8
คอนโดมิเนียม	1	4.8	0	0	5	10.8	1	2.6
ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	5	23.8	1	5.6	9	19.5	6	15.6
อพาร์ทเมนต์	1	4.8	1	5.6	2	4.3	0	0
บ้านเช่า	0	0	2	11.1	0	0	2	5.2
ไม่ระบุ	0	0	0	0	3	6.9	2	5.2
รวม (123)	21	100	18	100	46	100	38	100
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
5 แสน - 1 ล้าน	5	27.8	7	38.9	15	32.6	20	52.6
1 -2 ล้าน	7	38.9	4	22.2	14	30.4	8	21
2 - 3 ล้าน	3	11.1	2	11.1	4	8.7	2	5.2
3 -5 ล้าน	1	3.7	1	5.6	3	6.5	2	5.2
5 - 10 ล้าน	1	3.7	3	16.6	0	0	3	8
10 ล้าน ขึ้นไป	1	3.7	1	5.6	1	2.1	0	0
ไม่ระบุ	3	11.1	0	0	9	19.7	3	8
รวม (123)	21	100	18	100	46	100	38	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัย								
ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	4	19	2	11.1	4	8.6	3	7.9
สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	1	4.8	2	11.1	6	13	3	7.9
ใกล้ที่ทำงาน	6	28.6	3	16.6	8	17.2	7	18.4
สมาชิกในครอบครัวลดลง	0	0	0	0	0	0	1	2.6
รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	1	4.8	0	0	2	4.3	3	7.9
บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	1	4.8	1	5.6	3	6.5	0	0
อื่นๆ	8	38	10	55.6	21	46.1	18	47.4
ไม่ระบุ	0	0	0	0	2	4.3	3	7.9
รวม (123)	21	100	18	100	46	100	38	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
โสด	10	100	4	44.4	6	31.6	8	38
หย่าร้าง	0	0	0	0	0	0	1	4.8
แต่งงานไม่มีบุตร	0	0	5	55.6	3	15.8	1	4.8
แต่งงานมีบุตร	0	0	0	0	10	52.6	11	52.4
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัวขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
1 คน	5	50	1	11.1	1	5.2	1	4.8
2 คน	1	10	4	44.5	3	15.8	1	4.8
3 คน	1	10	1	11.1	0	0.0	7	33.3
4 คน	2	20	0	0	4	21.1	5	23.8
5 คน	1	10	1	11.1	4	21.1	4	19
มากกว่า 5 คน	0	0	2	22.2	5	26.3	2	9.5
ไม่ระบุ	0	0	0	0	2	10.5	1	4.8
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
0-10 ปี	0	0	0	0	1	5.3	1	4.8
11-20 ปี	3	30	1	11.1	1	5.3	2	9.5
21-30 ปี	7	70	6	66.7	5	26.3	4	19
31-40 ปี	0	0	2	22.2	6	31.6	5	23.8
41-50 ปี	0	0	0	0	4	21.1	3	14.3
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	3	14.3
ไม่ระบุ	0	0	0	0	2	10.4	3	14.3
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
ต่ำกว่า 40,00	7	70	2	22.2	4	21.1	5	23.8
40,001-80,000	2	20	3	33.4	4	21.1	7	33.3
80,001-120,000	1	10	1	11.1	6	31.6	1	4.8
120,001-200,000	0	0	2	22.2	2	10.5	1	4.8
200,001 ขึ้นไป	0	0	1	11.1	3	15.7	4	18.9
ไม่ระบุ	0	0	0	0	0	0	3	14.4
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
5 แสน - 1 ล้าน	0	0	1	11.1	4	21	8	38
1 -2 ล้าน	4	40	0	0	4	21	4	19
2 - 3 ล้าน	2	20	3	33.4	5	26.3	2	9.5
3 -5 ล้าน	0	0	2	22.2	1	5.3	3	14.2
5 - 10 ล้าน	2	20	2	22.2	2	10.5	0	0
10 ล้าน ขึ้นไป	0	0	1	11.1	0	0	1	5.1
ไม่ระบุ	2	20	0	0	3	15.9	3	14.2
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

Chulalongkorn University

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
บ้านเดี่ยว	1	10	3	33.4	10	52.6	13	61.9
ทาวเฮ้าส์	1	10	2	22.2	2	10.5	3	14.3
บ้านแฝด	0	0	1	11.1	1	5.3	0	0
คอนโดมิเนียม	1	10	0	0	2	10.5	0	0
ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	3	30	2	22.2	4	21.1	2	9.5
อพาร์ทเม้นท์	4	40	0	0	0	0	3	14.3
บ้านเช่า	0	0	1	11.1	0	0	0	0
ไม่ระบุ	0	0	0		0	0	0	0
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัย								
ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	4	40	0	0	0	0	1	4.7
สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	0	0	0	0	2	10.5	1	4.7
ใกล้ที่ทำงาน	4	40	3	33.3	3	15.8	5	23.9
สมาชิกในครอบครัวลดลง	0	0	0	0	0	0	0	0
รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	0	0	0	0	3	15.8	0	0
บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	0	0	1	11.1	1	5.3	3	14.1
อื่นๆ	2	20	5	55.6	10	52.6	10	47.9
ไม่ระบุ	0	0	0	0	0	0	1	4.7
รวม (59)	10	100	9	100	19	100	21	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานะขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
โสด	6	100	0	0	2	40	2	25
หย่าร้าง	0	0	0	0	0	0	0	0
แต่งงานไม่มีบุตร	0	0	2	100	0	0	2	25
แต่งงานมีบุตร	0	0	0	0	3	60	4	50
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัวขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
1 คน	2	33.3	0	0	1	20	0	0
2 คน	2	33.3	2	100	1	20	1	12.5
3 คน	0	0	0	0	2	40	1	12.5
4 คน	1	16.7	0	0	0	0	1	12.5
5 คน	0	0	0	0	0	0	3	37.5
มากกว่า 5 คน	1	16.7	0	0	1	20	2	25
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100
ช่วงอายุขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
0-10 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
11-20 ปี	1	16.7	0	0	0	0	0	0
21-30 ปี	5	83.3	2	100	0	0	3	37.5
31-40 ปี	0	0	0	0	3	60	1	12.5
41-50 ปี	0	0	0	0	2	40	0	0
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	2	25
ไม่ระบุ	0	0	0	0	0	0	2	25
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
ต่ำกว่า 40,00	3	50	0	0	0	0	1	12.5
40,001-80,000	1	16.7	1	50	3	60	5	62.5
80,001-120,000	0	0.0	0	0	0	0	1	12.5
120,001-200,000	1	16.7	0	0	1	20	1	12.5
200,001 ขึ้นไป	1	16.7	1	50	1	20	0	0
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100
ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
5 แสน - 1 ล้าน	0	0	0	0	0	0.0	4	50
1 -2 ล้าน	1	16.7	0	0	1	20	1	12.5
2 - 3 ล้าน	1	16.7	0	0	3	60	1	12.5
3 -5 ล้าน	1	16.6	1	50	0	0	0	0
5 - 10 ล้าน	0	0	0	0	1	20	2	25
10 ล้าน ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	0	0
ไม่ระบุ	3	50.0	1	50	0	0	0	0
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่อยู่อาศัยเดิมขณะมีการย้ายที่อยู่อาศัย								
บ้านเดี่ยว	3	50	2	100	1	16.6	5	62.5
ทาวเฮ้าส์	0	0	0	0	2	50	0	0
บ้านแฝด	0	0	0	0	0	0	2	25
คอนโดมิเนียม	0	0	0	0	0	0	0	0
ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	0	0	0	0	1	16.7	1	12.5
อพาร์ทเม้นท์	3	50	0	0	0	0	0	0
บ้านเช่า	0	0	0	0	0	0	0	0
ไม่ระบุ	0	0	0	0	1	16.7	0	0
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัย								
ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	1	16.7	0	0	0	0	0	0
สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	0	0	0	0	0	0	2	25
ใกล้ที่ทำงาน	4	66.6	0	0	3	60	0	0
สมาชิกในครอบครัวลดลง	0	0	0	0	0	0	0	0
รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	0	0	0	0	0	0	0	0
บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	0	0	2	100	0	0	0	0
อื่นๆ	1	16.7	0	0	1	20	6	75
ไม่ระบุ	0	0	0	0	1	20	0	0
รวม (21)	6	100	2	100	5	100	8	100

ตารางที่ 4.8 การย้ายที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุครั้งที่1, 2 และ 3 ของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ไม่เคยย้ายที่อยู่อาศัย	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่อเติมที่อยู่อาศัย								
ไม่เคยต่อเติม	2	14.4	3	37.5	3	37.5	8	28.5
เคยต่อเติม	11	78.5	5	62.5	3	37.5	17	60.7
ไม่ระบุ	1	7.1	0	0	2	25.0	3	10.8
รวม (58)	14	100	8	100	8	100	28	100.0
จำนวนการต่อเติมที่อยู่อาศัย								
1 ครั้ง	7	63.6	3	60	2	66.7	12	70.5
2 ครั้ง	4	36.4	0	0	1	33.3	3	17.7
มากกว่า 2 ครั้ง	0	0	2	40	0	0	2	11.8
รวม (36)	11	100	5	100	3	100	17	100
ช่วงอายุในการต่อเติมครั้งที่ 1								
0-10 ปี	7	63.3	1	20	0	0	0	0
11-20 ปี	1	9.2	1	20	0	0	0	0
21-30 ปี	2	18.3	1	20	1	33.3	2	11.7
31-40 ปี	0	0	0	0	1	33.3	6	35.1
41-50 ปี	0	0	0	0	1	33.4	3	18.1
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	4	23.4
ไม่ระบุ	1	9.2	2	40	0	0	2	11.7
รวม (36)	11	100	5	100	3	100	17	100
รายละเอียดในการต่อเติมครั้งที่ 1								
ครัว	2	18.2	2	40	1	33.3	6	35.3
ห้องนอน	4	45.4	0	0	0	0	2	11.7
อื่นๆ	2	18.2	1	20	2	66.7	6	35.3
ไม่ระบุ	2	18.2	2	40	0	0	3	17.7
รวม (36)	11	100	5	100	3	100	17	100

ตารางที่ 4. 9 การต่อเติมที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ไม่เคยย้ายที่อยู่อาศัย	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุในการต่อเติมที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1								
ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม	8	72.7	3	60	3	100	10	58.8
ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้น	0	0	0	0	0	0	3	17.6
ปัญหาสุขภาพมีผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย	1	9.1	0	0	0	0	0	0
โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	1	9.1	2	40	0	0	4	23.6
อื่นๆ	1	9.1	0	0	0	0	0	0
รวม (36)	11	100	5	100	3	100	17	100
ช่วงอายุในการต่อเติมครั้งที่ 2								
0-10 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
11-20 ปี	1	25	0	0	0	0	0	0
21-30 ปี	3	75	0	0	0	0	0	0
31-40 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
41-50 ปี	0	0	1	100	0	0	1	33.3
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	1	33.3
ไม่ระบุ	0	0	0	0.0	0	0	1	33.4
รวม (8)	4	100	1	100	0	0	3	100
รายละเอียดในการต่อเติมครั้งที่ 2								
บ้าน	2	50	0	0	0	0	1	33.4
โรงจอดรถ/ที่จอดรถ	2	50	1	100	0	0	1	33.3
อื่นๆ	0	0	0	0	0	0	1	33.3
รวม (36)	4	100	1	100	0	0	3	100

ตารางที่ 4.9 การต่อเติมที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ไม่เคยย้ายที่อยู่อาศัย	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุในการต่อเติมที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2								
ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม	2	50	0	0	0	0	2	66.7
ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้น	1	25	0	0	0	0	0	0
ปัญหาสุขภาพมีผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย	1	25	0	0	0	0	0	0
โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	0	0	1	100	0	0	0	0
อื่นๆ	0	0	0	0	0	0	1	33.3
รวม (36)	11	100	5	100	3	100	17	100
ช่วงอายุในการต่อเติมที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3								
0-10 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
11-20 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
21-30 ปี	0	0	1	50	0	0	0	0
31-40 ปี	0	0	0	0	0	0	0	0
41-50 ปี	0	0	0	0	0	0	1	50
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	1	50
ไม่ระบุ	0	0	1	50	0	0	0	0
รวม (4)	0	0	2	100	0	0	2	100
รายละเอียดในการต่อเติมที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3								
ห้องนอน	0	0	2	100	0	0	0	0
อื่นๆ	0	0	0	0	0	0	2	100
รวม (4)	0	0	2	100	0	0	2	100
สาเหตุในการต่อเติมที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3								
ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม	0	0	1	50	0	0	1	50
ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้น	0	0	1	50	0	0	0	0
ปัญหาสุขภาพมีผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย	0	0	0	0	0	0	0	0
โครงสร้างเดิมทรุดโทรม	0	0	0	0	0	0	1	50
รวม (4)	0	0	2	100	0	0	2	100

ตารางที่ 4.9 การต่อเติมที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	4	66.8	7	58.3	10	52.6	17	53.1
เกษียณอายุ	0	0	0	0	0	0	3	9.3
อื่นๆ	1	16.6	1	8.4	2	10.6	2	6.3
ไม่ระบุ	1	16.6	4	33.3	7	36.8	10	31.3
รวม (69)	6	100	12	100	19	100	32	100
ช่วงอายุของความต้องการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต								
21-30 ปี	5	27.8	0	0	0	0	0	0
31-40 ปี	3	16.6	5	62.5	0	0	0	0
41-50 ปี	0	0	0	0	1	8.4	0	0
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	4	33.3	6	50
ไม่ระบุ	10	55.6	3	37.5	7	58.3	6	50
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัวในอนาคต								
1 คน	3	16.7	2	25	1	8.3	1	8.3
2 คน	3	16.7	3	37.5	4	33.4	3	25
3 คน	2	11.1	1	12.5	3	25	1	8.3
4 คน	6	33.3	1	12.5	1	8.3	4	33.4
มากกว่า 4 คน	0	0	1	12.5	0	0	1	8.3
ไม่ระบุ	4	22.2	0	0	3	25	2	16.7
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนในอนาคต								
ต่ำกว่า 40,00	2	11.1	0	0	1	8.3	3	25
40,001-80,000	6	33.3	6	75	3	25	4	33.3
80,001-120,000	5	27.8	0	0	1	8.3	4	33.3
120,001-200,000	2	11.1	0	0	2	16.7	1	8.4
200,001 ขึ้นไป	1	5.6	1	12.5	3	25	0	0
ไม่ระบุ	2	11.1	1	12.5	2	16.7	0	0
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100

ตารางที่ 4. 10 ความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับราคาที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต								
5 แสน - 1 ล้าน	1	5.6	1	12.5	1	8.4	3	25
1 -2 ล้าน	4	22.2	0	0	2	16.6	0	0.0
2 - 3 ล้าน	5	27.8	1	12.5	2	16.6	2	16.6
3 -5 ล้าน	4	22.2	3	37.5	3	25	4	33.3
5 - 10 ล้าน	3	16.6	1	12.5	1	8.4	1	8.5
10 ล้าน ขึ้นไป	0	0	1	12.5	1	8.4	0	0
ไม่ระบุ	1	5.6	1	12.5	2	16.6	2	16.6
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100
ประเภทที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต								
บ้านเดี่ยว	11	61.1	6	75	8	66.6	11	91.6
ทาวเฮ้าส์	2	11.1	1	12.5	1	8.4	0	0
บ้านแฝด	0	0	0	0	0	0	0	0
คอนโดมิเนียม	5	27.8	1	12.5	0	0	0	0
ตึกแถว/อาคารพาณิชย์	0	0	0	0	0	0	0	0
อพาร์ทเมนต์	0	0	0	0	1	8.4	0	0
บ้านเช่า	0	0	0	0	0	0	0	0
ไม่ระบุ	0	0	0	0	2	16.6	1	8.4
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100
สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคต								
ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	1	5.6	0	0	2	16.4	1	8.4
สมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น	1	5.6	2	25	1	8.4	0	0
ใกล้ที่ทำงาน	10	55.5	0	0	1	8.4	1	8.4
สมาชิกในครอบครัวลดลง	0	0	0	0	0	0	0	0
รายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น	1	5.6	0	0	1	8.4	0	0
บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัว	2	11.1	1	12.5	0	0	1	8.4
อื่นๆ	3	16.6	5	62.5	6	50	8	66.4
ไม่ระบุ	0	0	0	0	1	8.4	1	8.4
รวม (50)	18	100	8	100	12	100	12	100

ตารางที่ 4.10 ความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต	อายุ							
	21-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปีขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงอายุของความต้องการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต								
21-30 ปี	4	40	0	0	0	0	0	0
31-40 ปี	6	60	1	25	0	0	1	9.1
41-50 ปี	0	0	2	50	7	46.7	0	0
51 ปีขึ้นไป	0	0	0	0	3	20	7	63.6
ไม่ระบุ	0	0	1	25	5	33.3	3	27.3
รวม (40)	10	100	4	100	15	100	11	100
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในครอบครัวของการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต								
1 คน	0	0	0	0	1	6.7	0	0
2 คน	1	10	1	25	1	6.7	2	18.2
3 คน	3	30	0	0	0	0	3	27.2
4 คน	2	20	0	0	6	40	2	18.2
มากกว่า 4 คน	4	40	1	25	4	26.6	4	36.4
ไม่ระบุ	0	0	2	50	3	20	0	0
รวม (40)	10	100	4	100	15	100	11	100
รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนของการต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต								
ต่ำกว่า 40,00	0	0	0	0	0	0	0	0
40,001-80,000	3	30	1	25	2	13.3	0	0
80,001-120,000	5	50	1	25	3	20	1	9
120,001-200,000	1	10	0	0	5	33.3	5	45.5
200,001 ขึ้นไป	0	0	0	0	1	6.7	5	45.5
ไม่ระบุ	1	10	2	50	4	26.7	0	0
รวม (40)	10	100	4	100	15	100	11	100

ตารางที่ 4.10 ความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ต่อ)

<u>สรุปแผนภาพลำดับเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน รวมไปถึงความต้องการในอนาคตในแต่ละช่วงอายุ</u>

- กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 21-30 ปี

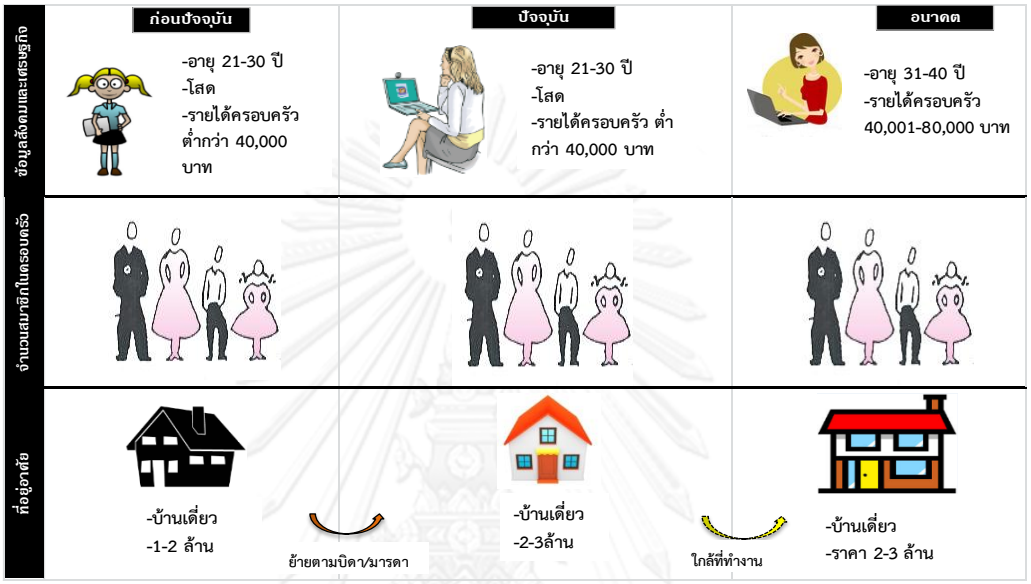

ภาพที่ 4.1 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 21-30 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง

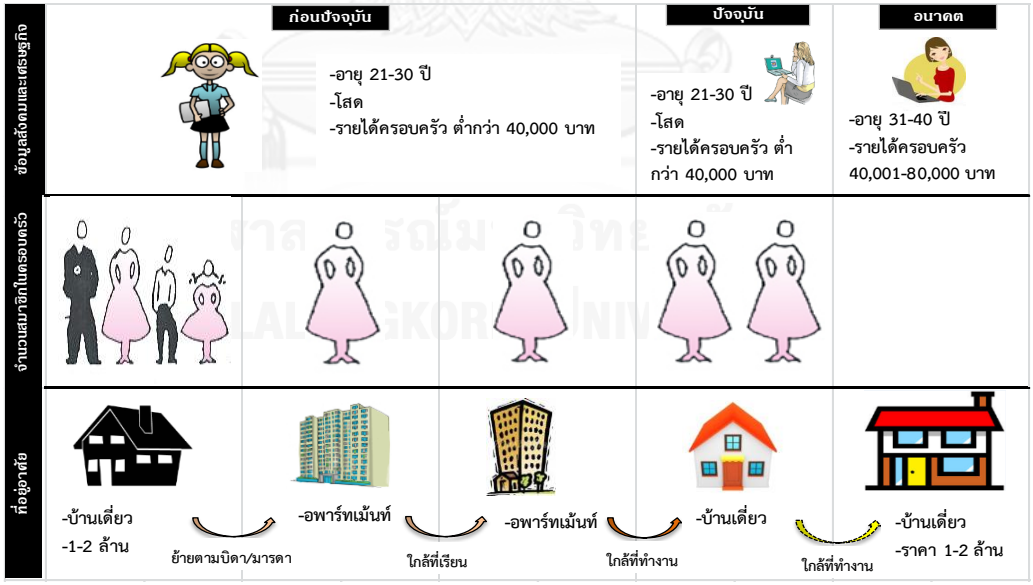

ภาพที่ 4.2 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 21-30 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีตมากกว่า 2 ครั้ง

- **ช่วงอายุ 31-40 ปี**

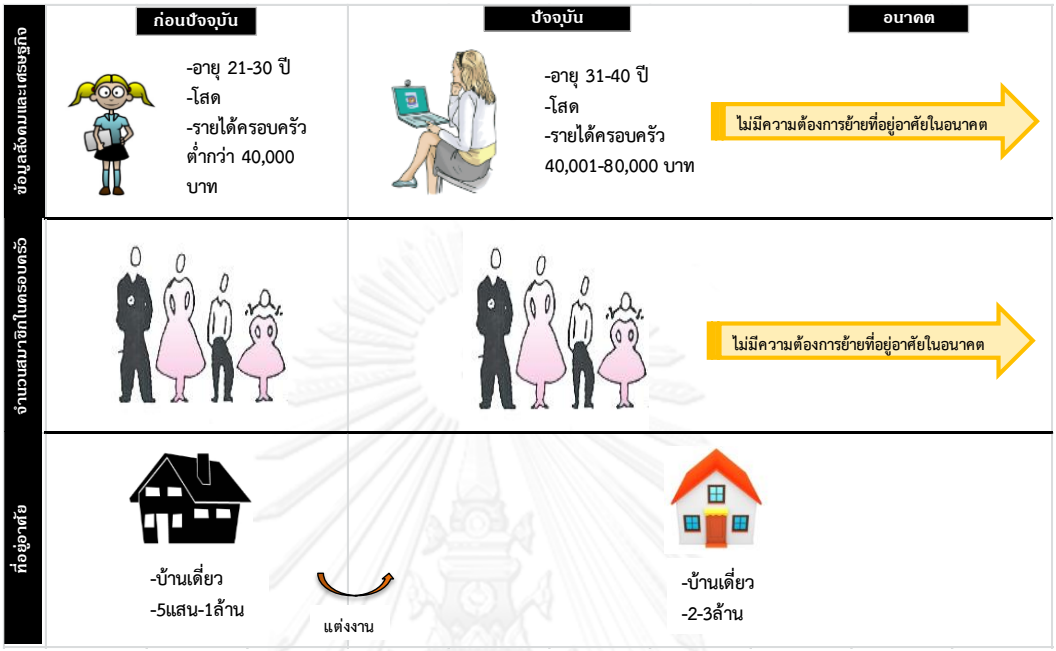

ภาพที่ 4.3 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง

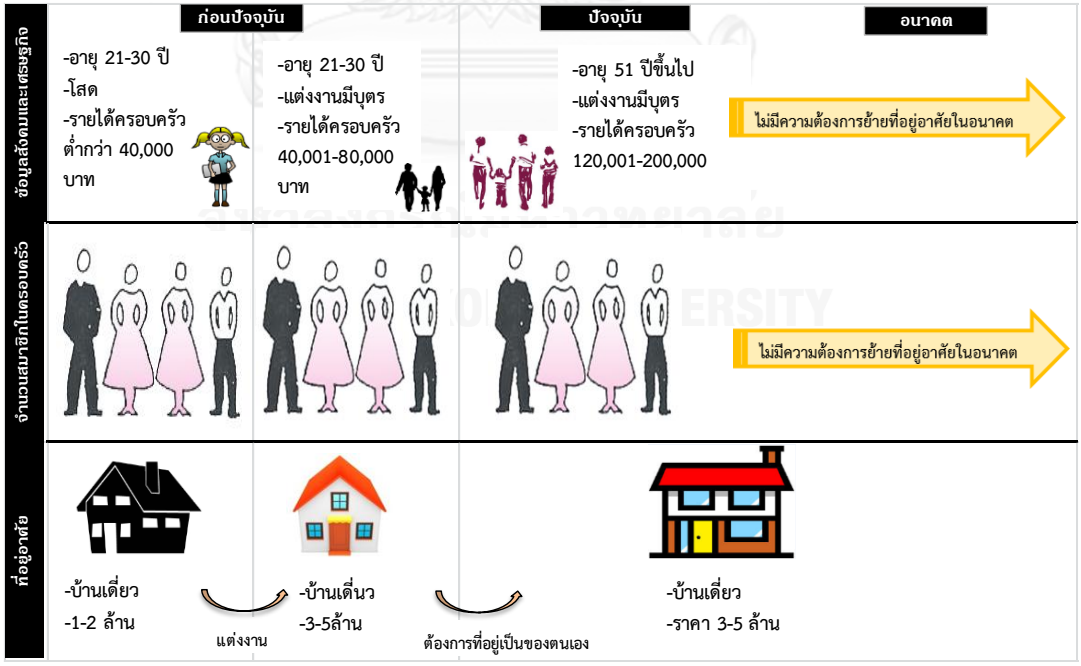

ภาพที่ 4.4 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง

- ช่วงอายุ 41-50 ปี

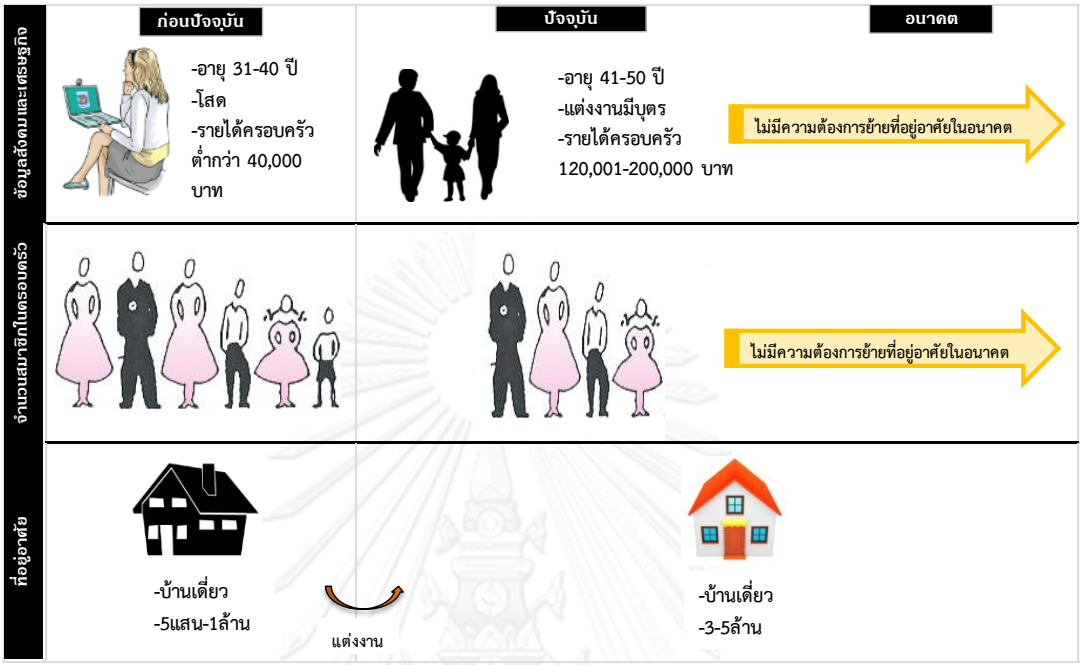

ภาพที่ 4.5 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41-50 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง

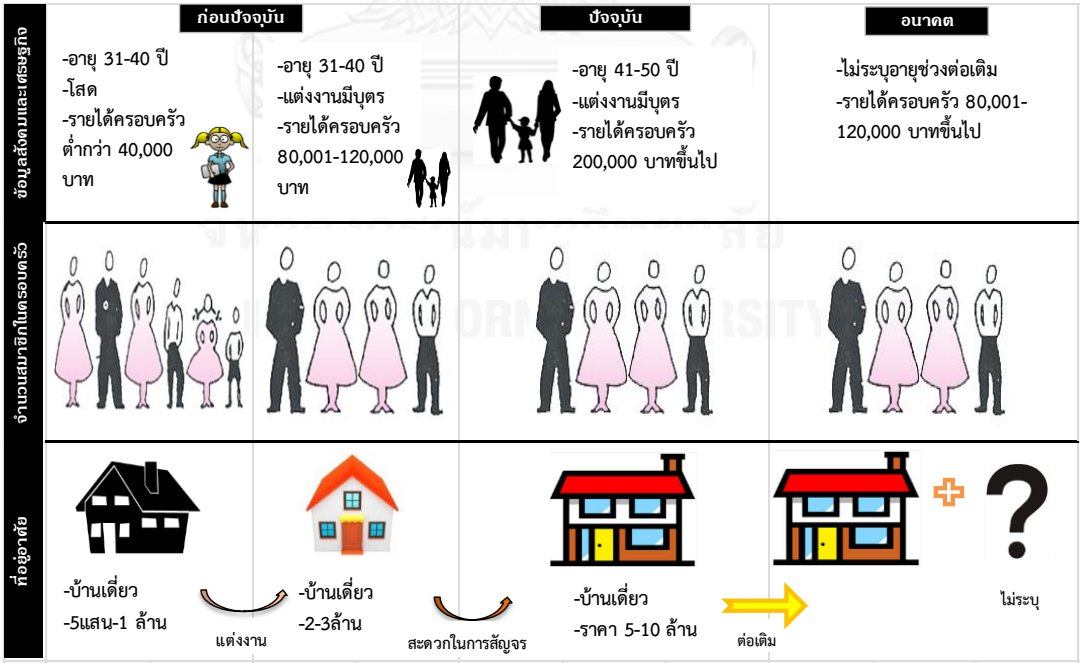

ภาพที่ 4.6 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 41-50 ปี ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง

- **ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป**

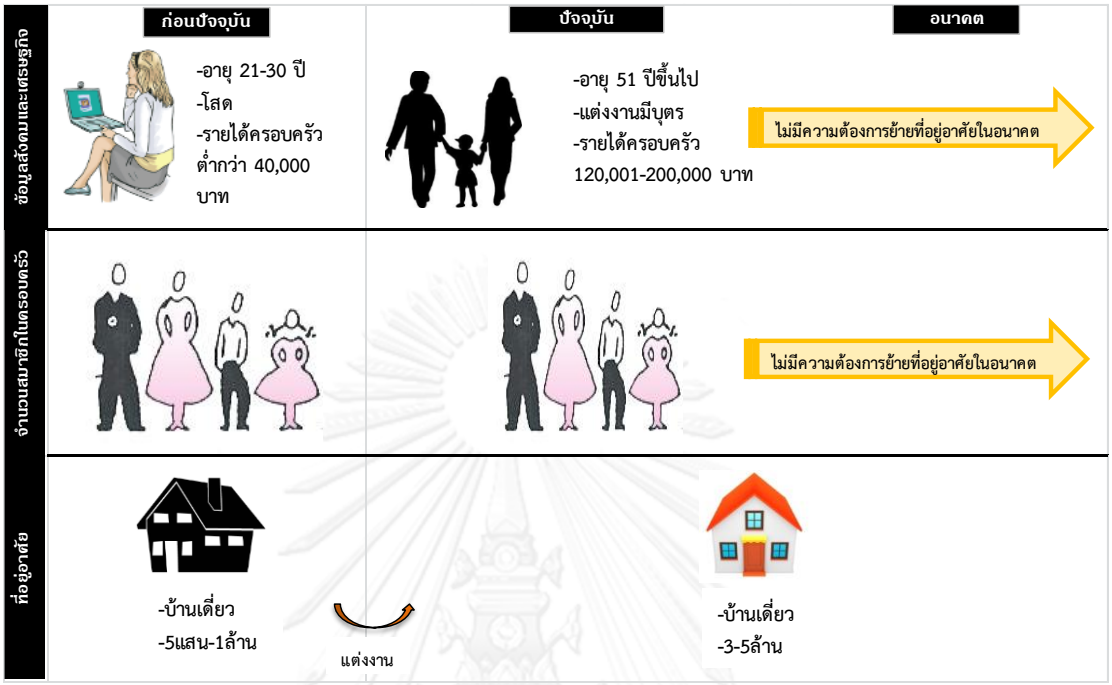

ภาพที่ 4.7 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 1 ครั้ง

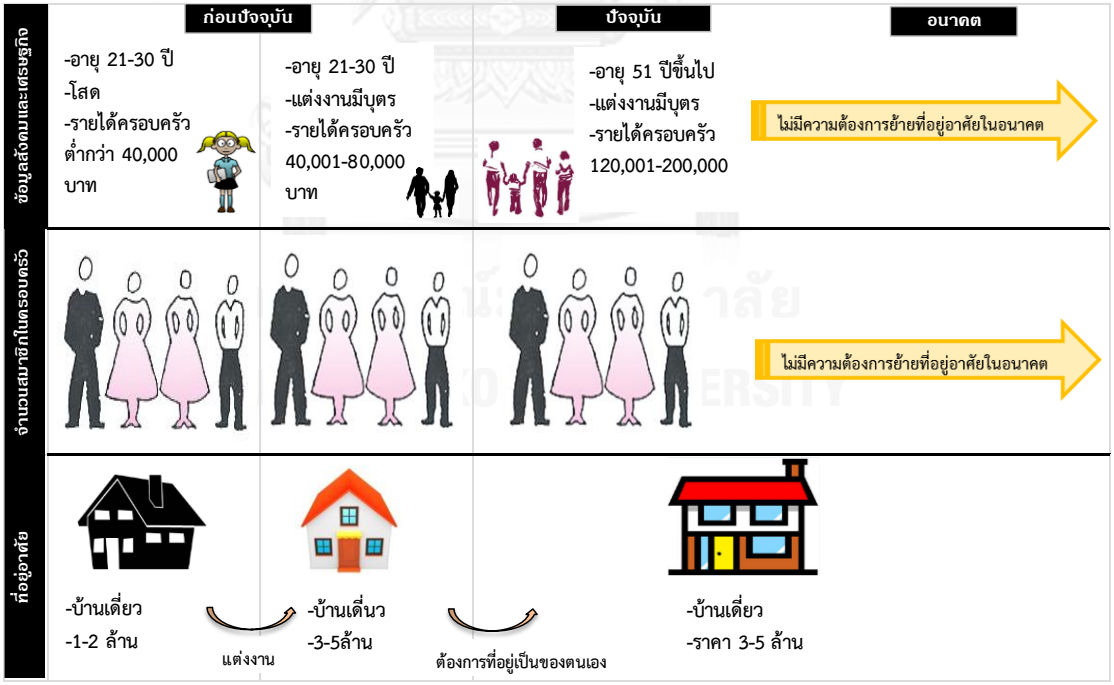

ภาพที่ 4.8 ลำดับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป ที่มีการย้ายที่อยู่อาศัยในอดีต 2 ครั้ง

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ: กรณีศึกษา พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่ เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงรวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลจะแยกเป็น 2 ประเด็น คือสรุปข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในภาพรวม และการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามช่วงอายุของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

5.1.1 ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ดูตารางที่ 4.3-4.6 ประกอบ) สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

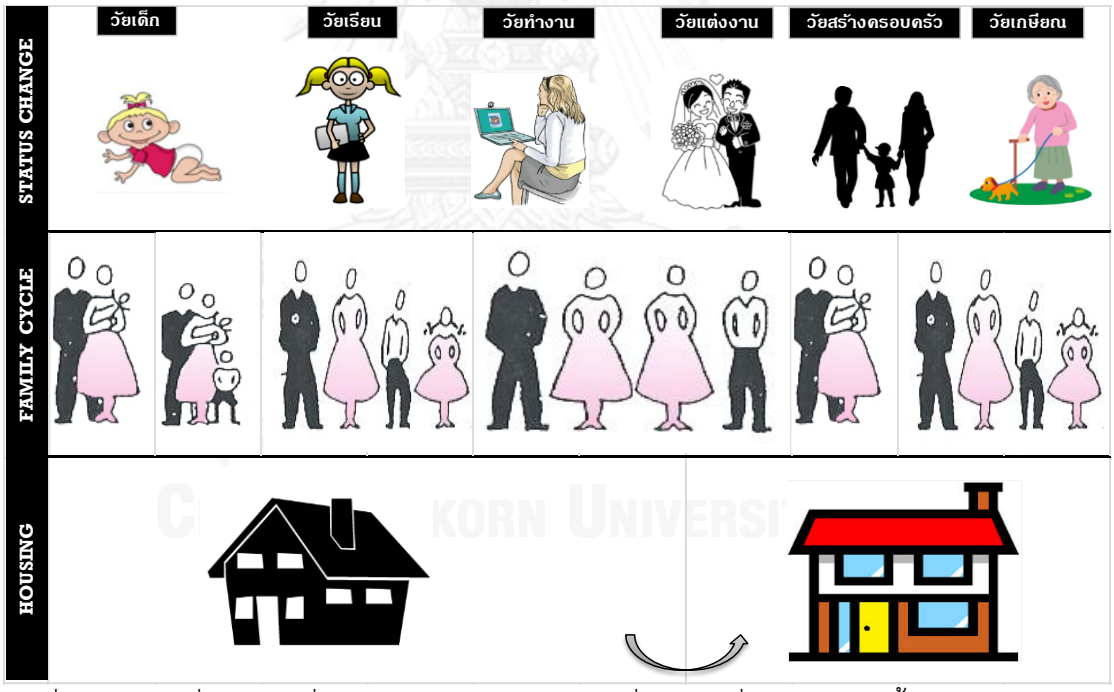

ภาพที่ 5.1 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนของผู้ที่เคยย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้งในภาพรวม

จากภาพ 5.1 จะสังเกตได้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เกิดขึ้นใน 3 ส่วนคือ คือ สถานะครอบครัว จำนวนสมาชิกและลักษณะที่อยู่อาศัย ซึ่งทั้งสามประเด็นนี้มีความเกี่ยวข้องกัน จากการเก็บข้อมูลโยใช้แบบสอบถามที่เรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน รวมถึงอนาคตทำให้สามารถแบ่งช่วงวัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญๆได้

6 ช่วง คือวัยเด็ก, วัยเรียน, วัยทำงาน, วัยแต่งงาน, วัยสร้างครอบครัวและวัย เกษียณอายุ ข้อมูลดังกล่าวสามารถแบ่งระยะการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้

ระยะที่ 1 ช่วงแรกเกิด เป็นช่วงที่มีจำนวนสมาชิกเริ่มต้นโดยมีพ่อและแม่เป็นผู้ให้กำเนิด มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน เป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ อาศัยอยู่บ้านที่เป็นบ้านเดิมของผู้ให้กำเนิด

ระยะที่ 2 ช่วงวัยเรียน เป็นช่วงที่มีมีการเจริญเติบโตเข้าสู่วัยเรียน โดยอาจมีพี่/น้องเพิ่มมาในครอบครัว ทำให้มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นและยังคงอยู่ที่อยู่อาศัยเดิม

ระยะที่ 3 ช่วงวัยทำงาน เป็นช่วงที่เปลี่ยนจากวัยเรียนเข้าสู่วัยทำ สมาชิกในครอบครัวยังคงเดิมและยังอยู่ที่อยู่อาศัยเดิม

ระยะที่ 4 ช่วงวัยแต่งงาน เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนสถานะและย้ายออกจากครอบครัวทำให้สมาชิกในครอบครัวลดลงและเกิดการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยใหม่โดยการย้ายที่อยู่อาศัย

ระยะที่ 5 ช่วงวัยสร้างครอบครัว เมื่อมีครอบครัวแล้วก็จะเป็นช่วงที่มีการสร้างครอบครัวใหม่เป็นของตนเองอาจจะมีบุตรหรือยังไม่มีบุตรก็ได้ และยังคงอาศัย ณ ที่อยู่อาศัยเมื่อครั้งที่ย้ายตอนแต่งงาน

ระยะที่ 6 ช่วงวัยเกษียณอายุ เป็นช่วงที่หมดอายุในการทำงาน บางครอบครัวอาจจะยังอยู่กับบุตร บางครอบครัวบุตรอาจจะโตพอที่จะแยกตัวไปสร้างครอบครัวใหม่จนสุดท้ายเหลือตนเองกับคู่ชีวิต ซึ่งอยู่อาศัย ณ ที่อยู่อาศัยเดิมเมื่อครั้งตอนแต่งงานกัน

5.1.2 การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยตามช่วงอายุของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จากข้อมูลที่รวบรวมมานั้น (ดูตารางที่ 4.7-4.10 ประกอบ) มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

- **การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย**

สังเกตได้ว่าส่วนใหญ่ทุกช่วงอายุจะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย 1 ครั้ง แต่เมื่อมีการย้ายมากกว่า 1 ครั้งช่วงอายุ 21-30 ปี นั้นมีจำนวนการย้ายในครั้งที่ 2,3 มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ และจากข้อมูลความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต พนักงานในช่วงวัยนี้ยังมีความต้องการที่จะย้ายที่อยู่อาศัยอีก จึงแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มการย้ายที่อยู่อาศัยของคนในรุ่นก่อนและปัจจุบันมีความแตกต่างกันมาก โดยสาเหตุการย้ายแต่ละครั้งในแต่ละช่วงวัยก็แตกต่างกันอย่างน่าสนใจ

- **กลุ่มผู้ย้ายที่อยู่อาศัย 1 ครั้ง**

ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจนั้นมีความแตกต่างกันทั้ง 4 ช่วงอายุ เนื่องจากอายุที่แตกต่างกันทำให้สถานะและบริบททางสังคม ครอบครัวมีความแตกต่างกันไป แต่สิ่งที่เหมือนกันนั้นคือประเภทที่อยู่อาศัยซึ่งไม่ว่าจะยุคสมัยไหนบ้านเดี่ยวยังเป็นที่อยู่อาศัยที่ยังเป็นที่ต้องการของคนที่อาศัยอยู่รวมกันเป็นครอบครัวโดยเฉพาะครอบครัวที่มีบุตรหรือมีสมาชิกในครอบครัวมากกว่าแค่สามี-ภรรยา โดยช่วงอายุที่เกิดการย้ายที่อยู่อาศัยกันมากที่สุดคือช่วง 21-30 ปี ยกเว้นพนักงานช่วง 31-40 ปี ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการย้ายนั้นส่วนใหญ่มาจากการแต่งงาน เนื่องจากเป็นการที่ถือว่าได้ไปเริ่มต้น

สร้างครอบครัวกันใหม่ ส่วนพนักงานอายุช่วง 21-30 ปีที่เคยย้ายที่อยู่อาศัยมาแล้วนั้นให้เหตุผลที่ต่างออกไปคือย้ายตามบิดามารดา เหมาะสมตามสถานะและวัยวุฒิของพนักงานช่วงวัยนั้น

- **กลุ่มที่ย้ายที่อยู่อาศัย 2 ครั้ง**

กลุ่มนี้มีความกระจัดกระจายในทุกปัจจัยโดยกลุ่มที่มีในช่วงวัย 21-30 ปี นั้นจะช่วงวัยเดียวที่ขณะย้ายยังโสด ช่วงวัยที่เหลือนั้นจะแต่งงานแล้วโดยคู่แต่งงานที่อายุน้อยกว่าก็จะยังไม่มีบุตร กลับกันกับคู่แต่งงานที่อายุมากในครอบคัวก็จะมีบุตรแล้ว ทำให้ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัยแต่งต่างกันออกไปอีก ช่วงอายุ 21-30 ปีมักจะอยู่อพาร์เม้นท์เพราะจะอยู่คนเดียวโดยเหตุผลที่ย้ายคือใกล้ที่ทำงานหรือที่เรียน ส่วนช่วงอายุที่เหลือนั้นยังคงเป็นบ้านเดี่ยวเหมือนเดิมโดยเหตุผลในการย้ายก็แตกต่างกันออกไปแต่ละช่วงวัยไม่เหมือนกัน

- **กลุ่มที่ย้ายที่อยู่อาศัย 3 ครั้ง**

เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยแต่ก็ยังมีความน่าสนใจในจำนวนครั้งที่เขาเหล่านั้นย้าย ซึ่งเช่นเคยเขาเหล่านั้นมีความกระจัดกระจายในข้อมูลตามที่ได้กล่าวไปแล้วก่อนหน้านี้ ซึ่งทำให้ที่อยู่อาศัยของแต่ละช่วงอายุก็แตกต่างกันออกไปอีกเช่นเคย คือช่วง 21-30 ปี อาศัยอยู่อพาร์ทเม้นท์ อาศัยอยู่1-2 คน โดยสาเหตุที่ย้ายคือใกล้ที่ทำงาน ช่วงอายุที่เหลือก็อาศัยอยู่บ้านเดี่ยวยกเว้นช่วง 31-40 ปีที่จะมีสัดส่วนการอาศัยอยู่ทาวเฮ้าส์มากกว่าบ้านเดี่ยว ซึ่งสาเหตุการย้ายก็มีความแตกต่างกันออกไปแต่ละช่วงวัยไม่เหมือนกัน

- **กลุ่มที่ไม่ย้ายที่อยู่อาศัย**

กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะใช้วิธีต่อเติมที่อยู่อาศัยเพื่อการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการใช้สอย โดยมากจะต่อเติมกันเพียง 1 ครั้ง ช่วงอายุที่มีการต่อเติมส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่เข้าหล่านั้นยังเด็กหรือไม่ก็อยู่ในวัยที่ไม่มีความต้องการที่จะย้ายที่อยู่อาศัยแล้ว ในวัยเด็กมักเป็นการต่อเติมห้องนอนเพื่อต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มมากขึ้น ส่วนวัยที่สูงขึ้นมาจะต่อเติมครัวเพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอยเช่นกัน

- **ความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต**

เป็นข้อแตกต่างที่น่าสนใจมากในความต้องการย้ายที่อยู่อาศัยในอนาคตของแต่ละช่วงอายุอย่างที่เคยกล่าวไว้ข้างต้นแต่ในทุกช่วงวัยเคยส่วนมากเคยย้ายที่อยู่อาศัยมาแล้วเฉลี่ย 1 ครั้งแต่ในวัย 21-30 ปี เป็นเพียงวัยเดียวที่ยังต้องการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยอีกแม้เคยย้ายที่อยู่อาศัยมาแล้วก็ตาม ต่างจากวัยอื่นๆ ที่ไม่ต้องการย้ายแล้วโดยให้เหตุผลว่าที่อยู่อาศัยเดิมของตนเองมีความเหมาะสมดีแล้ว ไม่มีความต้องการหรือจำเป็นในการย้าย อาจมองได้ว่าวัย 21-30 ปี เป็นวัยที่ยังเด็ก พนักงานในช่วงวัยนี้ยังมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ยังจะเกิดขึ้นกับตนเองอีกมาก การอยู่อาศัยปัจจุบันกับครอบครัวหรืออยู่คนเดียวในอพาร์ทเม้นต์ก็ตามไม่ใช่การอยู่อาศัยที่ถาวร การมองว่าอนาคตต้องมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นการแต่งงานหรือการเปลี่ยนที่ทำงานก็จะทำให้เขาเหล่านั้นต้องย้ายที่อยู่อาศัยไปอีก ส่วนรายละเอียดอื่นยังไม่มีการระบุชัดเจนมากนักเนื่องจากเป็นการสำรวจในอนาคต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้นจะพบว่าวัฏจักรชีวิตครอบครัวของไทยมีความแตกต่างจากแนวคิดทฤษฎีที่ค้นพบ เนื่องจากวัฏจักรการดำรงชีวิตของคนไทยนั้นมักจะเริ่มต้นจากการเกิด อาจจะได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาประจำชาติคือศาสนาพุทธที่มีการสอนเรื่องวัฏสงสาร คือคนเราเกิดมาเวียนว่ายตายเกิด ดังนั้นจุดเริ่มต้นของวัฏจักรคือการเกิด และจุดจบคือการตาย ระหว่างนั้นคือการดำรงชีวิตตามพัฒนาการของอายุ ซึ่งในส่วนนี้เป็นส่วนที่มีความคล้ายคลึงกับแนวคิด ทฤษฎีทั่วไป อีกประการหนึ่งคือลักษณะการอยู่อาศัยของไทยนั้นแต่เดิมไม่นิยมเปลี่ยนที่อยู่อาศัยบ่อยครั้ง แต่จากการเก็บข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้ พนักงานวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ปัจจัยในการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยนั้นจะแตกต่างจากแนวคิด ทฤษฎีของชาวตะวันตก ซึ่งทั้งหมดสามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 จากทฤษฎีพัฒนาการครอบครัว (Family Development Theory) โดย Duvall (ดูเอกสารหน้า 5-8 ประกอบ)

เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวเป็นระยะๆ ซึ่งมีสาเหตุการเปลี่ยนมาจากจำนวนสมาชิกในครอบรัวที่มีการเพิ่มขึ้น/ลดลง โดยการแบ่งระยะพัฒนาการครอบครัวตามพัฒนาการของบุตรเป็นหลัก โดยทฤษฎีนี้ทางการแพทย์ของไทยนำมาศึกษาเกี่ยวกับการหาสาเหตุการป่วยที่มีต้นเหตุมาจากครอบครัว ซึ่งในประเด็นเรื่องวัฏจักรชีวิตครอบครัวนั้นก็มีความแตกต่างจากผลสรุปของงานวิจัยฉบับนี้คือ จุดเริ่มต้นของวัฏจักรครอบครัวของทฤษฎีนี้มาจากการแต่งงาน และเริ่มสร้างครอบครัว แต่ของไทยนั้นจะเริ่มจากการเกิด จึงทำให้การลำดับวิวัฒนาการดำรงชีวิตแตกต่างกันออกไป แต่จุดสุดท้ายของชีวิตมีความเหมือนกันคือการตาย อีกประเด็นหนึ่งคือลักษณะการอยู่อาศัยในทฤษฎีนี้ไม่มีการการกล่าวถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละระยะ กล่าวถึงเพียงลักษณะการเปลี่ยนแปลงในเชิงสังคมศาสตร์มากกว่า

5.2.2 จากทฤษฎีวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) โดย Carter & Mcgoldrick (ดูเอกสารหน้า 8-9 ประกอบ)

เป็นทฤษฎีที่มีความใกล้เคียงผลสรุปของงานวิจัยฉบับนี้ในเรื่องวัฏจักรชีวิตมากที่สุด เนื่องจากทฤษฎีนี้มีการแบ่งระยะพัฒนาของวัฏจักรโดยเริ่มตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น(ก่อนแต่งงาน) แม้เนื้อหาในทฤษฎีนี้เองจะกล่าวว่าจุดกำเนิดหนึ่งนั้นมาจากการแต่งงานกันก็ตาม และจุดจบของทฤษฎีนี้ก็มีความตายเหมือนกันกับสรุปผลงานวิจัยนี้เช่นกัน อย่างไรก็ตามประเด็นลักษณะการอยู่อาศัยก็ยังไม่ได้มีการกล่าวถึงทฤษฎีนี้อีกเช่นกัน โดยทฤษฎีนี้จะเน้นไปที่บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของการเปลี่ยนแปลงในแต่ละระยะที่เปลี่ยนไป

5.2.3 จากแนวคิดวงจรชีวิตครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน (Life Cycle of a Five-Person Family) โดย De Chiara, Joseph จาก Urban Planning and Design Criteria (ดูเอกสารหน้า 9-10 ประกอบ)

เป็นทฤษฎีที่มีความใกล้เคียงกับผลสรุปงานวิจัยในเรื่องลักษณะการอยู่อาศัยมากที่สุด เนื่องจากมีการกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในแต่ละระยะของพัฒนาการวัฏจักรชีวิตครอบครัว มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ในการอยู่อาศัยตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในจุดนี้เป็นความแตกต่างที่เกิดขึ้นกับผลสรุปงานวิจัย โดยผลสรุปงานวิจัยกล่าวว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงโดยการย้ายที่อยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ มากกว่าการต่อเติมหรือขยายพื้นที่ภายในบ้าน ในส่วนวัฏจักรชีวิตครอบครัวก็เหมือนกับในหลายๆ แนวคิดที่มีจุดเริ่มต้นที่แตกต่างกันแต่มีขั้นปลายชีวิตที่เหมือนกัน

5.2.4 จากงานวิจัยเรื่องวงจรชีวิตครอบครัว ในเอเชียตะวันออก (Family Life Cycle in East Asia) โดย Dr. Paul Chun-Kun Kwong (ดูเอกสารหน้า 17-20 ประกอบ)

เป็นงานวิจัยที่การศึกษาเปรียบเทียบวัฏจักรวงจรชีวิตของชาวเอเชียตะวันออกโดยศึกษาเปรียบเทียบกันทั้งหมด 4 ประเทศได้แก่ฮ่องกง จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ แม้จะเป็นการศึกษาในบริบทของเอเชียแล้วนั้น ก็ยังเป็นรูปแบบที่คล้ายกับของตะวันตก แตกต่างกันตรงที่การแบ่งระยะจะเปลี่ยนตามจำนวนสมาชิกในทุกระยะเลยก็ว่าได้ ดังนั้นการแบ่งช่วงจึงกระชับกว่า เมื่อเทียบกับผลสรุปของงานวิจัยนี้ในเรื่องวัฏจักรชีวิตครอบครัวก็มีความแตกต่างกันเช่นเดียวกับแนวคิดของชาวตะวันตกเพียงแต่ 4 ประเทศที่ Dr. Paul นำมาเปรียบเทียบนั้น ระยะเวลาการเกิด การแต่งงาน การตายจะมีระยะที่แตกต่างกันในช่วงแรก ปัจจุบันมีความใกล้เคียงกันมากทั้ง 4 ประเทศ ส่วนประเด็นเรื่องลักษณะที่อยู่อาศัยนั้นก็ยังไม่มีการกล่าวถึงเช่นกัน ยังคงเป็นการศึกษาเฉพาะลักษณะการสังคมศาสตร์โดยตรง

5.2.5 การอภิปรายผลกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาจากงานวิจัยชิ้นนี้นอกจากสาเหตุของภาพรวมการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยคือการแต่งงานแล้วนั้น การย้ายตามสถานที่ทำงานซึ่งมีจำนวนไม่น้อยในหลายช่วงวัย จึงมีการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพิ่มเติม โดยมีการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวางแผนด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานสายการบินเมื่อเปิดใช้สนามบินสุวรรภูมิ กรณีศึกษา: พนักงานสายปฏิบัติการสายการบินไทยแอร์เอเชีย”[17] และเรื่อง “การจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับพนักงานบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษา ท่าอากาศยาสุวรรณภูมิ”[18] งานวิจัยทั้งสองชิ้นมีความแตกต่างกันคือชิ้นแรกเป็นหน่วยงานเอกชน ไม่มีสวัสดิการในการช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยที่ชัดเจน พนักงานต้องหาแนวทางการแก้ปัญหาเองโดยมีทั้งพนักงานที่ต้องการย้ายและไม่ต้องการย้าย พนักงานที่มีค่าตอบแทนสูงและต้องการย้ายมีแนวโน้มจะซื้อบ้านเดี่ยวระดับราคา 3-4 ล้านบาทใกล้สนามบิน ส่วนผู้ที่รายได้รองลงมาต้องการเช่าอพาร์ทเม้นท์ในบริเวณใกล้สนามบิน ส่วนผู้ที่ได้ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยจะให้เหตุผลว่าอยู่ที่อยู่อาศัยเดิมมานาน ไม่ต้องการแยกครอบครัว และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาคือให้ทางบริษัทจัด

---

[17] ธีรวัฒน์ อิทธิพรจิรพัชร, "การวางแผนด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานสายการบินเมื่อเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิ กรณีศึกษา: พนักงานสายปฏิบัติการสายการบินไทยแอร์เอเชีย " (ibid.2548).

[18] ชยวีร์ คีตวรนาฏ, "การจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับพนักงานบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) : กรณีศึกษา ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ " (ibid.2545).

สวัสดิการรถรับส่งให้แก่เจ้าหน้าที่เหล่านี้ ส่วนงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งใช้กรณีศึกษาเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผลปรากฏว่าบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีสวัสดิการที่อยู่อาศัยเช่นเดียวกัน โดยเมื่อย้ายสนามบินแล้ว พนักงานต้องการให้บริษัทมีนโยบายสนับสนุนค่าน้ำมันที่ใช้ในการเดินทาง เพราะส่วนใหญ่พนักงานไม่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัยด้วยเหตุผลว่าเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยอยู่แล้วและอยู่อาศัยมานานกว่า 10 ปี จึงไม่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัย จากงานวิจัยทั้งสองชิ้นนี้กับงานของผู้วิจัยในประเด็นของการย้ายเพราะที่ทำงาน

จากหลายหลายแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามานั้น มีเพียงบางส่วนที่มีความคล้ายคลึงกับผลสรุปงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน วัฏจักรชีวิตของไทยและชาติอื่นอันที่จริงไม่แตกต่างการในด้านพัฒนาการชีวิต มีการแต่งงาน มีบุตร บุตรเจริญเติบโต บุตรแยกย้ายไปสร้างครอบครัว จนตนเองเสียชีวิตในที่สุด แต่ในบริบทของสังคมไทยของงานวิจัยนี้ที่นำเรื่องที่อยู่อาศัยเข้ามาเกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้ฐานชีวิตของตนเองตั้งแต่เกิดเป็นการเริ่มวัฏจักรชีวิตของตนเองดังนั้นจุดเริ่มต้นการสังเกตวัฏจักรชีวิตจึงเริ่มจากการเกิด และสิ้นสุดที่การตาย ในประเด็นเรื่องที่อยู่อาศัยนั้นก็เช่นเดียวกันมีเพียงแนวคิดวงจรชีวิตของครอบครัวที่มีสมาชิก 5 คน ที่มีการกล่าวถึงที่อยู่อาศัยที่ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของการใช้สอยในสมาชิกครอบครัวแต่ไม่ได้กล่าวถึงการย้ายที่อยู่อาศัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับบริบทของคนไทยซึ่งจากผลสรุปงานวิจัยคนไทยมีการย้ายที่อยู่อาศัยแต่ไม่บ่อยนัก มากที่สุดคือ 1 ครั้งเท่านั้นจึงถือได้ว่าทั้งสองประเด็น ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาทั้งสองเรื่องนี้อย่างจริงจัง ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจอยู่ไม่น้อย เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถนำไปต่อยอดเป็นฐานข้อมูลของหลากหลายสาขาซึ่งทำให้ได้ประโยชน์มากมาย

5.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำผลวิจัยไปใช้

งานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์กับหน่วยงานและเชิงวิชาการได้หลากหลายประเด็นดังนี้

- **งานวิชาการ**

- วัฏจักรชีวิตครอบครัว

การศึกษาวัฏจักรชีวิตครอบครัวในบริบทของสังคมไทยนั้นปัจจุบันยังไม่มีปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดแม้ในเชิงสังคมศาสตร์ก็ตาม แต่มีการนำแนวคิด ทฤษฎีนี้ของนักคิดชาวตะวันตกมาใช้อย่างแพร่หลายโดยเฉพาะในด้านการตลาด หลากหลายธุรกิจเริ่มเล็งเห็นความแตกต่างของคนในแต่ละช่วงวัย ลักษณะนิสัยส่วนตัว มุมมองความคิด รสนิยมหรือแม้แต่ไลฟ์สไตล์ ซึ่งสิ่งเหล่านั้นสามารถนำมาวางกลยุทธ์การขายเพื่อผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป็นการเพิ่มยอดขายให้กับสินค้าและสร้างความพึงพอใจในสินค้ามากขึ้น แต่บางครั้งการ

นำวัฏจักรชีวิตของนักคิดชาวตะวันตกมาใช้โดยไม่ได้ทำการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย ก็อาจเกิดความผิดพลาดได้เช่นเดียวกัน จึงมีความน่าสนใจในการศึกษาประเด็นนี้ในบริบทของไทยเอง เพื่อเป็นฐานข้อมูลไม่เพียงแต่ในด้านธุรกิจเท่านั้น ในเชิงวิชาการการศึกษาลักษณะมนุษย์ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน หรือแม้แต่ในวงการแพทย์ก็สามารถนำประเด็นไปใช้ประโยชน์จากการศึกษาอาการป่วยของคนไข้ได้

- ช่วงอายุกับ Generation

เป็นที่คุ้นเคยกันดีกับคำว่า Generation X, Generation Y, Generation Z หรือ Baby Boomer คำเรียกเหล่านี้เป็นคำที่คุ้นหูมากในระยะหลังได้อิทธิพลมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีการศึกษาเรื่องของรุ่นหรือ Generation เหล่านี้เพื่อนำไปใช้ในการแข่งขันกันทางธุรกิจทั้งในงานผลิต งานขายรวมไปถึงงานการตลาด เพราะเชื่อกันว่าโลกทัศน์ของคนแต่ละรุ่นย่อมมีความแตกต่างกัน ความเข้าใจคนแต่ละรุ่นนั้นย่อมทำให้เกิดความได้เปรียบในการกระตุ้นตัณหาของผู้บริโภครวมไปถึงการสร้างแรงจูงใจให้คนทำงานมากขึ้นด้วย โดยจะสามารถแบ่งคนเป็น Generation ได้ตามช่วงอายุ ในส่วนงานวิจัยชิ้นนี้มีความเกี่ยวข้องกับ 3 Generation ด้วยกันคือ Baby Boomer, Generation X และ Generation Y

การแบ่ง Generation เหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทในกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจหลายประเภท รวมถึงอสังหาริมทรัพย์เช่นกัน เนื่องจากการแบ่ง Generation สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์นั้นไม่เพียงกำหนดแค่ช่วงอายุแต่รวมไปถึงแบ่งไลฟ์สไตล์ ลักษณะนิสัย การใช้ชีวิตเพื่อใช้ในการกำหนดกลุ่มลูกค้า การออกแบบให้เหมาะกับไลฟ์สไตล์ของผู้ต้องการที่อยู่อาศัยก็เป็นสิ่งจำเป็นของธุรกิจนี้

ในระยะหลัง Generation ไม่เป็นเพียงแต่การแบ่งรุ่นตามช่วงอายุเหมือนอย่างเคยแล้ว แต่ยังมีการแบ่งตามวัฒนธรรม ความชอบของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือรูปแบบความประพฤติการดำรงชีวิตและปัจจุบัน Generation Walk ได้กลายมาเป็นที่นิยมของคนรุ่นใหม่แต่ไม่ได้มีการจำกัดช่วงอายุของคนกลุ่มนี้แต่อย่างใด โดยที่มาของชื่อ Generation Walk นี้มาจากการอยากเดิน, การใช้จักรยานเป็นพาหนะหรือการใช้บริการขนส่งสาธารณะในการเดินทางเพื่อไปทำงานแทนรถยนต์และมีสโลแกนของ Generation นี้คือ “ไม่แต่งงาน ไม่ซื้อบ้าน ไม่ซื้อรถ” ซึ่งถือกำเนิดในสหรัฐอเมริกาเช่นเดียวกัน เนื่องจากคนรุ่นใหม่ในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่หลังยุคมินเลนเนียม (ค.ศ.2000) มีค่านิยมที่เปลี่ยนไปอยู่สองประการคืออัตราการซื้อรถยนต์ลดลงอย่างต่อเนื่องและเห็นได้ชัด ซึ่งผิดกับค่านิยมเดิมของสหรัฐอเมริกาที่นิยมมีรถยนต์เพราะย่านธุรกิจแหล่งงานจะอยู่ในเมืองและที่พักอาศัยจะอยู่นอกเมือง ระยะทางในเมืองและนอกเมืองของสหรัฐอเมริกานั้นไกลกันมาก การมีรถยนต์จึงมีความจำเป็นและถือได้ว่าเป็นการมีอิสระในการใช้ชีวิตและการเดิมทาง อีกประการหนึ่งคือที่อยู่อาศัย อัตราการอยู่อาศัยไม่ว่าจะเป็นการเช่า/ซื้อ ห้องพักหรืออพาร์ทเม้นท์ในเมืองมีสูงขึ้น ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการขนส่งสาธารณะในเมืองที่สะดวกสบายและค่านิยมการสมรสมีน้อยลงทำให้ขนาดครอบครัวลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับอดีตที่คนไม่นิยมอยู่ในย่านเมืองเนื่องจากหลังเลิกงานจะในเมืองจะเงียบค่อนข้างเงียบมาก ความเจริญทางด้านการอุปโภคบริโภคจะกระจุกอยู่นอกเมืองเสียมากกว่า ด้วยสาเหตุความเปลี่ยนแปลงสองประการนี้ส่งผลกระทบถึงธุรกิจอุตสาหกรรมรถยนต์และที่อยู่อาศัยโดยตรง เพราะความหมายของคำว่าอิสระของคนรุ่นใหม่ในสหรัฐอเมริกาไม่ใช่รถยนต์อีกต่อไป ไม่จำเป็นต้องมี

รถยนต์ไปไหนมาไหน แต่เป็นโลกอินเทอร์เน็ตที่ทำให้คนสมัยใหม่ใช้มันทำทุกสิ่งทุกอย่างเช่นจะทานอาหารก็สามารถสั่งออนไลน์ได้ จะคุยกับเพื่อนก็สามารถคุยทั้งแบบได้ยินเสียงและเห็นหน้า จะอ่านหนังสือก็สามารถดาวน์โหลดมาได้ไม่ต้องไปถึงร้านหนังสือ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดอิสระที่ไร้พรหมแดนไม่เพียงเฉพาะในสหรัฐอเมริกาแต่ได้รับอิทธิพลกันทั่วทั้งโลก

อิทธิพลของ Generation Walk ต่อประเทศไทยนั้นเริ่มเป็นที่แพร่หลายในประเทศไทย แม้ระยะทางของย่านในเมืองซึ่งเป็นแหล่งงานและชานเมืองซึ่งเป็นที่พักอาศัยของประเทศไทยไม่ได้มีความห่างไกลกันสักเท่าไหร่นัก แต่ปัญหาของคนเมืองในประเทศไทยที่เป็นปัญหามานานเรื้อรังและแก้ไม่ได้คือรถติด คนจึงนิยมหันมาหาที่อยู่อาศัยที่อยู่ใกล้การขนส่งสาธารณะโดยเฉพาะรถไฟฟ้าและรถใต้ดิน ที่มีสถานีในย่านใจกลางเมืองมากมาย ประหยัดเวลาเป็นอย่างมาก แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด บางส่วนมีทั้งคอนโดที่ใช้พักอาศัยในวันทำงานและบ้านชานเมืองไว้พักผ่อนในวันหยุด ซึ่งอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงของไลฟ์สไตล์เหล่านี้ส่งผลต่อผู้ประการที่อยู่อาศัยที่จะต้องมาวางกลยุทธ์ต่างเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

- ภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ปัจจุบันแนวโน้มของที่อยู่อาศัยมีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเป็นอย่างมาก สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนไปของยุคสมัย ทำให้คนมีการลักษณะและความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับความต้องการที่จะพัฒนาประเทศให้ได้รับการยอมรับจากประชาคมโลกทั้งด้านการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยมีการขยายตัวตามเมืองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเมืองใหญ่ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร มีการขยายเส้นทางการขนส่งสาธารณะมากขึ้น ทำให้รูปแบบที่อยู่อาศัยมีการเปลี่ยนแปลงไป ใกล้จุดที่เป็นเส้นทางการคมนาคมมากขึ้น ที่อยู่ในแนวสูงมีเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการของผู้บริโภค แต่กลุ่มลูกค้าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา คนวัยทำงาน จะเป็นผู้ที่มีอายุไม่มากนัก เนื่องจากคนในอดีตคุ้นเคยกับการมีพื้นที่บ้านที่กว้างขวางมากกว่าการมาอยู่รวมกันในห้องที่มีขนาดจำกัด นักธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์จึงต้องมีการปรับตัวตามยุคสมัย กระแสสังคมและการพัฒนาของบ้านเมืองตลอดเวลา เนื่องจากคนต่างอายุ ต่างยุคสมัยกันก็มีความคิด ความต้องการที่แตกต่างกันออกไป

- หน่วยงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านกิจการพลังงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน มีการดูแลเรื่องสวัสดิการของพนักงานให้หลากหลายด้านโดยเฉพาะด้านที่อยู่อาศัย ในอดีตมีที่อยู่อาศัยเป็นสวัสดิการให้แก่พนักงานแต่ปัจจุบันได้มีการยกเลิกและเปลี่ยนเป็นการช่วยเหลือเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย (ดูเอกสารหน้า 12-18 ประกอบ) จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องระหว่างงานวิจัยนี้ ได้เกิดการทราบถึงแนวโน้มความต้องการที่อยู่อาศัยในแต่ละช่วงอายุ เนื่องจากการให้สิทธิกู้ของพนักงานโดยเฉพาะการกู้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ของการไฟฟ้าในปัจจุบันยังขาดการตรวจสอบว่านำไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ งานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นแนวทางในการตรวจสอบอีกทางหนึ่งว่าแนวโน้มพนักงานที่กู้เพื่อนำไปซื้อที่อยู่อาศัยโดยปกติจะเปลี่ยนในช่วงอายุใด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้มีความเกี่ยวข้องกับวัฏจักรชีวิตครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องที่มีความกว้างของขอบเขตการศึกษา ต้องศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย งานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษากรณีพนักงานรัฐวิสาหกิจเพียงหน่วยงานเดียวเท่านั้น ยังสามารถศึกษาหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอื่นเปรียบเทียบ หรือศึกษาหน่วยงานราชการและเอกชนเพื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสรุปเป็นภาพรวมของวัฏจักรชีวิตครอบครัวไทยได้ครบถ้วนและแม่นยำ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการอ้างอิง

Carter & Mcgoldrick. *The Changing Family Life Cycle* New York: Gardner Press Distribution, 1980.

De Chiara. *Urban Planning and Criteria* New York: Van Nostrand Reinhold Company, 1929.

Duvall and Evelyn Ruth Mills. *Marriage and Family Development* New york: R. R. Donnelly & Sons Company, 1906.

Hoyer and W.D.&Nacinnis and D.J. *Consumer Behavior* Boston: Houghton Mifflin, 1997.

Leonard Broom & Philip Selzick. *Sociology: A Text with Adapted Readings*. 1977.

Onkvisit and Shaw. *Consumer Behavior: Strategy and Analysis* New York: Macmillan College Public Company, 1994.

Paul Chun-Kuen Kwong. "Family Life Cycle and Family Structure in East Asia 1950-1980 ", Chinese University of Hong Kong, 1984.

Taeuber. *Chinese Population in Transition: The City-States* Vol. 38: Population Index:, 1972.

William D. and George Gubar. "Life Cycle Concept in Marketing Reserch ". *Jornal of marketing research* 3 (1966): 355.

Wolf Gang F.E. Preiser. *Facility Programming* Pennsyvania: Dowden Hutchinson & Ross, 1978.

ชยวีร์ คีตวรนาฏ. "การจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับพนักงานบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) : กรณีศึกษา ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ", จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ธีรวัฒน์ อิทธิพรจิรพัชร. "การวางแผนด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานสายการบินเมื่อเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิ กรณีศึกษา: พนักงานสายปฏิบัติการสายการบินไทยแอร์เอเชีย ", จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ปณัย แสนคำเครือ. "อุปสงค์ด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ", จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

ปราโมทย์ ประสาทกุล. สุขภาพไทย *2555* กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. จิตวิทยาครอบครัว กรุงเทพมหานคร: บริษัทเท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด, 2545.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2542.

สายพิณ หัตถีรัตน์. คู่มือหมอ: เครื่องมือในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวอย่างง่าย กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2545.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์เรื่อง "**การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยของครัวเรือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษา พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สาขาสำนักงานใหญ่**" ตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกรอกแบบสอบถามนี้ข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็น**ความลับ** การนำเสนอข้อมูลจะทำบทสรุปเป็นภาพรวม โดยไม่ได้แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในคำถามและคำตอบต่อไปนี้อย่างละเอียด และทำเครื่องหมาย ✔ ลงใน ☐

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยของครัวเรือนในปัจจุบัน ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจและที่อยู่อาศัยของครัวเรือนในปัจจุบัน ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

1. เพศ ❑ ชาย ❑ หญิง

2. อายุ ..... ปี

2. ระดับการศึกษา

❑ ต่ำกว่าปริญญาตรี ❑ ปริญญาตรี ❑ ปริญญาโท ❑ ปริญญาเอก

3. สายงานที่สังกัด

❑ ผวก. ❑ รวผ. ❑ รวบ. ❑ รวห. ❑ รวค.

❑ รวส. ❑ รวข. ❑ รวฟ. ❑ รวธ. ❑ รวพฟ.

❑ รวพส.

*** **โทรศัพท์ (โปรดระบุ)** 02 - 436 ___ ___ ___ ___

4. ภูมิลำเนาเดิม

❑ กทม. ❑ นนทบุรี ❑ จังหวัดอื่นๆ

5. สถานภาพ

❑ โสด ❑ หย่าร้าง ❑ แต่งงานไม่มีบุตร ❑ แต่งงานมีบุตร.....คน

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันปัจจุบัน (รวมตัวท่าน) ..... คน

ได้แก่ .....

7. จำนวนผู้มีรายได้ในครอบครัว

❑ 1 คน ❑ 2 คน ❑ 3 คน ❑ 4 คน ❑ อื่นๆ ..... คน

8. รายได้ของ**ครอบครัว**ต่อเดือนเฉลี่ย (บาท/เดือน)

❑ ต่ำกว่า 40,000 ❑ 40,001 - 80,000 ❑ 80,001 - 120,000 ❑ 120,001 - 200,000 ❑ 200,001 ขึ้นไป

ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

9. สถานที่ตั้ง : หมู่บ้าน/อาคาร ..... ถนน .....เขต/อำเภอ ..... จังหวัด .....

10. ลักษณะการอยู่อาศัยปัจจุบัน

❑ เช่า ❑ อาศัยกับผู้อื่น ❑ ซื้อ

วิธีการซื้อ ❑ เงินสด ❑ ผ่อนชำระ

11. ที่มาของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

❑ บ้านสร้างเอง ❑ โดยผู้ประกอบการ ❑ โดยหน่วยงานรัฐ

12. ประเภทที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

❑ บ้านเดี่ยว.....ชั้น ❑ บ้านแฝด.....ชั้น ❑ ทาวเฮ้าส์.....ชั้น ❑ ตึกแถว/อาคารพาณิชย์.....ชั้น

❑ คอนโดมิเนียม ❑ อพาร์ทเมนต์ ❑ บ้านเช่า.....ชั้น

(มีต่อหน้า 2)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

13. พื้นที่ใช้สอยของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

❑ ห้องนอน..... ห้อง ❑ ห้องน้ำ.....ห้อง ❑ ห้องครัว.....ห้อง ❑ ห้องรับแขก.....ห้อง ❑ ห้องเก็บของ.....ห้อง

❑ ที่จอดรถ.....คัน ❑ อื่นๆ .....

14. ระดับราคาที่อยู่อาศัยปัจจุบันของท่าน (บาท)

❑ 5 แสน - 1 ล้าน ❑ 1 - 2 ล้าน ❑ 2 - 3 ล้าน ❑ 3 - 5 ล้าน ❑ 5 - 10 ล้าน

❑ 10 ล้านขึ้นไป

15. สภาพที่อยู่อาศัยของท่านในปัจจุบัน

❑ เก่า ❑ ใหม่

16. เหตุผลที่เลือกที่อยู่อาศัยที่อยู่ปัจจุบันนี้ (ใส่เลข 1-3 เรียงตามลำดับ)

❑ ที่ตั้ง/ทำเล ❑ ระดับราคาเหมาะสม ❑ สภาพแวดล้อมดี ❑ รูปแบบที่อยู่อาศัย ❑ อื่นๆ .....

17. ระยะเวลาที่อาศัย ณ ที่อยู่ปัจจุบัน ..... ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

1. ในช่วงชีวิตนี้ ท่านเคยย้ายที่อยู่อาศัยหรือไม่

❑ ไม่เคย เพราะ .....

ถ้าท่านไม่เคยย้าย ท่านเคยต่อเติมที่อยู่อาศัยหรือไม่

❑ ไม่เคย (ข้ามไปทำต่อส่วนที่ 3)

❑ เคย.....ครั้ง ถ้าท่านเคยต่อเติมที่อยู่อาศัย โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้

ต่อเติมครั้งที่ 1 รายละเอียดในการต่อเติม .....

ช่วงเวลาที่ต่อเติม พ.ศ. ..... ขณะนั้นท่านอายุ .....ปี

สาเหตุในการต่อเติม ❑ ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม ❑ ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้

❑ ด้านสุขภาพ เช่นมีผู้สูงอายุหรือผู้ป่วย ❑ โครงสร้างเดิมทรุดโทรม

❑ อื่นๆ .....

ต่อเติมครั้งที่ 2 รายละเอียดในการต่อเติม .....

ช่วงเวลาที่ต่อเติม พ.ศ. ..... ขณะนั้นท่านอายุ .....ปี

สาเหตุในการต่อเติม ❑ ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม ❑ ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้

❑ ด้านสุขภาพ เช่นมีผู้สูงอายุหรือผู้ป่วย ❑ โครงสร้างเดิมทรุดโทรม

❑ อื่นๆ .....

ต่อเติมครั้งที่ 3 รายละเอียดในการต่อเติม .....

ช่วงเวลาที่ต่อเติม พ.ศ. ..... ขณะนั้นท่านอายุ .....ปี

สาเหตุในการต่อเติม ❑ ต้องการพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติม ❑ ครอบครัวมีสมาชิกเพิ่มขึ้

❑ ด้านสุขภาพ เช่นมีผู้สูงอายุหรือผู้ป่วย ❑ โครงสร้างเดิมทรุดโทรม

❑ อื่นๆ .....

❑ เคย(ระบุ) ..... ครั้ง

สาเหตุที่ย้าย 1 .....

2 .....

3 .....

(โปรดระบุรายละเอียดในการย้ายที่อยู่อาศัยในลำดับต่อไป)

(มีต่อหน้า 3)

การย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจ

1. ช่วงเวลาขณะที่มีการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1 พ.ศ. ..... อายุของท่านขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ..... ปี

2. สถานะของท่าน ขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ โสด ❑ หย่าร้าง ❑ แต่งงานไม่มีบุตร ❑ แต่งงานมีบุตร.....คน

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกัน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1 (รวมตัวท่าน) ..... คน

ได้แก่ .....

4. รายได้ของ**ครอบครัว**ต่อเดือนเฉลี่ย ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1 (บาท/เดือน)

❑ ต่ำกว่า 40,000 ❑ 40,001 - 80,000 ❑ 80,001 - 120,000 ❑ 120,001 - 200,000 ❑ 200,001 ขึ้นไป

ข้อมูลที่อยู่อาศัย

5. ที่ตั้งเดิม ขณะย้ายครั้งที่ 1 : หมู่บ้าน/อาคาร ..... ถนน .....เขต/อำเภอ ..... จังหวัด .....

6. ลักษณะการอยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ เช่า ❑ อาศัยกับผู้อื่น ❑ ซื้อ

วิธีการซื้อ ❑ เงินสด ❑ ผ่อนชำระ

7. ที่มาของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ บ้านสร้างเอง ❑ โดยผู้ประกอบการ ❑ โดยหน่วยงานรัฐ ❑ อื่นๆ .....

8. ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ บ้านเดี่ยว.....ชั้น ❑ บ้านแฝด.....ชั้น ❑ ทาวเฮ้าส์.....ชั้น ❑ ตึกแถว/อาคารพาณิชย์.....ชั้น

❑ คอนโดมิเนียม ❑ อพาร์ทเมนต์ ❑ บ้านเช่า.....ชั้น

9. พื้นที่ใช้สอยของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ ห้องนอน..... ห้อง ❑ ห้องน้ำ.....ห้อง ❑ ห้องครัว.....ห้อง ❑ ห้องรับแขก.....ห้อง ❑ ห้องเก็บของ.....ห้อง

❑ ที่จอดรถ.....คัน ❑ อื่นๆ .....

10. ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1 (บาท)

❑ 5 แสน - 1 ล้าน ❑ 1 - 2 ล้าน ❑ 2 - 3 ล้าน ❑ 3 - 5 ล้าน ❑ 5 - 10 ล้าน

❑ 10 ล้านขึ้นไป

11. สภาพที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ เก่า ❑ ใหม่

12. ระยะเวลาที่อาศัย ณ ที่อยู่เดิม ..... ปี

13. สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 1

❑ ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น เช่น พี่น้อง ญาติ หรือบุตร

❑ ใกล้สถานที่ทำงาน ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านลดลง เช่น พ่อ/แม่ พี่น้อง หรือญาติ

❑ รายได้เฉลี่ยครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ❑ บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวของตนเอง

❑ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

(มีต่อหน้า 4)

การย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจ

1. ช่วงเวลาขณะที่มีการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2 พ.ศ. ..... อายุของท่านขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ..... ปี

2. สถานะของท่าน ขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ โสด ❑ หย่าร้าง ❑ แต่งงานไม่มีบุตร ❑ แต่งงานมีบุตร.....คน

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกัน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2 (รวมตัวท่าน) ..... คน

ได้แก่ .....

4. รายได้ของ**ครอบครัว**ต่อเดือนเฉลี่ย ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2 (บาท/เดือน)

❑ ต่ำกว่า 40,000 ❑ 40,001 - 80,000 ❑ 80,001 - 120,000 ❑ 120,001 - 200,000 ❑ 200,001 ขึ้นไป

ข้อมูลที่อยู่อาศัย

5. ที่ตั้งเดิม ขณะย้ายครั้งที่ 2 : หมู่บ้าน/อาคาร ..... ถนน .....เขต/อำเภอ ..... จังหวัด .....

6. ลักษณะการอยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ เช่า ❑ อาศัยกับผู้อื่น ❑ ซื้อ

วิธีการซื้อ ❑ เงินสด ❑ ผ่อนชำระ

7. ที่มาของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ บ้านสร้างเอง ❑ โดยผู้ประกอบการ ❑ โดยหน่วยงานรัฐ ❑ อื่นๆ .....

8. ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ บ้านเดี่ยว.....ชั้น ❑ บ้านแฝด.....ชั้น ❑ ทาวเฮ้าส์.....ชั้น ❑ ตึกแถว/อาคารพาณิชย์.....ชั้น

❑ คอนโดมิเนียม ❑ อพาร์ทเมนต์ ❑ บ้านเช่า.....ชั้น

9. พื้นที่ใช้สอยของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ ห้องนอน..... ห้อง ❑ ห้องน้ำ.....ห้อง ❑ ห้องครัว.....ห้อง ❑ ห้องรับแขก.....ห้อง ❑ ห้องเก็บของ.....ห้อง

❑ ที่จอดรถ.....คัน ❑ อื่นๆ .....

10. ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2 (บาท)

❑ 5 แสน - 1 ล้าน ❑ 1 - 2 ล้าน ❑ 2 - 3 ล้าน ❑ 3 - 5 ล้าน ❑ 5 - 10 ล้าน

❑ 10 ล้านขึ้นไป

11. สภาพที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ เก่า ❑ ใหม่

12. ระยะเวลาที่อาศัย ณ ที่อยู่เดิม ..... ปี

13. สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 2

❑ ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น เช่น พี่น้อง ญาติ หรือบุตร

❑ ใกล้สถานที่ทำงาน ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านลดลง เช่น พ่อ/แม่ พี่น้อง หรือญาติ

❑ รายได้เฉลี่ยครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ❑ บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวของตนเอง

❑ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

(มีต่อหน้า 5)

การย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจ

1. ช่วงเวลาขณะที่มีการเปลี่ยนที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3 พ.ศ. ..... อายุของท่านขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ..... ปี

2. สถานะของท่าน ขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ โสด ❑ หย่าร้าง ❑ แต่งงานไม่มีบุตร ❑ แต่งงานมีบุตร.....คน

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกัน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3 (รวมตัวท่าน) ..... คน

ได้แก่ .....

4. รายได้ของ**ครอบครัว**ต่อเดือนเฉลี่ย ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3 (บาท/เดือน)

❑ ต่ำกว่า 40,000 ❑ 40,001 - 80,000 ❑ 80,001 - 120,000 ❑ 120,001 - 200,000 ❑ 200,001 ขึ้นไป

ข้อมูลที่อยู่อาศัย

5. ที่ตั้งเดิม ขณะย้ายครั้งที่ 3 : หมู่บ้าน/อาคาร ..... ถนน .....เขต/อำเภอ ..... จังหวัด .....

6. ลักษณะการอยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ เช่า ❑ อาศัยกับผู้อื่น ❑ ซื้อ

วิธีการซื้อ ❑ เงินสด ❑ ผ่อนชำระ

7. ที่มาของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ บ้านสร้างเอง ❑ โดยผู้ประกอบการ ❑ โดยหน่วยงานรัฐ ❑ อื่นๆ .....

8. ประเภทที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ บ้านเดี่ยว.....ชั้น ❑ บ้านแฝด.....ชั้น ❑ ทาวเฮ้าส์.....ชั้น ❑ ตึกแถว/อาคารพาณิชย์.....ชั้น

❑ คอนโดมิเนียม ❑ อพาร์ทเมนต์ ❑ บ้านเช่า.....ชั้น

9. พื้นที่ใช้สอยของที่อยู่อาศัยเดิม ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ ห้องนอน..... ห้อง ❑ ห้องน้ำ.....ห้อง ❑ ห้องครัว.....ห้อง ❑ ห้องรับแขก.....ห้อง ❑ ห้องเก็บของ.....ห้อง

❑ ที่จอดรถ.....คัน ❑ อื่นๆ .....

10. ระดับราคาที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3 (บาท)

❑ 5 แสน - 1 ล้าน ❑ 1 - 2 ล้าน ❑ 2 - 3 ล้าน ❑ 3 - 5 ล้าน ❑ 5 - 10 ล้าน

❑ 10 ล้านขึ้นไป

11. สภาพที่อยู่อาศัยเดิมของท่าน ขณะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ เก่า ❑ ใหม่

12. ระยะเวลาที่อาศัย ณ ที่อยู่เดิม ..... ปี

13. สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยครั้งที่ 3

❑ ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัย ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น เช่น พี่น้อง ญาติ หรือบุตร

❑ ใกล้สถานที่ทำงาน ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านลดลง เช่น พ่อ/แม่ พี่น้อง หรือญาติ

❑ รายได้เฉลี่ยครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ❑ บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวของตนเอง

❑ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

(มีต่อหน้า 6)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต ของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจ

1. ท่านคาดว่าในอนาคตท่านจะมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในรูปแบบใด

❑ การย้ายที่อยู่อาศัย

❑ การต่อเติมที่อยู่อาศัย รายละเอียดในการต่อเติม .....

❑ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะ ..... (จบการทำแบบสอบถามนี้)

2. **ช่วงเวลา**ที่ต้องการเปลี่ยนแปลง/ต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต พ.ศ. ..... **อายุ**ของท่านขณะที่มีการเปลี่ยนแปลง/ต่อเติมที่อยู่อาศัย ..... ปี

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่ด้วยกันในอนาคต (รวมตัวท่าน) ..... คน

ได้แก่ .....

4. รายได้ของ**ครอบครัว**ต่อเดือนเฉลี่ย เมื่อต้องการเปลี่ยนแปลง/ต่อเติมที่อยู่อาศัยในอนาคต (บาท/เดือน)

❑ ต่ำกว่า 40,000 ❑ 40,001 - 80,000 ❑ 80,001 - 120,000 ❑ 120,001 - 200,000 ❑ 200,001 ขึ้นไป

ข้อมูลที่อยู่อาศัย

5. ที่ตั้งของที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต : ย่าน/เขต ..... จังหวัด .....

6. ลักษณะการอยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต

❑ เช่า ❑ อาศัยกับญาติ/พี่น้อง ❑ ซื้อ

วิธีการซื้อ ❑ เงินสด ❑ ผ่อนชำระ

7. ที่มาของที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต

❑ บ้านสร้างเอง ❑ โดยผู้ประกอบการ ❑ โดยหน่วยงานรัฐ ❑ อื่นๆ .....

8. ประเภทที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต

❑ บ้านเดี่ยว.....ชั้น ❑ บ้านแฝด.....ชั้น ❑ ทาวเฮ้าส์.....ชั้น ❑ ตึกแถว/อาคารพาณิชย์.....ชั้น

❑ คอนโดมิเนียม ❑ อพาร์ทเมนต์ ❑ บ้านเช่า.....ชั้น

9. พื้นที่ใช้สอยของที่อยู่อาศัยที่ต้องการในอนาคต

❑ ห้องนอน..... ห้อง ❑ ห้องน้ำ.....ห้อง ❑ ห้องครัว.....ห้อง ❑ ห้องรับแขก.....ห้อง ❑ ห้องเก็บของ.....ห้อง

❑ ที่จอดรถ.....คัน ❑ อื่นๆ .....

10. ระดับราคาที่อยู่อาศัยในอนาคตของท่าน (บาท)

❑ 5 แสน - 1 ล้าน ❑ 1 - 2 ล้าน ❑ 2 - 3 ล้าน ❑ 3 - 5 ล้าน ❑ 5 - 10 ล้าน

❑ 10 ล้านขึ้นไป

11. เหตุผลที่เลือกที่อยู่อาศัยในอนาคต (ใส่เลข 1-3 เรียงตามลำดับ)

❑ ที่ตั้ง/ทำเล ❑ ระดับราคาเหมาะสม ❑ สภาพแวดล้อมดี ❑ รูปแบบที่อยู่อาศัย ❑ อื่นๆ .....

12. สาเหตุในการย้ายที่อยู่อาศัยของท่านในอนาคต

❑ ใกล้โรงเรียน/มหาวิทยาลัยของบุตร ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านเพิ่มขึ้น เช่น พี่น้อง ญาติ หรือบุตร

❑ ใกล้สถานที่ทำงาน ❑ จำนวนสมาชิกในบ้านลดลง เช่น พ่อ/แม่ พี่น้อง หรือญาติ

❑ รายได้เฉลี่ยครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ❑ บุตรแยกตัวไปสร้างครอบครัวของตนเอง

❑ อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทางองค์กรไม่มีนโยบายที่จะจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยให้แก่พนักงาน แต่จะเน้นเรื่องการช่วยเหลือในด้านเงินกู้ โดยมีทางเลือกให้พนักงานสามารถกู้ยืมเงินผ่านธนาคารโดยการไฟฟ้าแห่งประเทศไทยได้ทำข้อตกลงการให้สินเชื่อแก่พนักงานกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับธนาคารอาคารสงเคราะห์และธนาคารออมสิน หรือการกู้ยืมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าแห่งประเทศไทย โดยมีระเบียบข้อตกลง ดังนี้

1. ข้อตกลงระหว่างธนาคารอาคารสงเคราะห์กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ข้อตกลงระหว่างธนาคารอาคารสงเคราะห์กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเพื่อให้การกู้ยืมเงินของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นไปตามเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างธนาคารอาคารสงเคราะห์และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำข้อตกลงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกู้เพื่อที่อยู่อาศัยดังนี้

ข้อ 1. ในข้อตกลงนี้

“ธนาคาร”	หมายความว่า	ธนาคารอาคารสงเคราะห์
“กฟผ.”	หมายความว่า	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
“พนักงาน”	หมายความว่า	พนักงานในการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทยและได้รับเงินเดือนเป็นรายเดือนในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ข้อ 2. การกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยตามข้อตกลงนี้ให้ใช้บังคับเฉพาะการกู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยของพนักงานโดยธนาคารจะกำหนดวงเงินกู้ให้เป็นคราวๆ ตามความเหมาะสม

ข้อ 3. การขอกู้เงินของพนักงานตามข้อตกลงนี้ จะต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- เพื่อซื้อที่ดินพร้อมอาคาร หรือห้องชุดเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
- เพื่อซื้อหรือปลูกสร้างอาคารเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
- เพื่อขยายต่อเติมหรือซ่อมแซมอาคารอันเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
- เพื่อไถ่ถอนจำนองที่ดินและหรืออาคารหรือห้องชุดอันเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
- เพื่อซื้อที่ดินเป็นที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยของตนเอง
- เพื่อชำระหนี้เกี่ยวพันกับที่อยู่อาศัยของตนเอง

ข้อ 4. สำหรับพนักงานที่ได้กู้เงินจากธนาคารไปแล้ว โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราตามปกติตามระเบียบของธนาคาร ให้ขอใช้สิทธิพนักงาน เพื่อขอลดอัตราดอกเบี้ยจากเดิมเปลี่ยนมาเสียดอกเบี้ยในอัตราตามข้อตกลงนี้ได้

ข้อ 5. พนักงานที่จะขอกู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยจะต้องเป็นผู้ที่ กฟผ. พิจารณาคัดเลือกให้ใช้สิทธิในการขอกู้เงินนี้ได้

ข้อ 6. หลักเกณฑ์ในการให้กู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยแก่พนักงานมีดังนี้

6.1 วงเงินที่ให้กู้แต่ละราย ผู้กู้จะต้องมีรายได้ตามระเบียบการให้กู้ของธนาคาร กรณีพนักงานตามข้อ 5. มีผู้กู้ร่วมด้วยโดยเงินงวดที่ผ่อนชำระหนี้ต่อธนาคารเป็นรายเดือน จะต้องไม่เกินเงินเดือนของผู้กู้ที่ได้รับสุทธิจาก กฟผ.

6.2 ที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จะใช้จำนองเป็นหลักประกัน ต้องเป็นโฉนดหรือ น.ส.3 ก. และรถยนต์เข้าถึงที่โดยสะดวก

6.3 ธนาคารจะให้กู้ได้ในวงเงินไม่เกินร้อยละ 90 ของราคาประเมินหลักประกันที่ธนาคารกำหนด และเป็นไปตามระเบียบของธนาคารตามแนบ

6.4 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้เป็นไปตามประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับเงินกู้รายย่อยตามโครงสร้างสวัสดิการของธนาคาร

ข้อ 7. วิธีการขอกู้เงิน ในการพิจารณาดำเนินการให้กู้เงินและการกำหนดที่จะอนุมัติให้กู้ในขั้นสุดท้าย ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ในการให้กู้เงินของธนาคาร

ข้อ 8. ในการผ่อนชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ธนาคารนั้น กฟผ. จะทำการหักเดือนหรือค่าจ้างของผู้กู้ซึ่งเป็นพนักงาน เพื่อส่งชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ธนาคารทุกๆ เดือน ตามที่ธนาคารแจ้งให้ทราบจนกว่าจะมีการชำระหนี้เสร็จสิ้น หาก กฟผ. ไม่ดำเนินการหักเงินเดือนหรือค่าจ้างเพื่อส่งชำระหนี้ธนาคาร ธนาคารมีสิทธิที่จะยกเลิกข้อจกลงฉบับนี้ได้ทันที

ข้อ 9. ในกรณีที่ผู้กู้พ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน กฟผ. จะต้องเป็นผู้แจ้งให้ธนาคารทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ทันทีที่ผู้กู้พ้นจากสภาพการเป็นพนักงาน ทั้งนี้ให้ กฟผ. พ้นจากหน้าที่ตามข้อ 8. เฉพาะผู้พ้นจากสภาพการเป็นพนักงาน นับแต่วันที่ธนาคารได้รับทราบหนังสือแจ้งเป็นต้นไป

ข้อ 10. หากมีปัญหาข้อขัดข้องใดใดเกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัยที่กำหนดโดยข้อตกลงนี้ ให้ธนาคารและ กฟผ. ร่วมกันพิจารณาแก้ไขต่อไป

ดังนั้น

2. ข้อตกลงระหว่างธนาคารอาคารออมสินกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ข้อตกลงการให้สินเชื่อเคหะแก่พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยระหว่างธนาคารออมสินกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จัดทำขึ้นระหว่างธนาคารออมสินโดยนายสุนัย เศาภายน รองผู้อำนวยการธนาคารออมสินรักษาการแทนผู้อำนวยการธนาคารออมสิน เป็นผู้แทนสำนักงานตั้งอยู่ 470 พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 2790060 ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “ธนาคาร” ฝ่ายหนึ่ง กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยนายปรีชา จูงวัฒนา ผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้แทน สำนักงานตั้งอยู่ที่ 53 หมู่ 2 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11000 ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “กฟผ.” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ทำข้อตกลงกันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ในข้อตกลงนี้

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย

“ผู้กู้”	หมายความว่า	พนักงานซึ่งเป็นผู้กู้เงินสินเชื่อ
“สินเชื่อ”	หมายความว่า	สินเชื่อเคหะ
“หนังสือผ่านสิทธิ”	หมายความว่า	หนังสือผ่านสิทธิและรับรองเงินเดือน ซึ่งกฟผ.ได้ออกให้แก่ธนาคาร เพื่อการรับรองเงินเดือนและคุณสมบัติของผู้กู้

ข้อ 2. ธนาคารตกลงให้สินเชื่อแก่พนักงาน โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

2.1 ให้พนักงานติดต่อขอกู้เงินสินเชื่อได้จากสาขาหรือหน่วยงานอื่นใดของธนาคารที่ดำเนินการให้สินเชื่อซึ่งตั้งอยู่ในท้องที่หรือจังหวัดเดียวกันกับหลักทรัพย์ประกันเงินกู้แล้วแต่กรณี

2.2 วงเงินกู้ให้กู้ วัตถุประสงค์ในการกู้ ระยะเวลากู้ และหลักทรัพย์ประกันเงินกู้เป็นไปตามระเบียบการว่าด้วยการให้สินเชื่อเคหะของธนาคาร

2.3 อัตราดอกเบี้ย

ในขณะทำข้อตกลงนี้ธนาคารคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตรา ดังนี้

(1) การกู้เงินยกเว้นการกู้เงิน (2)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ร้อยละ 12 ต่อปี
อัตราดอกเบี้ยกรณีผิดนัดไม่ชำระหนี้	ร้อยละ 14 ต่อปี

(2) การกู้เพื่อซื้อที่ดินเพื่อเตรียมปลูกสร้างอาคาร

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ร้อยละ 14 ต่อปี
อัตราดอกเบี้ยกรณีผิดนัดไม่ชำระหนี้	ร้อยละ 16 ต่อปี

(3) กรณีตาม (2) หากผู้กู้ได้ปลูกสร้างอาคารลงในที่ดินภายใน 5 ปี ธนาคารจะลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้เท่ากับอัตราดอกเบี้ยตาม (1) แต่หากผู้กู้มิได้ปลูกสร้างอาคารลงในที่ดินภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ธนาคารจะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยตาม (2) ขึ้นอีกร้อยละ 2 ต่อปี แต่ทั้งนี้ธนาคารสงวนสิทธิในการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ตามความเหมาะสม โดยธนาคารจะแจ้งให้ทาง กฟผ. ทราบเป็นหนังสือภายใน 7 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

2.4 ค่าประเมินราคาหลักทรัพย์ ค่าตรวจสภาพที่ดิน และค่าตรวจสอบผลการปลูกสร้างเป็นไปตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

ข้อ 3. หน้าที่ของธนาคารมีดังนี้

3.1 เมื่อได้รับคำขอกู้และเอกสารประกอบการขอกู้เงิน พร้อมทั้งหนังสือผ่านสิทธิจากผู้ขอกู้แล้ว ธนาคารจะแจ้งผลการพิจารณาคำขอกู้ให้ผู้ขอกู้ และกฟผ. ทราบโดยเร็วทั้งนี้การอนุมัติให้กู้หรือไม่อนุมัติให้กู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคาร

3.2 จัดส่งข้อมูลรายชื่อผู้กู้พร้อมทั้งจำนวนเงินที่ผู้กู้จะต้องชำระหนี้ธนาคารในแต่ละเดือนให้ กฟผ. ภายในวันที่ 7 ของทุกเดือน เพื่อให้ กฟผ. ดำเนินการตามข้อ 4.2

3.3 เมื่อได้รับเงินพร้อมทั้งรายงานการหักเงินเดือนของผู้กู้ตามข้อ 4.2.3 แล้ว ธนาคารจะออกใบรับเงินของธนาคารเพื่อเป็นหลักฐานการรับชำระหนี้ในชื่อของผู้กู้แต่ละราย

โดยผู้กู้จะติดต่อขอรับจากสาขาที่ผู้กู้ทำสัญญาเงินกู้ หรือจะให้ธนาคารจัดส่งให้ ณ ภูมิลำเนาของผู้กู้ซึ่งได้แจ้งไว้ต่อสาขาก็ได้

3.4 เมื่อผู้กู้ชำระหนี้ให้แก่ธนาคารจนเสร็จสิ้นแล้ว ธนาคารจะแจ้งให้ กฟผ. ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

3.5 กรณีที่ผู้กู้พ้นสภาพการเป็นพนักงาน และไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนในเดือนใด แต่ กฟผ. ได้หักเงินเดือนของผู้กู้ในเดือนนั้นและนำส่งธนาคารแล้ว เมื่อธนาคารได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก กฟผ. ธนาคารจะดำเนินการจ่ายเงินดังกล่าวคืนให้แก่ กฟผ. ภายใน 3 วันทำการของธนาคาร โดยจ่ายเป็นเช็คธนาคารออมสิน สั่งจ่าย “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย”

ข้อ 4. หน้าที่ของ กฟผ. มีดังนี้

4.1 กฟผ. จะจัดทำหนังสือผ่านสิทธิของผู้กู้ให้แก่ธนาคาร

4.2 เมื่อได้รับข้อมูลรายชื่อผู้กู้และจำนวนเงินที่ผู้กู้จะต้องชำระตามข้อ 3.2 แล้ว กฟผ. จะดำเนินการดังนี้

4.2.1 ตรวจสอบข้อมูลรายชื่อผู้กู้และจำนวนเงินที่ผู้กู้จะต้องชำระตามที่ได้รับแจ้งจากทางธนาคาร หากพบว่ามีผู้กู้รายใดที่ กฟผ. ไม่สามารถหักเงินเดือนนำส่งชำระหนี้ให้ธนาคารได้ ไม่ว่าเหตุผลใดๆก็ตาม กฟผ. จะแจ้งให้ธนาคารทราบทันที หรืออย่างช้าพร้อมกับรายการหักเงินเดือนตาม 4.2.3

4.2.2 ดำเนินการหักเงินเดือนของผู้กู้ตามรายชื่อและจำนวนเงินที่ได้รับแจ้ง

4.2.3 รวบรวมเงินที่หักได้ตาม 4.2.2 นำส่งให้ธนาคาร พร้อมทั้งรายงานการหักเงินเดือนอย่างช้าภายในวันที่ 3 ของเดือนถัดไป การนำเงินดังกล่าวส่งธนาคาร กฟผ. จะนำส่งเป็นเช็คสั่งจ่ายเพื่อเข้าบัญชี “ธนาคารออมสิน” ณ ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่หรือธนาคารออมสินสาขาตามที่ตกลงกัน

ข้อ 5. กรณีที่ผู้กู้รายใดพ้นจากสภาพการเป็นพนักงาน กฟผ. จะแจ้งให้ธนาคารทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และให้ถือว่าธนาคารและ กฟผ. พ้นจากหน้าที่และข้อผูกพันใดๆ ตามข้อตกลงนี้เฉพาะผู้กู้รายนั้น นับตั้งแต่วันที่ธนาคารได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าวเป็นต้นไป

ข้อ 6. พนักงานซึ่งยื่นคำขอกู้ หรือได้กู้เงินสินเชื่อของธนาคารไว้ก่อนวันที่ข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับ จะขอให้สิทธิในอัตราดอกเบี้ยตามข้อตกลงนี้ก็ได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(1) ผู้กู้ต้องมีหนังสือผ่านสิทธิจาก กฟผ.

(2) กรณีเป็นผู้กู้เดิม ต้องไม่ผิดชำระหนี้หากมีหนี้ผิดนัดค้างชำระอยู่ผู้กู้จะต้องชำระหนี้ดังกล่าวให้เสร็จสิ้นก่อน

(3) ผู้กู้เดิมต้องทำสัญญาเพิ่มเติมตามที่ธนาคารกำหนด ทั้งนี้ กฟผ. จะดำเนินการหักเงินเดือนของผู้กู้ดังกล่าว เพื่อนำส่งชำระหนี้ให้ธนาคารตามข้อ 4

ข้อ 7. กรณีที่มีดอกเบี้ยผิดนัดไม่ชำระหนี้ ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายใดๆ อันเกี่ยวเนื่องกับการให้สินเชื่อที่ผู้กู้ต้องชำระตามสัญญากู้เงิน หรือตามที่ธนาคารกำหนดธนาคารจะแจ้งให้ กฟผ. ทราบ หักเงินเดือนของผู้กู้เพื่อชำระหนี้ให้แก่ธนาคารก็ได้ ทั้งนี้ธนาคารจะต้องปฏิบัติตามข้อ 3.2 และ 3.3 และ กฟผ. จะปฏิบัติตามข้อ 4.2

ข้อ 8. กรณีที่มีปัญหาใดๆ ในการปฏิบัติตามข้อตกลงนี้ให้ธนาคารและกฟผ. ร่วมกันพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข้อ 9. ข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับคราวละหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในข้อตกลงเป็นต้นไป

การขอแก้ไขหรือยกเลิกข้อตกลงนี้ ให้กระทำได้โดยฝ่ายใดแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นหนังสือ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำก่อนครบกำหนดหนึ่งปีตามวรรคแรกไม่น้อยกว่า 60 วัน กรณีไม่มีการยกเลิกข้อตกลงตามวรรคสอง เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีแล้ว ให้ข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับต่อไปอีกตามวรรคแรก

3. การให้กู้เงินของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เงินกู้พิเศษสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) เงินกู้พิเศษเพื่อการเคหสงเคราะห์ แบ่งเป็น

(1.1) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 5 ปีขึ้นไป ให้กู้ได้ 100 เท่า ของเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายได้เดือนไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินไม่เกิน 5,000,000 บาท ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 300 งวด (25ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้อที่ดินและปลูกสร้างบ้านพร้อมกัน หรือซื้อบ้านพร้อมที่ดิน หรือปลูกสร้างบ้านบนที่ดินของตนเองหรือคู่สมรส หรือปลูกสร้างบ้านบนที่ดินที่ซื้อโดยการกู้เงินจาก สอ.กฟผ. วัตถุประสงค์ที่กล่าวมานี้ทั้งหมดต้องเป็นบ้านหลังแรกหรือไถ่ถอนจากธนาคารเป็นครั้งแรก (จะให้เท่ากับยอดหนี้ของธนาคาร) และชื่อในโฉนดที่ดิน หรือ นส.3 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ต้องเป็นชื่อของตนเองหรือคู่สมรส

(1.2) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 7 ปีขึ้นไป ให้กู้ได้ 100 เท่า ของเงินเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายเดือนไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินไม่เกิน 4,000,000 บาท ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 240 งวด (20ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์กู้เพื่อไถ่ถอนจากธนาคารที่ไม่ใช่ครั้งแรก (จะให้เท่ากับยอดหนี้ธนาคาร) และซื้อในโฉนดที่ดิน หรือ นส.3 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ต้องเป็นชื่อของตนเองหรือคู่สมรส

(1.3) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 5 ปี ขึ้นไป ให้กู้ได้ 100 เท่า ของเงินเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายเดือนไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินไม่เกิน 2,000,000 บาท ผ่อนส่งได้ไม่เดิน 240 งวด (20ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์กู้เพื่อไถ่ถอนจากธนาคารที่ไม่ใช่ครั้งแรก (จะให้เท่ากับยอดหนี้ธนาคาร) และซื้อในโฉนดที่ดิน หรือ นส.3 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ต้องเป็นชื่อของตนเองหรือคู่สมรส

(1.4) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 5 ปีขึ้นไป ให้กู้ได้ 70 เท่าของเงินเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายเดือนไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินไม่เกิน 1,500,000 บาท ต้องเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้อที่ดินเตรียมไว้ปลูกบ้าน (ต้องเป็นบ้านหลังแรก) ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 120 งวด (10 ปี) ถ้าเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้ออาคารชุดผ่อนส่งได้ไม่เกิน 180 งวด (15 ปี) และชื่อในโฉนดที่ดินหรืออาคารชุดต้องเป็นชื่อของคนเองหรือคู่สมรส

(1.5) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 5 ปีขึ้นไป ให้กู้ได้ 70 เท่าของเงินเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายเดือนไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินไม่เกิน 1,200,000 ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 180 งวด (15 ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้อการเคหสงเคราะห์อื่นๆหรือไถ่ถอนหรือต่อเติมหรือปรับปรุงบ้าน ปละชื่อในโฉนดที่ดินหรือ นส.3 พร้อมสิ่งปลูกสร้างหรือ (ชื่อในโฉนดของบุคคลอื่นคิดให้เฉพาะที่ดิน 50% ไม่รวมราคาสิ่งปลูกสร้าง)

(1.6) เงินกู้พิเศษเป็นสมาชิก 2 ปีขึ้นไป ให้กู้ได้ 50 เท่าของเงินเดือนหรือค่าจ้างคำนวณรายได้ไม่รวมค่าหุ้นในวงเงินมาเกิน 800,000 บาท ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 120 งวด (10 ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์เพื่อการเคหสงเคราะห์อื่นๆ หรือไถ่ถอนหรือต่อเติมหรือปรับปรุงบ้าน และชื่อในโฉนดที่ดินหรือ นส.3 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง หรือ (ชื่อในโฉนดเป็นของบุคคลอื่นคิดเฉพาะราคาที่ดิน 50% ไม่รวมราคาสิ่งปลูกสร้าง)

ถ้าเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้อที่ดินเปล่าให้กู้ได้ 800,000 บาท ผ่อนส่งได้ไม่เกิน 120 งวด (10ปี) ต้องเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้อที่ดินเตรียมไว้ปลูกบ้านลื่อโฉนดที่ดินต้องเป็นชื่อของตนเองหรือคู่สมรส

ถ้าเป็นวัตถุประสงค์เพื่อซื้ออาคารชุดให้กู้ได้ 600,000 บาท ผ่อนส่งได้มาเกิน 120 งวด (10ปี) ชื่อในอาคารชุดต้องเป็นของตนเองหรือคู่สมรส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธนิสร วรฉัตรธาร เกิดเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2532 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553 ภายหลังเข้าศึกษาต่อหลักสูตรเคหพัฒนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University